

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Ludari Luke

AionianBible.org
Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca si “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ©

Luka

Ludari Luke

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 7/15/2024

Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0

Pioneers.org, 2019

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Ludari at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Ludari at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

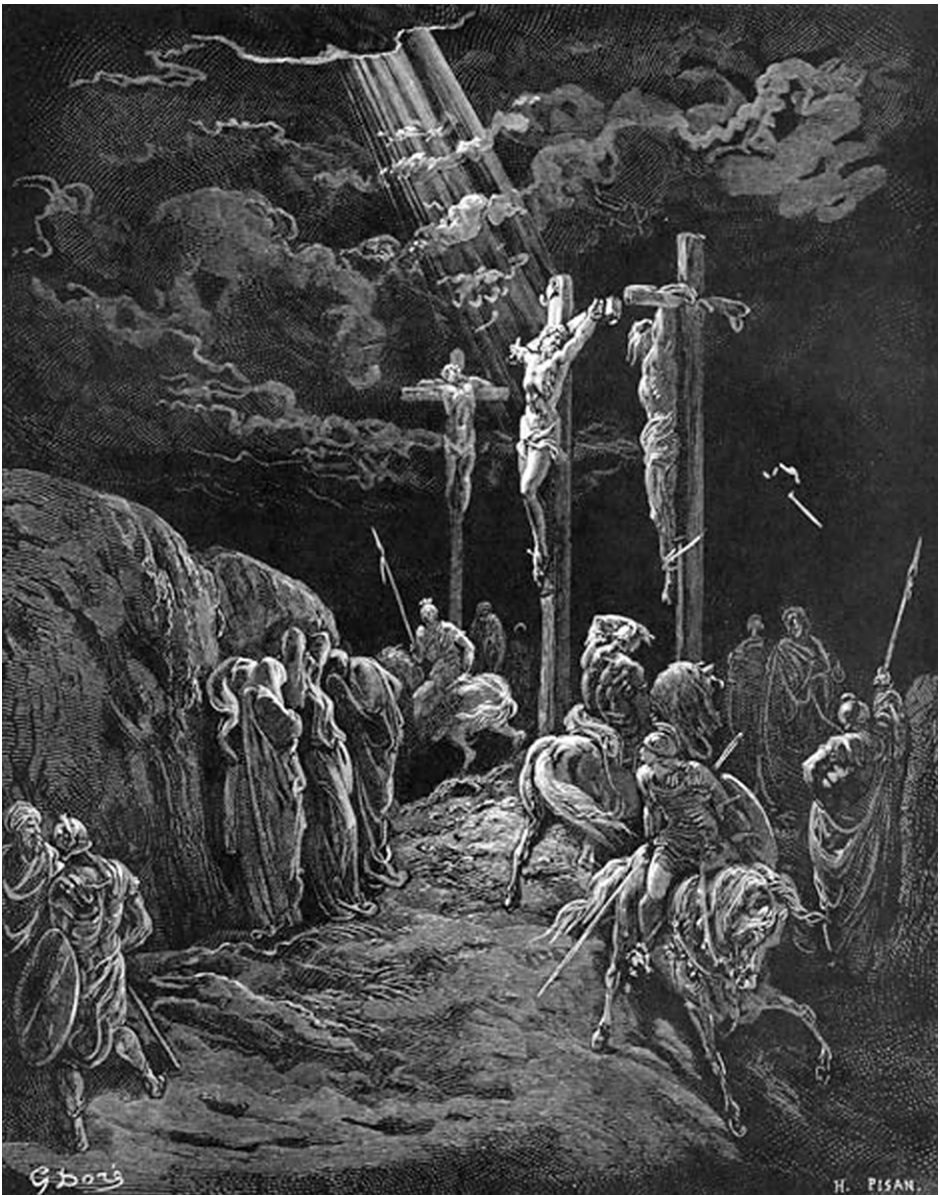
Glosar

Hărți

Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

*Isusu sa rugat: "Tato, oprostjaštälje k nu štije če fače!"
Vuastja atunča arunkat kockä š aša podjeljaštje cualjilje alu Isusuluj änrä jej.
Luka 23:34*

Luka

1 Poštovani Teofile, kašā kum šti, mulc lumje adat tot dāla jej s skrije izvješće d stvarurj karje Dimizov afukut ān vrijamja anuastrā, baš kašā kum skrije ān Svāntā pismā. Askris aja če nuavā azās ālja karje avizut stvarurlja d ānčipjalā š karje rubja Bunā vorbā. Š jo pažljivo amproučit aštja tuatje događajurlje. Jo agāndit k arfi binje tot s skriuv p rānd, 4 aša osā fi siguran k aja če jej ta ānvācat istina. 5 Kānd caru Herod avladit p Judeja, afost neki pop karje s kjamā Zaharija. Jel pripadnja alu skupinej d popje karje s kima skupina alu Abije. Mujarja alu Zaharije afost isto dān familija alu popilor. Ja s kima Elizabeta. 6 Amiždoj irja pravedni la Dimizov š uvijek askulta tot aja če Domnu azapovidit ān zakonu alu Mojsije. 7 Ali na vut kupil daja če Elizabeta afost štjarpā, a amiždoj irja mult bātrnj. 8 Udatā, Zaharija š popilje ān skupina aluj služaštje ān Hram. 9 Običaju alu popilor afost s arunče kocka tuatā zuva kum akuljđja činje osā utrije ān Svetište alu Domnuluj ān Hram š činje osā apringā tāmāja. Una zuvā akuljes p Zaharija s apringā tāmāja. 10 D vrijamjaja mult lumje s ruga ān dvorištja alu Hramuluj. 11 Atunča alu Zaharija sa ukazāt anđelu alu Domnuluj. Astat p partja alu dārapteja la žrtveniku d tāmāja. 12 Kānd Zaharija avizut p anđelu, jel mult sa spirjat. 13 A anđelu ja zās: “Na vja frikā, Zaharija! Dimizov auzāt rugala ata: Elizabeta, mujarja ata, osā c fakā bijat. Š osā l kjem Ivan. 14 Osā c fije drag š t veseliest š mulcā osā s radujaskā kānd s fičja jel. 15 Kupilu alu vostru osā fije marje la intja alu Domnuluj. Jel nusā bja nič vin nič altje bjarje ljutje. Osā fije pljin d Suflijetu alu Svāntuluj još kānd fi ān burtā. 16 Jel osā okrinjaskā p multje Izraelcurj la Domnu, Dimizov alor. 17 Isti sufflet karje ja dat snagā alu llije osā fije ān bijatu alu tov s pripimaskā p narodu d vinjala alu Domnuluj. Osā okrinjaskā inimilje alu tatilje kātri kupi š nagovorjaskā p ālja karje nu skultā p Dimizov s primjaskā mudrost alu ālja karje askultā.” 18 Zaharija azās alu anđeluj: “Kum s štivu k s dogodjaštje aja? Š jo š mujarja amja ištjem već bātrnj.” 19 P aja anđelu ja zās: “Jo sānt Gabrijel. Amvinjit dāla prijestolje alu Dimizov. P minje atrimjes la tinje s c aduk asta bunā vorbā. 20 Jakā, da akuma osā rāmāj mut š nusā poc s rubještj tot pānla zuvaja pānd s nu dogodja aja, daja če naj krizut ān vorbilje alji mjalje, karje osā ispunjaskā d vrijamje alor.” 21 Ān vrijamjaja narodu aštipat p Zaharija š na razumit dāče atāta sa zabuvit ān Svetište. 22 Kānd jel napokon aišāt, na putut nimik s lji zākā š s lja udā. Kānd lumja avizut aja, š znakurlje karje lja dat ku mānilje, ashvatit k jel avut vizije ān Svetište. 23 Kānd azavršāt zuvilje alu Zaharija s lukrjazā kašā popa

ān Hram, sa tors akas. 24 Dāpā duavā trje zālje, mujarja aluj Elizabeta arāmas grja, š činč lunj na išāt dān kasā. Ja azās: 25 “Aša Domnu sa pobrinut d minje š askinit rušunja dāpā minje la intja alu lumje daja če na putut s am kupi.” 26 Kānd Elizabeta irja grja šasā lunj, Dimizov atrimjes p anđelu Gabrijel ān sat Nazaret ān regija Galileja, 27 la djevicā karje zaručitā dāpā om karje s kjamā Josip. Jel irja d sāmāncā alu caru David, a djevica s kima Marija. 28 Gabrijel avinjit š azās alu je: “Zdravo! Domnu ku tinje. Dimizov ta kuljes!” 29 P aja Marija sa uznemirit š na razumit če anđelu avrut s zākā ku pozdravula. 30 Anđelu azās: “Na vja frikā, Marija. Tu ješt aja p karje Dimizov akuljes! 31 Jakā osā fi grja š osā fač fičor p karje osā l kjem Isusu. 32 Jel osā fije marje š osā s kjamje Bijatu alu Maj marje Dimizov. Domnu Dimizov osā idja autoritet s fije car kum Dimizov aobečit alu David, sāmānca aluj. 33 Osā vladjaskā p sāmānca alu Jakov zauvjek š cara aluj nikad nusā prestanjaskā.” (aiōn g165) 34 Marija āntrijabā p anđelu: “Ali kum? Jo još nam fost ku omu.” 35 Anđelu Gabrijel ja zās: “Suflijetu alu Svāntuluj osā s sluboadje p tinje š sāla alu Maj marje Dimizov osā t ānviljaskā. Š daja kupilu karje l fiča osā fije svānt š osā s kjamje Bijatu alu Dimizov. 36 Jakā, Elizabeta, rođakinja ata, aša bātrnā isto duče fičor. Aja ista mujarje, d karje arubit k nu puatje s ajbje kupi, a grja je d šasā lunj. 37 K alu Dimizov nimika nuje nemoguće!” 38 Marija azās alu Gabrijel: “Jakā, argata sānt alu Domnuluj. S fije kum tu zāč!” Š Gabrijel apljikat dāla ja. 39 Duavā trje zālje dāpā aja, Marija majdatā apljikat ān sat ān djalurj alu Judeje. 40 Kānd ja ažuns, auntrat ān kasa alu Zaharija š apozdravit p Elizabeta. 41 Kānd Elizabeta auzāt pozdravu alu Marije, kupilu ān burtā alu Elizabetāj daturdatā mult sa miškāt š Elizabeta sa napunit ku Suflijetu alu Svāntuluj. 42 Elizabeta d radost marje āntarje astrigat: “Maj mult ješt blagoslovitā d tuatje mujerj š blagoslovit je kupilu ān burta ata! 43 Ku čaja amzaslužāt častula s m positjaskā mama alu Domnuluj alu mjov! 44 Jakā kānd auzāt pozdravu alu tov, kupilu ān burtā daturdatā mult sa miškāt d radost! 45 Blagoslovitā ješt daja čaj krizut k osā s ispunjaskā poruka karje ca trimjes Domnu!” 46 Atunča Marija azās: “Inima amja adrikā p Domnu, 47 sufflijetu alu mjov s radujaštje la Dimizov, Spasitelju alu mjov, 48 k p minje ma kuljes, p ponizna argata aluj! Audjec, pānd akuma tuatā generacija osā zākā k Dimizov ma blagoslovit, 49 daja če Dimizov karje arje tuatā sāla afukut marje čudā d minje! Svānt je lumilje aluj. 50 Iskazaštje milostu p toc ālja ān tuatā vrijamja karje arje frikā d jel. 51 Ku māna capānā afukut marje čudā š aputirit p lumja karje ponosni š umišljeni. 52 Jel aizbacāt p vladari s nu vladjaskā više, a adrikat p lumje karje je ponizni. 53 A p lumja karje irja flāmānž lja

nasitit ku binje, a p lumja karje bogatā lja trimjes dāla jel ku mānilje gualje. 55 Jel azutāt alu Izrael, alu argatu aluj baš kum adat obečālā alu sāmānca anuastrā, alu Abraham š alu kupi aluj, k osā lji fije uvjek d milā.” (aiōn g165) 56 Atunča Marija ku Elizabeta arāmas njeđe trje lunj š sa tors akas. 57 Alu Elizabeta avinjit vrijamja s fakā š ja afukut bijat. 58 Kānd tuatā familia alu je š komšiji auszāt d asta, kum Domnu afost aša d bun kātri ja, toc sa bukurat zajedno ku ja. 59 Kānd kupilu anapunit opt zālje, atribut s fije obrezāt, aša k komšiji š familia avinjit s proslavjaskā aja. Avrut p kupilu s l kjamje Zaharija kum tatusov s kjamā, 60 ali Elizabeta azās: “Nu, njegο mora s s kjamje Ivan!” 61 Komšiji š familia azās: “Nimilja dāla familia ata nu s kjamā Ivan!” 62 Atunča, daja če Zaharija na putut s audā, lumja ku mānilje la tribat kum jel vrja kupilu s s kjamā. 63 Zaharija akātāt s ji dja ploče s skrije š askris: “S kjamā Ivan”, š toc sa mirat. 64 Dimizov alu Zaharije adiškis gura š ja dizljigat ljmba š jel dāturdatā ančiput s rubjaskā š s slavjaskā p Dimizov. 65 Kānd toc karje trija upruapje d jej avizut če Dimizov afukut alu Zaharije, lja fost frikā d Dimizov. Ān tuatje saturlje ān djalurlje alu Judeje, lumja rubja d aja če sa dogodit. 66 Činje god auszāt d jej gāndja d aja š sa tribat: “Atunča če osā fije d bijatusta kānd ufi marje?”, k Domnu sigurno osā fakā nješto marje pisti jel. 67 Suflijetu alu Svāntuluj aispunit p Zaharija, tata alu Ivan, š jel arubit asta porukā dāla Dimizov: 68 “Slava alu Domnuluj, Dimizov alu Izraelcilor, k avinjit s ažutā alu narodu aluj š s lji izbavjaskā! 69 Š atrimjes nauvā marje Spasitelj dān sāmānca alu argatu aluj David, 70 kum jel d mult aobečit pisti vorba alu prorokurlje karje jel atrimjes: (aiōn g165) 71 s nji spasaskā dāla dušmani alji noštri š dāla mānā alu tuatā lumja karje nji mrzaštje. 72 Jel asta afukut s pokazaskā milā alu sāmānca anuastrā aša ča ispunit savezu alu svānt karje afukut ku jej, 73 aša ča ispunit obečala karje adat alu Abraham, alu anuastrā sāmānca. 74 Kašā kum aobečit, nja skos dāla dušmanj s putjem s ji služām frzdā frikā, 75 s trijim kum Dimizov azās š s fičem čije bun ān tuatje zuvilje anuaštje. 76 A tu, bijatu alu mjov, osā t kjem proroku alu Maj marje Dimizov. Osā plječ la intja alu Domnuluj s ji pripremeštj drumu. 77 Osā ānvāc p narodu aluj s štije kum s s spasaskā kum s lji fije oprostīt grešala alor. 78 Daja če je Dimizov pljin d milā š arje osječaj d noj, jel trimjatje lumina dān čerj. Kašā suarilje karje sa drikā ān diminjacā, 79 Dimizov osā adukā lumina alu ālja karje trijaštje ān nuaptje š arje frikā d muartje. Jel osā nji pokazaskā drumu karje adučē ān mir.” 80 Ivan akriskut š apostanit capān ān suflijet. Trija ān lok undje nuje nimika. Kānd akriskut, jel ančiput la intja alu toc s rubjaskā alu naroduluj alu Izrael.

2 Ān vrijamaja caru alu Rimuluj, August, azapovjedīt s fakā popisu d tuatā lumje karje trijaštje ān cara. 2 Āsta afost prvi popis d lumje karje sa dogodit ān vrijamje pānd Kvirinije afost upravitelju p regija Sirija. 3 Toc apljikat ān trgu undje trija sāmānca aluj s s skrije ān popis. 4 Aša š Josip, karje afost sāmānca alu caru David, apljikat dān sat Nazaret ān regije Galileje ān sat Betlehem ān regije Judeje, undje d mult sa fukut David. 5 Jel apljikat una ku zaručnica aluj, Marija, s s skrije ān popis. Marija već afost grja, 6 š pānd afost ān Betlehem, ja vinjit vrijamja s fakā. 7 Ja afukut bijat, prvi kupil, la ānvilijāt š la pus ān aljbe daja če ān sat undje irja sobje d gostjamje nu irja lok d jej. 8 Ān nuaptjaja p pājenj upruapje d Betlehem, njeki pastirurj pāza vojilje alor. 9 Dāturdatā sa ukazāt āndelu alu Domnuluj š lja osviltitj slava alu Domnuluj š jej mult sa spirjat! 10 Āndelu lja zās: “Na vjec frikā! Jakā aduk vuavā Bunā vōrbā karje p tuatā lumja s usričaskā! 11 Astāz sa fukut vuavā Spasitelju ān Betlehem, ān trgu alu David. Jel je Kristu, Domnu! 12 Aša osā štijec k je istina aja če zāk: Osā gāsāc kupilu karje je ānvilijāt ān plahtā kum zače ān aljbe.” 13 Dāturdatā alu āndeluj avinjit marje vuastje d āndelurlje dān čerj karje aslavīt p Dimizov: 14 “Slava alu Dimizov karje vladjaštje p čerj, a p pāmānt mir alu lumje karje ja ugodit.” 15 Š āndelurlje apljikat dāla jej š sa tors p čerj. Pastiri arubīt unu ku alc: “Ajdac ān Betlehem s vidjem ča fost če nuavā azās Domnu!” 16 Apripit ān Betlehem š ānklo angāsāt p Marija š p Josip ku kupilu če sa fukut karje azukut ān aljbe. 17 Kānd la gāsāt, alu toc arubīt aja če āndelu azās d kupil. 18 Š tuatā lumja karje apus urjajke la pastirurj sa mirat d aja če lja zās. 19 A Marija nimika na mujtat d asta ča uzāt š gāndja d aja ān inima alu je. 20 Pastiri sa tors la vojilje p karje pāza š slavja š zahvalja alu Dimizov. Tot ča uzāt š avizut afost kum lja zās āndelu. 21 D opt zālje maj ānklo kānd avinjit vrijamja s obrezaskā p kupilu, ja pus lumilje Isusu karje āndelu adat majdatā njegο če Marija arāmas grja. 22 Kānd avinjit vrijamja Marija s s očištjaskā kum skrije ān zakonu alu Mojsije, Josip š Marija alat p Isusu š apljikat ān Hram ān Jeruzalem. La posvitit alu Domnuluj, 23 kum skrije ān zakonu alu Domnuluj: “Tot bijatu karje prvi sa fukut pripadnjaštje alu Domnuluj.” 24 Š aprinisāt žrtvā kum mama apuťja jar s fije čistā, kum zakonu alu Mojsije ānvācā: “duavā gric ili doj goluburj tānānj.” 25 Trija atunča unu om ān Jeruzalem, s kjamā Šimun, karje irja pravedan š askulta zakonu alu Dimizov. Suflijetu alu Svāntuluj irja p jel š ašiptat p Dimizov s izbavjaskā p Izraelcirlje kum aobečit. 26 Suflijetu alu Svāntuluj ja zās k nusā muarje pānā god nu vjadje p Kristu karje Domnu atrimjes s izbavjaskā p narodu aluj. 27 P zuvā kānd Josip š Marija adus kupilu Isusu s fakā obredu

kum je skris ǎn zakonu alu Mojsije, Suflijetu alu Svǎntuluj adus p Šimun s pljače ǎn Hram. 28 Šimun alat p Isusu ǎn mǎnj š aslavit p Dimizov ku vorbiljaštja: 29 "Domnulje, maj ispunit obečala karje maj dat š akuma jo, argatu alu tov, pot s mor ǎn mir. 30 Akuma vojki alji mjej avizut spasjala, 31 p spasiteljju karje tu atrimjes d tot narodu. 32 Jel je lumina s otkrijaskǎ istina ata alu tot narodu, ǎla karje aduče slava alu Izrael, narodu alu tov." 33 Josip š Marija sa mirat la vorbje če s rubja d Isusu. 34 Šimun lja blagoslovit š azǎs alu Marije, mama alu Isusuluj: "Jakǎ, Dimizov atrimjes p kupilusta k mulc Izraelcurj osǎ kadǎ š mulc osǎ adrikǎ. Dimizov la trimjes kašǎ znaku s pokazaskǎ drumu d spasjalǎ, karje mulc inš osǎ l odbacaskǎ, 35 š aša osǎ aratǎ rovu ǎn inima alor. A kǎnd l odbacaštje, maču osǎ probijaskǎ inima ata." 36 Afost ǎn Hram š proročicǎ Ana, fata alu Fanuel dǎn sǎmǎnca alu Ašer. Ja irja mult bǎtrnǎ. Afost šaptje aj ǎn brak 37 š atunča atrijit kašǎ udovica pǎnla optžǎč š patru aj. Na išǎt dǎn Hram, njego ǎn post š ǎn molitvǎ aslužǎt alu Dimizovuluj zuva š nuaptja. 38 Baš kǎnd Šimunu azavršǎt, avinjit Ana š ǎnčiput s slavjaskǎ p Dimizov š s rubjaskǎ d Isusu alu toc karje aštiptat p Dimizov s izbavjaskǎ p Jeruzalem dǎla dušmanji alor. 39 Kǎnd Josip š Marija afukut kum zakonu alu Domnuluj azapovjedit, sa tors akas ǎn Nazaret ǎn regije Galileje. 40 Kupilu Isusu akriskut. Apostanit capǎn š maj mult mudar š Dimizov nastavja s l blagoslovjaskǎ. 41 Roditelji alu Isusuluj tot anu pljika ǎn Jeruzalem kǎnd irja prazniku Pasha. 42 Kǎnd Isusu avut duavǎsprjače d aj, jej apljikat kašǎ uvijek s slavjaskǎ prazniku. 43 Dǎpǎ praznik, roditelji alu Isusuluj ǎnčiput akas, a fǎlkovu Isusu arǎmas ǎn Jeruzalem, ali roditelji aluj na štijut aja. 44 Agǎndit k Isusu je ǎn grupa alor. Jej aumblat una zuvǎ a atunča ǎnčiput s l katje ǎntrǎ familijje š ǎntrǎ ortač alor, 45 ali nu la gǎsǎt š aša sa tors ǎn Jeruzalem š ǎnklo s l katje. 46 Dǎpǎ trje zǎlje la gǎsǎt ǎn Hram ǎntrǎ učiteljurj kum punje urjajke š lji ǎntrjabǎ. 47 Š toc karje apus urjajke la Isusu sa mirat kǎt štije š kum binje odgovorjaštje p pitanje. 48 Kǎnd jej angǎšǎt p Isusu na štijut če s gǎndjaskǎ. Azǎs mumusa: "Bijatu alu mjov, dǎče afukut tu asta nuavǎ? Jakǎ, tatutov š jo mult nja sikirit š noj pistot t kǎtam!" 49 Isusu azǎs alor: "Dǎče mas kǎtat? Dali voj nu štijic k jo mora s fiuv ǎn kasa alu Tatimjov?" 50 Ali jej nu razumja če jel avrut s lji zǎkǎ. 51 Isusu sa tors akas ku mumusa š ku tatusov ǎn sat Nazaret š askulta p jej. A mumusa nimika na mujtat d asta če sa dogodit. 52 Isusu krištja š postanja još maj mult mudar š Dimizov l blagoslovja maj mult š maj mult, a lumja l poštujja maj mult š maj mult.

3 Afost činčsprjače d aj kum caru alu Rimuluj Tiberije ǎnčiput s vladjaskǎ. Poncije Pilat afost upravitelju ǎn regije Judeje. Herod avladit ǎn regije Galileje, a fratusov Filip avladit ǎn regije Itureje š Trahonitide, a Lizanije avladit ǎn regije Abilene. 2 Š Ana š Kaifa afost marj popurj ǎn Jeruzalem. ǎn vřijamjaja Dimizov rubja alu Ivan, bijatu alu Zaharija, ǎn pustinje. 3 Jel apljikat ǎn tuatje lokurj pǎnglǎ apǎ Jordan s rubjaskǎ alu lumjej k trjebje s s bǎtjazǎ s pokazaskǎ kum sa okřinit dǎla grešalǎ š Dimizov lja oprostit grešala. 4 Kum askris proroku Izaija, Ivan afost "glasu karje strigǎ ǎn pustinje: 'Pripremic drumu d Domnu š očistic d jel stazilje! 5 Ispunic tuatǎ dolina š poravnic tot djalu š brjegu! Ispravic drumu karje strǎmb š poravnic aja čije nuje ravno! 6 Tuatǎ lumja osǎ vjadje spasjala alu Dimizovuluj!" 7 Ivan rubja alu mulc lumje karje vinja s s bǎtjazǎ: "Voj, šarpilor! Činje va zǎs k aša d ljaznje putjec s fuđic dǎla kaznǎ karje Dimizov trimjatje? 8 Fičec binje karje aratǎ k vas okřinit dǎla grešala avuastrǎ. Š vu ǎnšǎlǎc akǎ gǎndic k ištjec sigurni samo daja če ištjec sǎmǎnca alu Abraham. Ali jo vu zǎk, Dimizov puatje d bulovanjštja s stvurjaskǎ kupi alu Abraham! 9 Dimizov uskoro osǎ luvjaskǎ ku sukurja ǎn tot ljemnu karje nu dǎ bun plod. Tot ljemnu karje nu dǎ bun plod osǎ fije tijat š arunkat ǎn fok." 10 Antribat mulc lumje p Ivan: "Atunča če trjebje s fičem?" 11 Ivan lja zǎs: "Činje arje duavǎ kǎmǎšj, trjebje s dja alu ǎlja karje narje ničuna. A činje arje mǎnkarje, trjebje s podiljaskǎ ku ǎlja karje narje." 12 Avinjit s s bǎtjazǎ čak š carinikurlje š la tribat: "Učiteljulje, če trjebje s fičem?" 13 Ivan lja zǎs: "Nu lǎc maj marje porezu njego če je lumja datorj." 14 Š la tribat vuastja: "A če trjebje noj s fičem?" Ivan lja zǎs: "Nu lǎc banji dǎla nimilja ku sǎla š p nimilja nu punjec minčunj s dobodic banji. Njego fic zadovoljni ku plata avuastrǎ." 15 Kum lumja očekujja k Kristu ǎndatǎ vinje, toc ǎn inimǎ s ǎntriba dal je Ivan Kristu. 16 Daja Ivan alu toc azǎs: "Jo p voj bǎtjěz ku apa, ali vinje njeko maj marje d minje, atǎta d marje k jo nu sǎnt dostojan čak s ji fiuv argat. Jel p voj osǎ bǎtjazǎ ku Suflijetu alu Svǎntuluj š ku foku. 17 Jel osǎ fije kašǎ omu karje odvojaštje gruvu dǎla jarbǎ. Gruvu osǎ sprimjaskǎ ǎn ostavǎ, a jarba osǎ apringǎ ku foku karje nikad nu prestanjaštje s argǎ." 18 Ivan rubja alu lumjej Bunǎ vorbǎ d Dimizov ku multje altje opomenje. 19 Ivan la intja alu toc la ukorit p Herod, karje irja vladaru dǎn regije Galileje, daja če sa ǎnsurat ku Herodijada, karje afost mujarja alu fratusov, š d multje altje rovǎ ča fukut Herod. 20 Ali kǎnd la ukorit Ivan, Herod p tot aja adodajit još unu rov: jel adat alu vuastja aluj s puje p Ivan ǎn kisuarje. 21 Majdatǎ njego če p Ivan la pus ǎn kisuarje, kǎnd Ivan bǎtizat p toc karje avinjit la jel, jel bǎtizat š p Isusu. Atunča kǎnd

Isusu sa rugat, čerju sa diškis, 22 Š Suffjetu alu Svāntuluj sa slubuzāt p jel ān oblik kašā golubu. Dān čerj sa uzāt glasu: "Tu ješt Bijatu alu mjov p karje jo vrujav! Tu ješt radostu alu mjov!" 23 Kānd Isusu ančiput s rubjaskā d Dimizov la intja alu toc, avut njeđe trjezāč d aj. P Isusu l kuništja k je bijatu alu Josip. Josip afost bijatu alu Eli, 24 Eli afost bijatu alu Matat, Matat afost bijatu alu Levi, Levi afost bijatu alu Malki, Malki afost bijatu alu Janaj, Janaj afost bijatu alu Josip, 25 Josip afost bijatu alu Matatija, Matatija afost bijatu alu Amos, Amos afost bijatu alu Naum, Naum afost bijatu alu Hesli, Hesli afost bijatu alu Nagaj, 26 Nagaj afost bijatu alu Mahat, Mahat afost bijatu alu Matatija, Matatija afost bijatu alu Šimij, Šimij afost bijatu alu Joseh, Joseh afost bijatu alu Joda, 27 Joda afost bijatu alu Johanan, Johanan afost bijatu alu Resa, Resa afost bijatu alu Zerubabel, Zerubabel afost bijatu alu Šealtiel, Šealtiel afost bijatu alu Neri, 28 Neri afost bijatu alu Malki, Malki afost bijatu alu Adi, Adi afost bijatu alu Kosam, Kosam afost bijatu alu Elmadam, Elmadam afost bijatu alu Er, 29 Er afost bijatu alu Jošua, Jošua afost bijatu alu Eliezer, Eliezer afost bijatu alu Jorim, Jorim afost bijatu alu Matat, Matat afost bijatu alu Levi, 30 Levi afost bijatu alu Šimun, Šimun afost bijatu alu Juda, Juda afost bijatu alu Josip, Josip afost bijatu alu Jonam, Jonam afost bijatu alu Elijakim, 31 Elijakim afost bijatu alu Meleja, Meleja afost bijatu alu Mena, Mena afost bijatu alu Matata, Matata afost bijatu alu Natan, Natan afost bijatu alu David, 32 David afost bijatu alu Jišaj, Jišaj afost bijatu alu Obed, Obed afost bijatu alu Boaz, Boaz afost bijatu alu Sala, Sala afost bijatu alu Nahšon, 33 Nahšon afost bijatu alu Aminadab, Aminadab afost bijatu alu Admin, Admin afost bijatu alu Arni, Arni afost bijatu alu Hesron, Hesron afost bijatu alu Peres, Peres afost bijatu alu Juda, 34 Juda afost bijatu alu Jakov, Jakov afost bijatu alu Izak, Izak afost bijatu alu Abraham, Abraham afost bijatu alu Terah, Terah afost bijatu alu Nahor, 35 Nahor afost bijatu alu Serug, Serug afost bijatu alu Reu, Reu afost bijatu alu Peleg, Peleg afost bijatu alu Eber, Eber afost bijatu alu Sala, 36 Sala afost bijatu alu Kenan, Kenan afost bijatu alu Arpakšad, Arpakšad afost bijatu alu Šem, Šem afost bijatu alu Noa, Noa afost bijatu alu Lamek, 37 Lamek afost bijatu alu Metušalah, Metušalah afost bijatu alu Henok, Henok afost bijatu alu Jered, Jered afost bijatu alu Mahalalel, Mahalalel afost bijatu alu Kenan, 38 Kenan afost bijatu alu Enoš, Enoš afost bijatu alu Šet, Šet afost bijatu alu Adam, Adam afost bijatu alu Dimizov.

4 Isusu, pljin ku Suffjetu alu Svāntuluj, apljikat dāla apa Jordan š Suffjetu la dus ān lok undje nuje nimika 2 š d

patruzāč d zālje š la iskušāt nikuratu. D zāljiļjalja na mānkat nimik, š kānd atrikut patruzāč d zālje, afost flāmānd. 3 A nikuratu ja zās: "Akā ješt Bijatu alu Dimizovuluj, zi alu buluvanusta s postanjaskā mālaj." 4 Isusu ja odgovorit: "Skris je ān Svāntā pismā: 'Nu trijaštje omu samo d mālaj.'" 5 Š nikuratu la dus p Isusu p marje djal š ja pokazāt dāturdatā tuatā cara alu pāmāntuluj 6 š nikuratu zāče: "Cije osā zdauv asta tuatā vlast š slava aluj. Mije je dat š jo dav alu činje vrujav. 7 Akā t poklonještj la minje, tot je alu tov." 8 Isusu ja odgovorit: "Skris je ān Svāntā pismā: 'Klanjaštje la Domnu, Dimizov alu tov, š aluj jedino služaštje!'" 9 Nikuratu la dus ān trg Jeruzalem š la pus p špic p Hram š zāče aluj: "Akā ješt Bijatu alu Dimizovuluj, arunkitje da iča ān zos!" 10 Daja če skris je ān Svāntā pismā: 'Jel osā zapovidjaskā alu anđeli aluj d tinje s t pāzaskā', 11 š: 'p mājn s t adukā undje ku pičoru s nu t tu luvješt d buluvan.'" 12 Isusu ja zās: "Skris je ān Svāntā pismā: 'Nu iskuša p Domnu, Dimizov alu tov!'" 13 Kānd iscrpit tuatā kušnja, nikuratu sa udaljīt dāla jel pānla nuavā prilikā s l iskušaskā. 14 Isusu, pljin d snagā alu Suffjetuluj, sa tors ān regija Galileja š vorba d jel sa proširit ān tuatje lokurj ān Galileja. 15 Isusu ānvāca ān lokurj undje židovi s strānda š s ruga (karje s kjamā sinagoga) š toc l hvalja. 16 Š atunča Isusu avinjit ān Nazaret, ān sat undje akriskut. Š kašā uvjek sāmābāt untrā ān sinagogā š sa drikā s čitjaskā d Svānta pismā pānglā toc. 17 Alu Isusuluj antins knjiga alu prorokuluj Izaija. Jel adiškis knjiga š angāsāt lok undje stā skris: 18 Suffjetu alu Domnuluj je p minje. Madat snagā š autoritet s rubjesk Bunā vorbā alu sārāčilor. Matrimjes s rubjesk alu lumjej karje zarobic s puatje s pljače slobodni, s tork vidu alu vorbilor, s oslobodjesk p lumja dāla ālja karje lji mučaštje, 19 š s rubjesk k āsta an ān karje Domnu aratā aluj binilje. 20 Atunča Isusu ankis knjiga, untuarče alu pomoćnikuluj š šadje s rubjaskā. Tuatā lumja ān sinagogā sujāta ān jel š jedva štīpta s zākā nješto. 21 Š ančiput ku aštja vorbje s lji zāk: "Astāz sa ispunit aštja vorbje d Svānta pismā karje akuma amčītīt." 22 Š kānd Isusu azavršāt ku vorba, toc karje irja ān sinagogā rubja d jel š s mira d binilje alu Dimizovuluj d karje jel rubja. Jej rubja: "Dali nuje āsta bijatu alu Josip?" 23 A Isusu lji zāče: "Sigurno osā mi zāčec asta poslovičā: 'Doktorulje, likujaštje sāngur p tinje!' š: 'Fāj š aiča ān trg undje ajkriskut aja čam auzāt će sa dogodīt ān trg Kafarnaum.'" 24 Š nastavit: "Asta poslovičā je istinita: 'Nimilja nu prihvatjaštje p proroku ān lok undje jel akriskut'. 25 Kum š štijec afost multje udovic ān Izrael kānd proroku Ilija afost viuv. Atunča p trje aj š šasā lunj na fost pluaje š apostanit marje fuamje p tot pāmāntu. 26 Ali Dimizov na trimjes p Ilija alu ničuna udovičā ān Izrael. Njejo

jel la trimjes s ažutje alu udovicāj karje na fost Židovkā ān trg Sarfata majuprapje d trg Sidon. 27 Š isto aša känd afost proroku Elizej viuv, ān Izrael afost multje lumje karje avja gubā, zarazna bualā p pjalje. Ali ničunu dāla jej nu sa likujit osim Naaman d Sirija.” 28 Känd auzāt, toc ān sinagogā sa nikāžāt. 29 Jej sa skulat, la putirit d trg š la dus p rub d liticā p karje sagradit alor trgu s l runčē ān zos. 30 Ali jel atrikut āntrā jej š apljikat p drumu aluj. 31 Isusu sa slubāžāt zos ān Kafarnaum, karje je još unu trg ān regija Galileja, undje ānvaca sāmābāt ān sinagogā. 32 Š lumja karje punja urjajke afost zadivic ku vāncalā aluj daja če rubja kašā āla karje arje vlast. 33 Afost ān sinagoga omu ku suffjetu alu rov. Jel astrigat ān tot glasu: 34 “Hej, če aj tu ku noj, Isusulje dān Nazaret? Avjinjit s uništještj p noj p suffjeti alji rovj? Štiuv jo činje ješt tu: tu ješt Svāntu karje Dimizov atrimjes!” 35 Isusu ja zapovjedit: “Tač š ješ dān jel!” P aja suffjetu alu rov p omu la dubārāt pānglā toc š aišāt d jel š nu ja naudit nimika. 36 Lumja afost zadivic s ančiput s rubjaskā unji ku alc: “D karje aštja vorbje! Ku autoritetu š ku snaga zapovjedjaštje alu suffjeti alji rovj, š jej jašā!” 37 Š toc ān regijaja auzāt če Isusu afukut. 38 Isusu aišāt d sinagogā š apljikat ān kasā alu Šimun. A suakra alu Šimunuluj amučito marje fok š jej la rugat s ja žutje. 39 Isusu astat pānglā ja, zapovjedit alu fokuluj s u lasje š foku alāsato. Š odma sa skulat š lja dus s mālānčje. 40 Känd akāžut nuaptja, toc karje arje bolesnikurj lja dus la Isusu. A Isusu p tot āla apus mānilje s lji likujaštje d tuatje bualje. 41 Isusu putirja suffjeti alji rovj dān multje lumje, š suffjeti alji rovj striga känd iša: “Tu ješt Bijatu alu Dimizovuluj!” Atunča jel alor zapovjedit s nu rubjaskā daja če jej aštijut k je jel Kristu p āla karje Dimizov atrimjes. 42 Känd asvanit zuva, Isusu aišāt d trgula š apljikat ān pustinje. Š multā lumje l katā. Känd la gāsāt, jej l ruagā s rāmaje ku jej. 43 A jel lji začē: “Trjebye s māduk š ān alturj trgurj s rubjesk Bunā vorbā d cara alu Dimizov. Daja Dimizov matrimjes.” 44 Š Isusu rubja Bunā vorbā ān sinagogje ān pāmānt alu Židovilor.

5 Una zuvā, känd Isusu astat pānglā apā Galileja, multā lumje s strānda pānglā jel s audje vorba alu Dimizov. 2 Majdatā d asta, njeki ribarji već aišāt dān čamacurj š ančiput s čistjaskā mrežilje. A Isusu avizut alor doj čamacurj p obalā 3 s antrat ān unu čamac, karje irja alu Šimun. Š Isusu la rugat s puatje ucārā s l pindje dāla obalā. Atunča šadje, š ānvaca p narodu d čamac. 4 Känd aprestanit s rubjaskā, začē alu Šimun: “Pindje čamacu maj dāpartje undje maj adānkā apa, š arunkāc mrežilje d pukat.” 5 Šimunu začē alu Isusuluj: “Gospodarulje, tuatā nuaptja njam potrudit š nimika

nam pukat. Ali kum tu aša začē, osā arunk mreža.” 6 Känd Šimun š ortaci aluj afukut aja, jej apukat mult pjaštje, atāta d mrežilje ančiput s s rupā. 7 Ribarji afukut ku māna alu ortaci alor ān altu čamac s vije s ažuāt. Jej avinjit š atāta napunit p amiždoj čamacurj d pjaštje k jej ančiput s potunjaskā. 8 Känd Šimun Petar aja avizut, akāžut la intja alu Isusuluj š začē: “Fuđ dāla minje, Domnulje, daja če nu sānt om bun!” 9 Š jel š toc karje afost ku jel ān čamac sa mirat kāt mult pjaštje apukat. 10 Š isto aša sa mirat Jakov š Ivan, fičorji alu Zebedej, ortaci alu Šimun. Isusu atunča začē alu Šimun: “Navja frikā. Dakuma osā puč p lumja.” 11 Känd jej askos čamacurj p obalā, jej alāsāt tot š apljikat dāpā Isusu. 12 Una zuvā Isusu avinjit ān unu trg undje afost unu om plijn d bualje p pjalje. Känd jel avizut p Isusu, akāžut la intja alu Isusuluj ku fāiči kātri pāmānt š sa rugat d jel: “Domnulje, akā vrjaj, poc s m likuješt.” 13 Isusu tindje māna, la dotaknit š začē: “Vrjauv. Fi likujit!” Š guba odma sa povlačit. 14 Isusu ja naredit: “Nu zača alu nimilja, nu još, njego fuđ odma š pokazaštije alu popāj kum apuťja s t pregledjaskā. Prinisaštje žrtvā d čistjala ata, kum Mojsije azapovidit kum apuťja toc s vjadā k ješt likujit.” 15 Atunča glasu d Isusu tot maj mult sa proširit š mulc narod avinja s l audje š s likujaskā d buala alor. 16 A maj mult vorj jel s povlača ān pustinje š s ruagā. 17 Känd una zuvā Isusu ānvaca p narodu, ānklo šidja š farizeji š učitelji alu zakonu alu Mojsije karje avinjit dān tot satu ān regija Galileja š regija Judeja š d trg Jeruzalem. A sāla alu Domnuluj irja ku Isusu s likujaskā p lumja. 18 Avinjit njeka lumje karje adučē p nosilje p om karje nu puatje s umblje, pa pokuša s l adukā š s položaskā pāglu Isusu. 19 Pāntruv narod jej na putut s l adukā ān kasā undje Isusu ānvāca. La dus p stipinic p krov š afukut rupā š p nosilā, la slubuzāt ān mižlok d sobā pravo la intja alu Isusuluj. 20 D aja Isusu ashvatit k krjadje ān jel, azās: “Ortakulje, sa oprostit grešala ata.” 21 P asta učitelji d zakonu alu Mojsije š farizeji agāndit: “Činje āsta karje gāndjaštje k rubjaštje kašā Dimizov? Činje, osim Dimizov, puatje s oprostjaskā grešala?” 22 Ali Isusu aštijut če gāndjaštje š lji začē: “Dāče aša gāndic? 23 Dali nuje majušurje s zākā: ‘Sa oprostit grešala ata’, njego s zākā: ‘Skual š umblā’? 24 Ali, s štijic k jo, Bijatu alu Omuluj, am autoritet p pāmānt s oprostjesk grešala.” Atunča začē alu omuluj karje nu puatje s umblje: “Cije zāk: ‘Skual, ja nosilā š fuđ akasā!’” 25 Š omu akuma sa skulat la vojki alor, alat aja p čaja azukut š apljikat akas, slavja p Dimizov p drum. 26 Š toc afost skroz zadivic š ančiput s slavjaskā p Dimizov. Afost plijn d frikā š rubja: “Astāz noj amvizut nješto če nuje d krizut!” 27 Isusu dāpā aja aišāt š avizut p cariniku Levi kum šadje la carinā, š ja zās: “Vinā dāpā minje.” 28 Š Levi sa

skulat, alásat tot, š apljikat dāpā jel. 29 Atunča Levi apriedit d Isusu marje veselije ān kasa aluj. A ku jej amānkat mulc lumje š āntrā jej irja mulc carinikurj. 30 Atunča njeki farizeji, š njeki učiteljurj d zakonu alu Mojsije karje irja d grupa alor š prigovorja alu učenikurlje alu Isusuluj ku vorbilje: "Dāče mānkāč š bjec ku carinikurlje š ku lumja karje grešaštje?" 31 A Isusu lja zās: "Alu lumjej zdravānā nu trjebje doktorjamja, već alu lumjej karje bulnavā trjebje doktorjamja. 32 Nam vinjit s kjem p lumja karje gāndjaštje k je pravedna, njego amvinjit s kjem p lumja karje grešaštje s s okrinjaskā la Dimizov." 33 Njeka lumje ja zās: "Učenikurlje alu Ivan maj mult vorj postjaštje š s ruagā, aša š učenikurlje alu farizeji, ali alji tje stalno mālānkā š bja." 34 Lja antribat Isusu: "Dali kutizāč svatovi alu mladoženjej s natiric s postjaskā pānd mladoženja ku jej? 35 Ali osā vinje vrijamja kānd osā lji ja p mladoženja š atunča s postjaskā." 36 Atunča Isusu nastavit aša če lja spus asta vorbā: "Numilja nu rupje pjatika dāla cualā nuavā s puatā s krpjaskā p cualā bātrnā. Akā aja fače, osā rupā cuala nuavā, a pjatika dāla nuavā cualā nu pristajaštje alu cualā bātrnā. 37 Š numilja nu tuarnā vinu alu nov ān bātrnā tāšnĵ d pjalje. Akā aja fače, vinu alu nov osā rupā tāšnĵilje š osā varsā, a tāšnĵilje osā propanjaskā. 38 Njego, vinu alu nov trjebje s s tuarnje ān nuavje tāšnĵ. 39 Š numilja činje bja bātrn vin nu vrja vinu dāla nov daja če zāče: 'Bātrn je maj bun.'"

6 Una sāmābātā Isusu triča pisti pijanā d gruv. Učenikurlje aluj rupja gruv, š la trljit ku mānilje š la mānkat. 2 A njeki farizeji azās: "Dāče prekršāč zakonu alu Mojsije ku aja če rupjec gruvu ān sāmābātā?" 3 Isusu lja odgovorit: "Dali voj nas čitit ān Svāntā pismā ča fukut David, argatu alu Dimizov, kānd aflāmāzāt jel š ālja karje afost ku jel? 4 Dali na auntrat ān šator undje Dimizov s poštujaštje, jel amānkat dā mālāju karje posvitit š adat alu ālja karje afost ku jel? Dali nu zāče zakonu alu nostru k mālajusta nu kutjazā s mālāncje nimilja činje nuje popā?" 5 Atunča Isusu lja zās asta: "Jo, Bijatu alu Omuluj, am autoritet p sāmābātā!" 6 Alta sāmābātā Isusu auntrat ān sinagogā s ānvacā. Afost ānklo om karje na putat s koristjaskā māna dirjaptā. 7 Učitelji d zakonu alu Mojsije š farizeji avrut s l optužaskā p Isusu k aprekršāt unu zakon alor. Daja pomatrimja p Isusu s vjadā dal vrja ān sāmābātā s likujaskā. 8 A Isusu aštĵit gāndjala alor pa zāče alu om karje arje mānā karje puatje s koristjaskā: "Skual š stāj aiča la intja alu toc!" Jel sa skulat š astat ānklo. 9 Atunča Isusu zāče: "S vu āntrĵeb: Dopustjaštje zakonu alu Mojsije s s fakā ān sāmābātā binje, ili rov? S spasaskā životu, ili s l uništjaskā?" 10 Sa ujtat p toc ān sinagogā š atunča zāče

alu omuluj: "Ātĵdĵe māna!" Jel afukut aša š māna sa likujit. 11 Atunča farizeji š učitelji d zakon alu Mojsije sa nikāžāt, š ančĵiput s dogovorjaskā če s fakā pāntruv Isusu. 12 Ān zuviljalja Isusu apljikat p djal s ruadje š provodit nuaptja ku ruguala la Dimizov. 13 Kānd avinjit alta zuva, akimat la jel p učenikurlje š āntrā jej akuljes duavāsprjače d lumje, karje lja odredit d apostolurj. 14 Afost Šimun, karje Isusu la kimat Petar, Andrija, fratilje alu Petar, Jakov, Ivan, Filip, Bartolomej, 15 Matej, Toma, Jakov, kupilu alu Alfej, Šimun karje avut nadimaku Domoljub, 16 Juda, kupilu alu Jakov, š Juda Iškarĵot, karje maj ānklo izdajit p Isusu. 17 Isusu sa dat ān zos dāpā djal ku apostoli š astat p ravnicā. Ānklo aštĵiptat mulc alturj učenikurj aluj š mulc narod d trg Jeruzalem š d tot pāmāntu alu Židovilor, š d regija pānglā apā undje irja trgurj Tir š Sidon p sjever. 18 Avinjit toc s puje urjajke la Isusu š s lji likujaskā tuatā buala. S likuja š ālja karje lja mučit suffjeti alji rovĵ. 19 Tuatā lumje la akātāt s l dotaknjaskā daja činje l dotaknja snaga ajiša dān jel š lji likuja. 20 Atunča Isusu sa ujtat p učenikurj š zāče: "Nurukošĵ ištĵec voj karje ištĵec sārāc k voj ištĵec uključic ān cara alu Dimizov! 21 Nurukošĵ ištĵec voj karje ištĵec flāmānž k voj osā fic narinic! Nurukošĵ ištĵec voj karje akuma plāndec k voj osā vu radujic! 22 Nurukošĵ ištĵec voj kānd lumja vu mrzaštje š kānd p voj isključaštje š vu vridjaštje š vu zāče k ištĵec rovĵ daja če ištĵec učenikurlje alji mjeĵ, alu Bijatu alu Omuluj! 23 Raduicāvā voj ān zuvaja š sārĵic d radost k istina je nagrada avuastrā marje je p čerĵ, k jej karje vu maltetirjaštje sāmānca je alu ālja karje d mult maltetirja p prorokurle!" 24 "Ali grjev vuavā, lumja karje bugatā, k već asprimit utĵšala avuastrā! 25 Grjev vuavā karje ištĵec narinic, k osā fic flāmānž! Grjev vuavā karje akuma vu radujic, k osā tugujic š s plāndec! 26 Grjev vuavā kānd p voj tuatā lumja uhvaljaštje, k jej karje uhvalja p voj sāmānca je alu ālja karje uhvalja d mult d prorokurlje alji mičinoš." 27 "A jo vu zāk, vuavā karje punjec urjajke: Vrjec p dušmanji alji voštri. Binje fičec alu lumjej karje vu mrzaštje. 28 Kātāč dāla Dimizov s fakā binje alu ālja karje vu blastāmā. Rugāčāvā d ālja karje p voj maltetirjaštje. 29 Alu āla karje t luvjaštje p una falkā tindje š altā, š alu āla karje c ja ancuku dopustjaštje s c ja š kāmaša. 30 Ali dāj alu tot āla karje dāla tinje katā, a dāla āla karje dāla tinje furā nu kāta s āntuarkā. 31 Fičec alu lumjej isto če vrjec jej vuavā s fakā. 32 Akā vrjec samo p ālja karje p voj vrja, nu zaslužāc nagradā. Š lumja karje rovĵ vrja p ālja karje vrja p jej. 33 Isto aša akā fičec binje samo alu ālja karje fače vuavā binje, nu zaslužāc nagradā. Š lumja karje rovĵ fače isto aja. 34 Akā pozajmic samo alu ālja karje puatje s vu āntuarkā āntrāt, nu zaslužāc nagradā. Š lumja karje rovĵ pozajmjaštje alu lumjej karje

rovj s s äntuarkä ändrät. 35 Njego, vrjec isto p dušmani alji voštri. Fičec binje alor š pozajmic alu älja karje nu puatje s vu äntuarkä ändrät. Akä aja fičec, osä primic marje nagradä š osä fic kašä Maj marje Dimizov karje bun kätri lumje karje nu zahvaljašnje š karje je rovj. 36 Fic bunj kätri tuatä lumje kum Tata alu vostru än čerj jašnje bun kätri tuatä lumje.” 37 “Nu sudic š nusä fic sudic. Nu optužac š nusä fic optužac. Oprostit š osä vu fije oprostit. 38 Däc š Dimizov osä vu dja. Jel osä vu tuarnä marje količinä än pualä, ka omu bun karje punjašnje gävanu aluj d gruv aša če nabijašnje š potresašnje gruvu pänd god nu s napunjašnje, š nastavašnje s dodajaskä još maj mult pänd gruvu nu s prelijašnje. K kum miric alu alcilor, aša Dimizov osä mirjaskä š vuavä.” 39 Isusu azäs alor š još una vorbä: “Dali puatje vorbu s adukä p vorbu? Nu puatje, k amiždoj osä kadä än rupä. 40 Učenuku nuje maj marje d učitelju aluj. Ali tot učenuku p karje učitelju la änväcat tot če štuje, osä fije kašä učitelju aluj. 41 Däče tujc la aškja än vojk alu altuluj, a nu vjez ljemnu än vojk alu tov? 42 Däče zäč alu altuluj: ‘Omulje, s c skot aškja dän vojku alu tov’, a sängur än vojk nu vjez ljemnu? Ku duavä licje! Skuatje majdatä ljemnu dän vojku alu tov pa atunča osä vjez kum s skoc aškja dän vojku alu altuluj.” 43 “Ljemnu alu bun nu puatje s rudjaskä plodu karje nuje bun, nič ljemnu karje nuje bun nu puatje s rudjaskä plodu alu bun. 44 Tot ljemnu s kunašnje p plod. Dän märčinj nu sa dunä smokva nit strugurlje. 45 Isto aša bun omu rubjašnje bunje vorbje k je inima aluj bunä, a omu rov rubjašnje ruavje vorbje k je inima aluj ruavä. Aja če omu rubjašnje aratä d karje jel inima arje.” 46 “Če mikimäc, ‘Domnu, Domnu!’, a nu fičec aja če zäk? 47 Äla karje vinje la minje š auzät vorbilje alji mjalje š fače aja če zäk 48 je kašä omu karje fače kasa š surpa adänkä rupä š postaviti temelju p buluvan. A känd avinja poplava, š känd apa navalit p kasä, nu puatje s miškä daja če binje fäkutä. 49 Ali äla karje auzät vorbilje alji mjalje š nu fače aja če zäk je kašä omu karje fače kasa p pämänt frzdä temelj. Känd apa navalit p kasä majdatä sa duburät š irja skroz uništitä.”

7 Däpä aja če tot azäs alu naroduluj, Isusu apljikat än trg Kafarnaum. 2 Änklo afost njeki kapetan alu rimuluj karje avut argat karje avut d jel milä. Äla argat afost bulnav p muartje. 3 Känd kapetanu auzät d Isusu, atrimjes la jel vođe alu lumjaja karje irja Židovurj än trgula s l ruadje s vije š s likujaskä p argatu aluj. 4 Känd jej avinjit la Isusu, mult la rugat: “Zaslužät s ji fač aja 5 daja če vrja p narodu alu nostru, frzdä jel noj nam putja s sagradim sinagoga anuasträ.” 6 Isusu apljikat ku jej. Š känd avinjit la upruapje la kasä, atrimjes kapetanu p ortaci la Isusu. Jej azäs: “Kapetanu

azäs asta: Domnulje, nu tu mučja. K nu sänt vrjedan s uncär än kasa amja. 7 Nu sänt vrjedan s viuv pänlä tinje. Njego samo zi dundje god ješt s s likujaskä argatu alu mjov. 8 Asta štiov k š jo mora s askult p kapetanu alu mjov. Am š jo vuastje dusu minje. Š zäk alu unu: ‘Fuđ!’ š jel pljakä. Š alu altuluj zäk: ‘Vinä aičal!’ š jel vinje. Š alu argatu alu mjov zäk: ‘Fäj aja!’ š jel fače.” 9 Känd auzät aja, sa mirat Isusu š sa okriniti la mulc lumje karje apljikat däpä jel š zäče: “Istina je, än Izrael na gäsät p unu Židov karje krjadje kašä ästa karje nuje Židov karje aša krjadje.” 10 Känd sa tors akas älja p karje kapetanu atrimjes, angäsät p argatu likujit. 11 Däpä aja Isusu apljikat än trg karje s kima Nain. La sljediti učenukurlje aluj š mulc lumje. 12 Känd avinjit la upruapje la uša alu trguluj, baš atunča njeka lumje aduče p mort fälkov dän trg pänlä gruapä s l ängruapä. Fälkovu karje amuriti afost jedinac la mamä, karje afost udovicä, š mulc lumje dän trg irja ku ja. 13 Känd Domnu Isusu avizuto ja fost žau d ja š ja zäs alu je: “Nu pländä!” 14 Avinjit š adotaknit nosilijlje, a lumja karje la dučja astat. Isusu azäs: “Fälkovulje, c zäk, skuall!” 15 Š fälkovu sa drikat š arubiti, a Isusu azäs alu mumusäj: “Jakäc kupilu alu tov”. 16 Toc sa mirat la säla alu Dimizovuluj. L slavja š zäča: “Marje proroku trijašnje änrä noj! Dimizov avinjit s ažuät alu narodu aluj!” 17 Š toc änrä Židovj š än altje lokurj auzät aja če Isusu afukut. 18 Učenukurlje alu Ivan arubiti alu Ivan d tot aja če Isusu afukut. Ivan akimat p doj učenukurj aluj 19 š lja trimjes la Domnu Isusu s l änrjajbe: “Ješt tu äla karje Dimizov aobečiti k osä vije ili dal trjebje s štiptäm p altu s vije?” 20 Känd jej avinjit la Isusu, azäs lumjaja: “Ivan karje bätjază atrimjes p noj la tinje s t änrjibäm: ‘Ješt tu äla karje Dimizov aobečiti k osä vije ili dal trjebje s štiptäm p altu s vije?’” 21 Pänd jej afost änklo, Isusu alikujit p mulc d bualä, d patjalä š d sufjeti alji rovj. Š alikujit p multä lumje karje vorbj s puatje s vjadä. 22 Atunča aodgovorit alor: “Fuđic š javic alu Ivan ča vizut š auzät: vorbi vjadje, lumja karje nu puatje s umblä akuma umblä, lumja karje avut bualä p pjalje, akuma je likujic, surdi audje, morcä s skuallä, š alu säračilor s rubjašnje Bunä vorbä d Dimizov. 23 Blagosloviti äla karje nu kadje än vjerä dän minje.” 24 Känd apljikat učenukurlje alu Ivan, Isusu ančiput s rubjaskä alu multä lumje d Ivan. Jel azäs: “Aspljikat än lok undje nuje nimika. D karje om aspljikat änklo s vidjec? Dal aspljikat s vidjec p njeko karje kašä trstika karje väntu ulijgäna? Nu! Nas pljikat aja s vidjec. 25 Ili aspljikat s vidjec p omu karje mändru änbräkat? Nu! K lumja karje aduče mändrje cualje š trijašnje än bugacije s nalazašnje än palače alu caruluj. 26 Aspljikat s vidjec p proroku? Da! Jel je maj marje prorok. 27 Ivan je äla d karje je skris än Svätä pismä:

'Jakă, trimjet p omu karje duče vorba amja s pljače la intja ata s pripremjaskă drum d tinje.' 28 Punjec binje urjajke: d tuatâ lumje karje ikad atrijit nimilja nuje maj marje d Ivan. A ipak, ân cara alu Dimizov, âla karje je maj mik je maj marje d jel." 29 Tuatâ lumja karje apus urjajke la Isusu, čak š carinikurlje, već askultat poruka alu Ivan š p jej jel lja bătizat. Atunča, kând jej auzât će Isusu azăs, sa složât k Dimizov zaista atrimjes p Ivan s kjamje p narodu s s pokajaskă. 30 Naprotiv, farizeji š učitelji alu zakonu alu Mojsije aodbit planu alu Dimizov d jej daja ča odbit s lji bătjază Ivan. 31 Isusu azăs: "A ku činje s lji usporidjesk p lumja ân asta vrijamje? P činje samănă? 32 Jej je kašă kupi karje šadje la tržnică š unu p alt s strigă: 'Noj amkântat vuavă vjasăl kântič š voj na žukat! Noj amkântat vuavă tužne kântič a voj na plăns!' 33 K, avinjit Ivan karje bătjază na mănkat mălaj nič vin na but, a zăčec: 'Ân jel je suffletu alu rov!' 34 Jo, Bijatu alu Omuluj, avinjit karje amănkat š ambul, a zăčec: 'Jakă, omu karje vrja mult s mălănče š s bja mult vin, ortaku alu carinikuluj š ku grešnikurlje!' 35 Toc karje prihvatjaštje mudrost alu Dimizov razumjaštje k Dimizov atrimjes š p minje š p Ivan." 36 Unu farizej akimat p Isusu s mălănče ku jel. Jel auntrat ân kasă alu farizej š alat loku la astal s mălănče. 37 Afost njeka mujarje, kunuskută ân trgula p grešala alu je. Ja adoznajit k Isusu mălănăkă la farizej ân kasă. Š jakă, mujarja adus skumpă ulje karje miruasă ân mândru bukal. 38 Š astat la pičuarje dăpă Isusu. Ančiput s plăngă š lakrmilje kădja p pičuarje. Ku păru lja frikat, š lja surutat š lji uns ku skumpă ulje karje miruasă. 39 Kând avizut farizej karje akimat p Isusu, agândit: "Kând âsta om zaista arfi prorok, aštija činje je mujarasta karje l dotaknjaštje, k ja je marje grešnică." 40 P aja Isusu ja zăs: "Šimune, am s c zăk nješto." A jel azăs: "Učiteljulje, zi!" 41 A Isusu azăs: "Doj omurj duguja alu unu om banj. Unu om ja dugujit činč sutje kovanic d arđint, a altu om činzăč. 42 A kum jej na vut dundje s ântuarkă, alu amiždoj aoprostit datorija. Atunča karje d jej doj maj mult osă l vrja?" 43 Šimun azăs: "Găndjesk alu âla karje maj mult oprostīt datorija." Azăs Isusu: "Binje azăs." 44 Atunča Isusu sa okrnit la mujarje š zăče alu Šimun: "Vjez p asta mujarje? Jo auntrat ân kasă ata, ali tu nu maj dat apă s spal pičuarilje, a ja aplăns š lakrmilje alu je akăzut p pičuarje a ja lja asplat š ku păru mi lja frikat. 45 Nu maj dučukit ku poljubacu, a ja, d kând jo amuntrat na prestanit s m surutje pičuarilje. 46 Tu nu maj uns kapu ku ulja, a ja ku skumpă ulje karje miruasă auns pičuarilje. 47 Dăče găndješt k ja apokazât atăta d marje ljubav? C zăk istină: aja je daja će grešala alu je, š akă lja fost multă, afost oprostīt. Âla karje găndjaštje k trjebje aluj ucără s s oprostjaskă, âla vrja ucără." 48 Atunča

alu mujarje azăs: "Zaista, grešala ata cam oprostīt." 49 Âlja karje afost ânkle ančiput ântri jej s rubjaskă: "Činje je âsta š grešala s oprostjaskă?" 50 A jel zăče alu mujarje: "Daja čaj krizut, tu ta spasăt! S c dja Dimizov mir pând plječ!"

8 Majdată d aja Isusu pljika p trgurj š p saturj s rubjaskă Bună vorbă d cara alu Dimizov. Afost ku Isusu duavăsprjače apostolurj 2 š njeke mujerj karje Isusu lja likujit dăla suffleti alji rovj š dăla buală. Alja mujerj afost Marija karje afost d trg Magdala, dăn karje Isusu aputirit šaptje suffleti alji rovj, 3 Ivana, karje afost mujarja alu Kuza karje irja upravitelju ân palače alu Herod, Suzana š multje altje mujerj. Jalje ku banj alor ažutat alu Isusuluj š alu apostollor. 4 Kând pănglă Isusu sa străns mulc lumje dăn tot trgu, atunča Isusu lji rubja asta vorbă: 5 "Una zuvă aišăt omu s posijaskă sāmănca ân polje. Kând aposijit, njeka sāmănca akăzut p drum š lumja umbla p aja š puji lja amănkat. 6 Njeka sāmănca akăzut p pămănt undje jaštje buluvan š tek ča kriskut sa uskat daja će narje apă. 7 Njeka sāmănca akăzut ântră mărcinj š mărcinjilje akriskut una ku jej š ja sa ugušăt. 8 A njeka sāmănca akăzut p bun pămănt š krajaštje š rudjaštje d usută d vorj." Isusu azăs aja, š astrigat: "Toc činje arje urjekj s audă, trjebje s puje urjajke š s razumjaskă!" 9 Učenikurlje alu Isusuluj la antribat će značaštje asta vorbă. 10 Isusu azăs: "Dopustit vuavă s razumic tajnilje d cara alu Dimizov. Ali koristjesk aša vorbje kând jo ânvc p alcă s ispunjaskă Svănta pismă: 'S ujtă a nu prepoznajaštje, š s audă, a nu razumjaštje'. 11 Jakă će značaštje asta vorbă: sāmănca je vorba alu Dimizov. 12 A sāmănca karje akăzut p drum prestavjaštje p âlja karje audje, ali vinje nikuratu š adus vorba alu Dimizov d inima alor aša s nu krjadje š nu s spasaskă. 13 A sāmănca karje akăzut p buluvan prestavjaštje p âlja karje audje, ku radost primjaštje vorba alu Dimizov, ali narje korjen. Âlja njeka vrijamje krjadje, a kând vinje iskušjala prestanjaštje s krjadje. 14 A sāmănca karje akăzut ân mărcinj prestavjaštje p âštja karje punje urjajke la vorba alu Dimizov, ali kum vrijamja trjače, p jej lji ugušaštje brigilje, bugucija š tuatje užitkulje alu životuluj, daja jej nu duče plodu kopt. 15 A sāmănca karje akăzut p bun pămănt prestavjaštje p lumja karje ku bună š ku poštena inimă păzaštje vorba alu Dimizov karje audje, jej pljakă maj dăpartje kând je grjev, daja jej aduče bun plod." 16 "Nimilja nu prindje lampa s viljaskă ku posuda ili s uaskundje dusu pat, njego s upuje p postolje aša toc âlja karje untră s puată s vjadă binje. 17 K tot čije âviljit osă fije dăzvăljit š tot čije skuns osă s štije š osă vije p lumină. 18 Daja punjec binje urjajke k âla karje păzaštje vorba amja osă razumjaskă mult, a p âlja karje nu păzaštje vorba amja osă s

ja š aja če gändjaštje k rozumjaštje.” 19 Atunča muma š fracā alu Isusuluj avinjit s l vjadā, ali na putut s vije la jel k afost mulc lumje. 20 Ajavit alu Isusuluj: “Mumuta š fracā alji tej stā afar š vrja s t vjadā.” 21 Kānd Isusu auzāt aja, azās alu lumje: “Ālja karje punje urjajke š askultā vorba alu Dimizov mije je ka muma š ka frac.” 22 Ān una zuvā azās Isusu alu učenikurlje aluj: “Tričem p alta partje la apā.” Jej auntrat ān čamac š aotplovit. 23 Pānd plovja, Isusu ančiput s kulčje. Š ančiput s suflje marje vānt. Vāntu ančiput s fakā marj valurj karje ančiput s napunjaskā čamacu d apā š jej sa gāsāt ān rov. 24 Jej avinjit la Isusu š la skulat š ja zās: “Gospodarulje, Gospodarulje, tonim!” A Isusu sa skulat, azapovidit alu vāntuluj š alu valulor alji marj s stja š jej sa smirit š afost tišina. 25 Atunča Isusu azās alu učenikurlje aluj: “Dāče nas krizut ān minje?” A učenikurlje sa spirjat š sa mirat. Azās unji alu alc: “Činje āsta s zapovidjaskā čak š alu vāntuluj š alu apāj, š punje urjajke la jel?” 26 Avinjit ān regija Gerasa, karje je p alta partje d apā d regija Galileja. 27 Čim Isusu aišāt d čamac p obalā, avinjit la intja alu Isusuluj njeki om dān trg karje avut sufljeti alji rovj ān jel. Več d mult kum nu sa brkat nič atrijit ān kasā njego irja la mārmanč. 28 Multā vrijamje sufljeti alji rovj l cānja š akā lumja la ljiगत p lanacurj š okove š l pāza, jel rupja lanacu š sufljeti alji rovj l natirja s pljače ān lok undje nuje nimika. Kānd omula avizut p Isusu, acčapat. Isusu azapovidit alu sufljeti alji rovj s jašā d omula. Akāzut la intja alu Isusuluj š astrigat: “Če vrjaj dāla minje, Isusulje, Bijatu alu Maj marje Dimizov? Mārog d tinje, nu m mučjal!” 30 Isusu la tribat: “Kum t kjem?” Jel zāče: “Mulc”, k afost ān jel mulc sufljeti alji rovj. 31 Š sufljeti alji rovj ančiput mult s s ruadje d Isusu s nu naridjaskā s pljače ān jamā frzdā kraj undje osā fije kaznic. (Abyssos g12) 32 A ānklo p djal mult porč s ranja. Sufljeti alji rovj sa rugat d Isusu s dopustjaskā s untrā ān porč š Isusu adopustit. 33 Atunča sufljeti alji rovj aišāt d om š auntrat ān porč. Toc porči adat fuga ān zos dāpā djal ān apā š sa nikat. 34 Kānd lumja karje pāza p porči avizut ča fost, afudīt š arazglasāt p trg š p saturj. 35 A lumja avinjit s vjadje ča fost. Kānd jej ažuns, avizut p Isusu ku omu dān karje aišāt sufljeti alji rovj. Avizut p omu karje šadje š punja urjajke la Isusu, ānbrkat š bun ān kap. Š lumja sa spirjat. 36 Jej karje avizut ča fost, arubit alu lumjaja kum Isusu likujit p omu ān karje afost sufljeti alji rovj. 37 Tuatā lumja d regija Gerasa lja pukat marje frikā, š arugat p Isusu s pljače dāla jej. Isusu auntrat ān čamac s pljače pisti apā āndrāt. 38 Majdatā njego če Isusu š učenikurlje aluj aotplovit ān čamac, omu d karje sufljeti alji rovj aišāt sa rugat mult d Isusu s puatā s rāmāje ku jel. Ali Isusu ja zās: 39 “Āntuarčtje akas š zi alu toc če Dimizov afukut d

tinje.” Atunča jel apljikat š razglasāt p tot trgu če ja fukut Isusu. 40 Multā lumje aštipta p Isusu s s āntuarķā dāpā alta partje d apā. Kānd Isusu ažuns, toc ku radostu la štiptat. 41 D dāturdātā avinjit omu karje sa kima Jair, karje irja voda alu lumje karje s sastaja ān sinagogā. Akāzut la intja alu Isusuluj š mult sa rugat s vije ān kasa aluj. 42 Jel avut jedinicā fatā karje avut duavāsprače d aj karje irja p muartje. Pānd Isusu pljika la Jair, mulc lumja l pindja dāpā pistot. 43 Āntrā lumje irja mujerj karje duavāsprače d aj krvarja, š potrošāt tot ča vut p doktorjamje, ali nimilja na putut s ju likujaskā. 44 Avinjit d drāt š apus māna p rubu alu cuala alu Isusuluj š odma aprestanit s krvarjaskā. 45 Antribat Isusu: “Činje apus māna p minje?” Š pānd toc azās: “Nu jo”, Petar azās: “Gospodarulje, multā lumje t pindje š t strānde!” 46 A Isusu azās: “Njeko namjerno apus māna p minje. Amositit k sāla aišāt d minje.” 47 Kānd mujaraja saznajit k nu puatje s askundā k ja apus māna p Isusu, atrimurat d frikā š akāzut la intja alu Isusuluj š la intja alu tot narodu š lja zās dāče apus māna p Isusu š kum odma sa likujit. 48 A Isusu alu je azās: “Fata amja, tu ta likujit daja ča krizut. S c dja Dimizov mir pānd plječ!” 49 Kānd Isusu još arubit alu mujaraja, avinjit njeko d kasā alu Jair ku poruka: “Camurit fata. Nu maj muča učitelju više.” 50 Auzāt Isusu š azās alu Jair: “Na vja frikāl! Samo krjadje š ja osā fije binje!” 51 Kānd Isusu avinjit ān kasā alu Jair, Isusu adopustit samo alu Petar, alu Ivan, š alu Jakov, š alu tatāj š alu mamāj alu fataja s utrje ku jel. 52 Š toc karje već irja ān kasā plāndja š tuguja dāpā ja. Isusu lja zās: “Nu plāndec! Nuje muartā, njego s kulkā!” 53 Atunča toc ančiput s s ljađe d jel daja ča štjut k je muartā. 54 Isusu alato d mānā š astrigat: “Kupilulje, skuall!” 55 Š sufljetu sa tors š odma sa skulat. Isusu azās s ji dja s mālānče. 56 Roditelji alu je irja začudic, a Isusu ja naredit s nu zākā alu nimilja če sa dogodit.

9 Isusu akimat la jel p duavāsprače apostolurj š lja dat sāla š autoritet s putirjaskā p sufljeti alji rovj š s puatā s likujaskā p bulnavi. 2 Lja trimjes s rubjaskā Bunā vorbā d cara alu Dimizov š s likujaskā p bulnavi. 3 Isusu lja zās: “Nimika nu lāc ku voj p drum: nič bācu, nič tašna, nič mālaju, nič banji, nič altje kāmāšj!” 4 Ān tuatā kasa ān karje untrāc s prenočic ānklo, rāminjec ān ja pānd god nu pljikāc ān altu trg. 5 Undje p voj nu vu primjaštje, pānd išāc d trgula istrisāc prašāna dāpā pičuarje s lji upozoric p kazna alu Dimizov.” 6 Učenikurlje apljikat š umbla p saturj. Rubja Bunā vorbā d Dimizov š likuja p lumja pistot. 7 Herod, karje irja vladaru d regija Galileja, auzāt tot če sa dogodit š afost zibunjen daja če njeka lumje rubja: “Isusu je Ivan karje bājtjazā. Sa

skulat dāla morc.” 8 Altu rubja: “Isusu je Ilija karje trjebje s vije.” Aldā trje azās: “Isusu je unu d prorokurj karje majdatā atrijit. Sa tors dāla morc.” 9 A Herod azās: “Jo amzās s taje kapu alu Ivan karje bātjazā š nu puatje s fije k jel je mort. Činje atunča omusta d karje atāta aud?” Aša akātat prilikā s vjadā p Isusu. 10 Kānd apostoli sa tors āndrāt undje irja Isusu, jej arubit aluj tot ča fukut. Atunča Isusu lja dus ku jel š apljikat s fije sāngur upruapje d trg karje sa kimat Betsaida. 11 Mulc lumje asaznajit aja š apljikat dāpā Isusu. Isusu lja primit š rubja Bunā vorbā d cara alu Dimizov š likuja p toc karje trjebje s likujaskā. 12 Pānd akāzut nuaptja, avinjit duavāsprjače apostolurj la Isusu š ja zās: “Las p lumja s pljače p saturj š p okolicā s gāsaskā mānkarje š undje s s kulčje daja če ištjem aiča undje nuje nimika.” 13 A Isusu zāče: “Voj lji nahranic.” A jej zāče: “Avjem samo činč mālajur š doj pještj. Dali s pljikām š s kumprām mānkarje d tot narodu?” 14 A lja fost njeđe činč mij d vujniči. Isusu p aja azās alu učenikurj aluj: “Zāčec alu lumjej s šagā ān grupje njeđe činžāč.” 15 Š učenikurlje afukut aša š lumja ašāžut. 16 Isusu alat činč mālajurj š doj pještj, sa ujtat ān čerj, š azahvaljit alu Dimizov d mānkarje š arupt mālaju š adat mālaju š pjaštje la učenikurj s podiljaskā alu lumjej. 17 Toc avut s mālānče kāt god aputut. Š još duavāsprjače d korpje sa nakupit d ostatkurj d mālaj š d pještj. 18 Maj ānklo, Isusu apljikat dāpartje dāla lumje s s ruadje š učenikurlje aluj apljikat ku jel. Kānd Isusu aprestit s s ruadje lja tribat: “Če rubjaštje lumja činje sānt jo?” 19 Jej aodgovorit: “Mulc inš zāče k ješt Ivan karje bātjazā, alcā zāče k ješt Ilija, š alcā njeki zāče jar k ješt unu d prorokurj karje majdatā atrijit š sa tors dāla morc.” 20 A atunča Isusu azās alu učenikurlje aluj: “A voj, če zāčec činje sānt jo?” Petar zāče: “Tu ješt Kristu, spasitelju karje Dimizov atrimjes!” 21 A Isusu lja zapovjedit s nu zākā alu nimilja. 22 Azās: “Jo, Bijatu alu Omuluj, mora mult s patjesk. Vodilje alu židovilor, glavni popurlje, š učitelji d zakonu alu Mojsije mora s m odbascaskā. Mora s m umuarā š aldā trje zālje jo mora s fiuv adrikat dāla morc.” 23 Atunča Isusu azās alu lumjej: “Akā njeko vrja s fije učeniku alu mjov mora s s odriknjaskā sāngur d jel, š tuatā zuva s ja kruča aluj š s sljedjaskā p minje. 24 K činje god vrja životu aluj s spasaskā, osā l pjargā, a činje god izgubjaštje životu aluj d minje, osā l spasaskā. 25 Če koristjaštje alu omuluj akā dobidjaštje tot pāmāntu, ali pjardje sāngur p jel? 26 Činje god arje rušunje d minje š d vorbilje alji mjalje, jo, Bijatu alu Omuluj, isto aša š d jel osā am rušunje kānd jo vinja ku slava amja š ku slava alu Tatimjov š ku slava alu andelilor alu svānt. 27 Punjec urjajke k istina je: njeki dāla voj karje aiča stāč nusā muarā pānd nu vjadje cara alu Dimizov.” 28

Otrprilike opt zālje dāpā aja če lja zās aja, adus Isusu ku jel p Petar, p Ivan š p Jakov š apljikat p djal s s ruadje. 29 Š pānd Isusu s ruga, lica aluj sa promjenit, a cualjilje ja sjajit čisto albā. 30 Dāturdatā, doj omurj sa pojavit š arubit ku Isusu. Ālja afost Mojsije š proroku Ilija. 31 Sa pojavit ān marje sjaj š arubit ku Isusu d išjala aluj d pāmāntusta, karje Isusu uskoro osā fakā ān Jeruzalem s ispunjaskā voja alu Dimizov. 32 Pānd Isusu s ruga, Petar š jej karje afost ku jel lja pukat somnu. Kānd sa skulat, avizut marje luminā karje vinje dāla Isusu š doj omurj karje astat pānglā jel. 33 Pānd Mojsije š Ilija sa sprimit s pljače dāla Isusu, Petar azās alu Isusuluj, ali nič jel na štijut če rubjaštje: “Gospodarulje, binje je če ištjem aiča ku voj. Fičem trje kolibje: una cijje, una alu Mojsije, š una alu Ilije.” 34 Pānd Petar aja arubit, sa pojavit oblaku, lja prekrijit š alor irja frikā. 35 Dimizov lja rubit dān oblak: “Āsta je Bijatu alu mjov karje jo lam kuljes s fije caru! P jel skultac!” 36 Š kānd jej auzāt glasu, avizut samo p Isusu. Jej atikut ān zuviljalja š alu nimilja na rubit d aja če jej avizut. 37 Kānd alta zuvā sa dat ān zos dāpā djal, multje lumje karje irja ačija avinjit la Isusu. 38 Dāturdatā, njeki om āntrā multje lumje astrigat š sa rugat mult d jel: “Učiteljulje, ujtite la bijatu alu mjov, k jel je jedini kupil alu mjov. 39 Jakā, suflijet alu rov mult voj l pukā š dāturdatā jel āncapje s cāpje. La runkā ān grčurj š ji pljika pjena p gurā. Š nu l lasā pānā god skroz nu l iscrpjaštje. 40 Ma rugat d učenikurlje alji tjalje s l putirjaskā, ali na putut.” 41 Atunča Isusu azās: “Lumjo karje trijic ān vrijamjasta, voj nu kridjec š ištjec strikac! Jo amfost ku voj atāta d mult š jar nu kridjec. M trjeb kāt mora s trpjesk p voj? Duj aiča p bijatu alu tov!” 42 Š pānd bijatu avinjit la Isusu, suflijetu alu rov la duburāt š jel ančiput s s grčaskā. A Isusu alu suflijetuluj alu rov azapovjedit s jašā š alikujit p bijatu š la dat la tatusov. 43 Toc karje irja ačija sa mirat d moč alu Dimizov. Pānd toc sa mirat la asta š la tot če Isusu fače, jel azās alu učenikurlje aluj: 44 “Punjec binje urjajke če vu zāk: Još ucārā lumja osā predajaskā p minje, p Bijatu alu Omuluj, ān vlastu la dušmanji alji mjej.” 45 Ali jej na štijut če jel avrut s zākā. Aja značalā afost skuns dāla jej. Jej na putut s razumjaskā š lja fost frikā s l āntrjajbe d aja. 46 Učenikurlje ančiput s raspravljaskā činje dāla jej maj marje. 47 Aštijut d čaja raspravljaštje Isusu daja alat p kupilu, š la pus pānglā jel. 48 Š Isusu lja zās: “Činje ku drag primjaštje p kupilusta pāntruv minje, primjaštje š p minje. A činje p minje primjaštje, primjaštje š p Dimizov karje ma trimjes. Istina je: činje je maj mik āntrā voj toc, āla je maj marje!” 49 Ivan p asta azās alu Isusuluj: “Gospodarulje, noj avizut p njeko karje ān lumilje alu tov zapovidjaštje alu suflijeti alji rovj s jašā d lumje. Noj amzās aluj s nu fakā aja daja če

nuje učeniku alu tov kašā če ištjem noj." 50 Isusu azās: "Nu branic! Akā njeko nu lukrjazā pāntruv voj, jel atunča lukrjazā ku voj!" 51 Kānd s približa vřijamja s ja Dimizov p Isusu ān čerj, Isusu aodlučic k avinjit vřijamja s pljače ān Jeruzalem, 52 š atunča atrimjes p glasnici la intja aluj. Glasnici apljikat š auntrat ān sat ān regija Samarija s ji pripremjaskā če ji trjebje. 53 A ānklo lumja na vurut s l primjaskā daja če pljika ān Jeruzalem. 54 Kānd učenikurlje Jakov š Ivan auzāt k lumja ān Samarija na primit p Isusu, jej azās: "Domnulje, vřijaj s zapovidim s lja pringā foku dān čerj?" 55 A Isusu sa okrinut s lja ukorit p Jakov š p Ivan s nu fakā aja. 56 Atunča Isusu š učenikurlje aluj apljikat ān altu sat. 57 Pānd jej još pljika p drum, njeko azās alu Isusuluj: "Pljek dāpā tinje undje god tu plječ." 58 Isusu ja zās: "Lisica arje jamā š puji arje kujb, a jo, Bijatu alu Omuluj, nam lok alu mjov d kulkat." 59 Atunča Isusu azās alu altuluj: "Vinā dāpā minje!" A jel azās: "Domnulje, lasāmā majdatā s pljek s āngrop p tatimjov." 60 Isusu ja zās: "Las p morcā s grupje p alor morcā, a tu fuđ š rubjaštje alu alcilor Bunā vorbā d cara alu Dimizov." 61 Š još njeko zāče: "Domnulje, viuv dāpā tinje, ali dopustjaštjem majdatā s m oprostijesk ku ukućanji mje." 62 Isusu ja zās: "Akā ānčepj s orještj ravno, a t ujc dāpā tinje, tu nu poc s služāštj ān cara alu Dimizov."

10 Domnu Isusu dāpā aja akuljes āntrā jej šaptjezāč š doj alcā učenikurj š atrimjes kātā doj s pljače la intja aluj ān tot trgu š ān tot loku undje Isusu atribut s pljače. 2 Kānd sa sprimit s pljače lja zās: "Berba je marje, ali radnič jaštje uncārā. Berba pripadnjaštje alu Domnuluj, daja rugāčāvā la jel s trimjatā još maj mult radnič ān berbā. 3 Ānčipjec akuma, ali pāzāčāvā k trimjet p voj kašā p vojilje āntrā lumje karje kašā lupurj. 4 Nu dućec ku voj nič banj, nič tašna, nič altje sandalje. Nu stāč p drum ku lumja s nu pridjec vřijamja. 5 Ān tuatā kasa ān karje untrāč s prenočic ānklo, majdatā zāčec: 'S dja Dimizov miru alu toc ān asta kasā!' 6 Akā ān aja kasā jaštje omu karje vřija miru ku Dimizov, jel osā ajbje miru ku karje voj la blagoslovit. Akā ānklo nuje om karje vřija miru ku Dimizov, jel nusā primjaskā āla miru ku karje voj la blagoslovit. 7 Nu vu preselic d kasā ān kasā! Boravic ān aja kasā pānd fic ān trgula š nu fic rušānošj s mānkāč š s bjec aja če vu dā, k kum zāčem: Radniku azaslužāt plata aluj. 8 Ali ān tot trgu ān karje untrāč š ānklo vu primjaštje fic zadovoljni ku aja če god vu dā s mānkāč. 9 Likujic ānklo p lumja karje bulnavj š zāčec alor: 'Asta aratā k cara alu Dimizov avinjit la voj!' 10 Ali ān tot trgu ān karje untrāč š ānklo nu vu primjaštje, išāč la ulicilje aluj š zāčec: 11 'Čak frikām š prašāna d trgu alu vostru karje sa ljipit p pićuarje alu anuaštřje s vu upozorim p kazna alu Dimizov!

Ali štijec k avinjit cara alu Dimizov!' 12 Vu zāk: Kānd vinja vřijamja d sud osā fije majušurje alu lumjej vuavā dān trg Sodoma njego alu lumjej dān trgula!" 13 Isusu azās: "Grjev vuavā, lumjo ān trg Korozain! Grjev vuavā, lumjo ān trg Betsaida! Akā njeko afukut čudurj āntrā lumje poganā ān trg Tir š ān trg Sidon karje jo afukut āntrā voj, jej već d kānd s okrinja dāla rov. Adučja cualje hrapave š šidja ān činušā s pokazaskā žalostu. 14 Daja osā fije majušurje ān zuvā d sud alu lumje ān Tir š ān Sidon njego vuavā ān Korozain š Betsaida! 15 A voj, lumjo ān trg Kafarnaum, voj sigurno nusā vu drikāč pānla čerj samo daja če jo amfost āntrā voj! Nu! Voj osā vu slubudjec ānklo undje loku d kaznit." (Hadēs 986) 16 Atunča azās alu šaptjezāč š doj učenikurj: "Kānd njeko punje urjajke la voj, aja je kašā kum punje urjajke la minje. Š kānd odbacaštje p voj aja je kašā kum odbacaštje p minje. A kānd njeko odbacaštje p minje aja je kašā kum odbacaštje p Dimizov karje ma trimjes." 17 Kānd sa tors šaptjezāč š doj d učenikurj la Isusu, ku drag azās: "Domnulje, čak š sufljeti alji rovj askultā kānd lji zapovidim ān lumje alu tov." 18 A Isusu lja zās: "Štiuv, k amvizut p Sotona kum akāzut d čerj ka sklipjala. 19 Vidjec, jo amdat vuavā tuatā sāla š autoritetu p Sotona, dušmanu alu Dimizov, s gazāč šārpj š škorpionurj. Nimika vuavā nu puatje s naudjaskā. 20 Ali nu vu radujic samo daja če p voj sufljeti alji rovj askultā, njego maj mult radujicāvā daja če Dimizov askris lumilje alji voštři p popis ān čerj." 21 Atunča Sufletu alu Svāntuluj aispunit p Isusu ku radostu š Isusu azās alu Dimizov: "T slavjesk, Tato, tu karje vladješt ku čerju š ku pāmāntu, čaj skuns istina d cara ata dāla lumje karje gāndjaštje k je mudri š mintošj š če pokazāštj aja alu lumje karje kašā kupi karje vřijaj s ānvacā. Da, Tato, cijje s svidāštje s fač aja aša." 22 Atunča Isusu azās: "Tata alu mjov ma dat tot če jel arje. Samo Tata binje kunuaštje činje sānt jo, Bijatu aluj, š samo jo, Bijatu aluj, š ālja alu činje jo odlučjesk s l okrijesk, binje kunuaštje činje je Tata." 23 Maj ānklo, kānd afost sāngur ku učenikurlje aluj, š ja azās: "Nurukošj ālja karje vjadje aja če vidjec voj. 24 K istina je, mulc prorokurj š carurj avrut s vjadā aja če voj vidjec, ali na vizut; avrut s audā aja če voj audjec, ali na uzāt." 25 Udatā kānd Isusu ānāvāca, njeki učitelj alu zakonu alu Mojsije sa skulat š antribat p Isusu s l iskušaskā: "Učiteljulje, če trjebje s fak s primjesk vječni život ku Dimizov?" (aiōnios 9166) 26 A Isusu ja zās: "Če skrije ān zakonu alu Mojsije? Če tu razumještj če zāče?" 27 Omu azās: "Zakonu zāče: 'Vřja p Domnu, Dimizov alu tov, ku tuatā inima ata š ku tot sufljetu alu tov š ku tuatā snaga ata š ku tuatje mincilje alji tjalje' š 'vřja p bližnji alu tov kum vřijaj sāngur p tinje.'" 28 Isusu ja zās: "Binje ajzās. Fāj aša š osā

primješt vječni život." 29 Ali omu avrut s s spalje, š aša jel āntrijabā p Isusu: "D ċinje rubjaštje kānd zakonu zāče 'bližnji alu mjov'?" 30 Isusu aodgovorit ku asta vorbā: "Njeki om putuja dān Jeruzalem ān trg Jerihon š la napadnit fārāčoši š alat tot dāpā jel, la butut š apljikat. Š p omula alāsat s zakā skoro mort. 31 Trjače p drumula slučajno popa alu židovilor. Kānd avizut p omu karje skoro mort, la zaobidit š apljikat maj dāpartje. 32 Isto aša pānglā lokula avinjit atunča š levitu, pomoćniku ān Hram. Kānd la vizut, š jel la zaobidit š apljikat maj dāpartje. 33 Atunča njeki omu d regija Samarija trjače p drumula. Kānd avizut p omula, ja fost žau d jel. 34 Avinjit la upruapie d jel, ja spālat rāžnilje ku ulje š ku vinu š ja ānvilijat ku trijanca. La drikat atunča p magarac aluj š la dus ān gostijonā š ānklo anastavit s s pobrinjaskā d jel. 35 Mānje zuvā jel adat duavā kovanic d arđint alu gazdāj alu gostijonāj, š ja zās: 'Brinjaštite d jel š akā maj mult putrošaštj, c plātjesk kānd m ānturča.'" 36 A Isusu antribat p učitelju d zakon alu Mojsije: "Če gāndješt? Karje d āštja trje alu omuluj sa pokazāt k je bližnji alu omula karje la napadnit fārāčoši?" 37 Azās učitelju d zakon alu Mojsije: "Āla karje ja pokazāt milā." Isusu ja azās: "Binje ajzās. Fuđ š fāj kum š jel afukut." 38 Pānd Isusu š učenikurlje aluj nastavja s putujaskā kātri Jeruzalem, auntrat ān unu sat. Ačija afost njeka mujarje karje s kima Marta. La primit ān kasa alu je. 39 Avut sorā karje s kima Marija. Pānd Domnu Isusu ānvāca, Marija šidja š punja urjajke. 40 A Marta afost mult zabrinutā k mora s pripremjaskā tuatā mānkarja, pa ja avinjit s s žaljaskā: "Domnulje, nu c brigā če sorimja ma lāsāt sāngurā s lukrjez tot lukru? Zi alu je s m ažuťje!" 41 Ali Domnu Isusu ja zās: "Draga Marta! Nu trjebje s t brinještj š t uznemirještj d aja če gāndješt k trjebje. 42 A una stvar karje trjebje s puj urjajke la vorba amja. Marija aja ashvatit, š aja nusā fije lat dāla ja."

11 Udatā Isusu sa rugat la njeki lok. Kānd azavršāt ku rugala, avinjit la jel unu d učenikurj š azās: "Domnulje, ānvacā p noj s nji rugām kum Ivan karje bāťjazā anvācat p učenikurlje aluj." 2 Isusu lja zās: "Kānd rugāc, zāčec: 'Tato ān čerj, s s štujaskā lumilje alu tov avšānt. Aduj cara ata p tot pāmāntu. 3 Adā nuavā mānkarje karje trjebje tuatā zuva 4 s oprostjaštje anuastrā grešala, k š noj oprostim alu ālja karje grešaštje pāntruv noj. Nu da s kidjem ān kušnje.'" 5 Atunča Isusu azās alu učenikurlje aluj: "Akā plječ ān ponoć la ortaku alu tov š ji zāč: 'Adām trje māljurj, 6 k ma vinjit ortaku ān gostjamje, a nam s idauv nimik d mānkat!', če osā zākā ortaku? 7 Dali nusā zākā: 'Nu m uznemirja! Uša je već ān kisā, a kupi je ān pat k nu pot akuma s m skol s c dau!' 8 Ali vu zāk: čak š akā omula nu s skualā daja če ješt ortak aluj, š

nu c dā nimika, osā skualā daja če mult l rođ frzdā rušanje. Š osā zdja atāta kāt cijje trjebje. 9 Š daja vu zāk: Nu odustanic! Rugāc p Dimizov š osā dobdic! Kātāc š osā gāšać! Bitjec la ušā š osā s vu dāškidje! 10 Ćinje god ruagā p Dimizov, primjaštje. Ćinje god katā, gāsaštje. Ćinje god batje, uša s ji dāškidje. 11 Voj karje ištjec tatje, če afiča voj kānd bijatu alu vostru katā pjaštje? Dal voj ja da šarpje? Nu! 12 Ili akā bijatu alu vostru katā vov dāla voj, dal voj ja da škorpion? Nu! 13 Akā voj, karje ištjec rovj, štijec s dāc alu kupi alu voštri bunje darurj, atunča kāt maj mult alu vostru Tata ān čerj osā darujaskā p Sufijetu alu Svāntuluj alu ālja karje l ruagā?" 14 Isusu una zuvā aputirit p sufijetu alu rov karje nu ja dat alu omuluj s rubjaskā. Kānd sufijetu alu rov aišāt, omu arubit š mulc lumje sa mirat. 15 Ali njeki dāla jej azās: "Jel putirjaštje sufijeti alji rovj daja če ji žutā Beelzebul, karje je vladaru alu toc sufijeti alji rovj." 16 A alci avrut s la puče ān zamkā š akātat s idja njeki znak kašā dokazu k Dimizov la trimjes. 17 A Isusu aštjut če gāndjaštje, pa lja zās: "Akā lumja ān ista carā s burjaštje āntrā jej, osā propanjaskā cara alor. Akā familija ān ista kasā s burjaštje āntrā jej, osā s raspadnjaskā familija alor. 18 Voj zāčec k jo ku sāla alu Beelzebul putirjesk p sufijeti alji rovj. Aja atunča značaštje k š ālja karje je ān cara alu Sotonāj s burjaštje āntrā jej. Kum atunča cara aluj s rāmāje? 19 A čije ku učenikurlje alji voštri karje putirjaštje p sufijeti alji rovj? Akā, kašā kum zāčec, jo putirjesk p sufijeti alji rovj ku sāla alu Beelzebul, atunča mora aja s fakā š učenikurlje alji voštri ku sāla alu Beelzebul. Sigurno nusā slažaštje. Učenikurlje alji voštri osā zākā k Beelzebul nu s burjaštje sāngur pāntruv jel. 20 Ali daja če jo p sufijeti alji rovj putirjesk ku sāla alu Dimizov, atunča aja aratā k la voj avinjit cara alu Dimizov. 21 Kānd capān omu karje arje bunā oružije pāzaštje palača aluj, tot če arje je sigurno. 22 Ali kānd l napadnjaštje maj capān d jel, l savladjaštje š ija tuatā oružija ān karje sa uzdit dušmanu aluj. Alat tot če omula avut š apodiljit ku lumja aluj. 23 Āla karje nuje ān partja amja, jel je pāntruv minje; āla karje ku minje nu strānde vojilje, jel lji putirjaštje." 24 Atunča Isusu azās asta vorbā: "Kānd sufijetu alu rov jašā d om, lutjaštje p pustinje š katā lok s odmorijaskā. Kānd nu l gāsaštje, azās sāngur aluj: 'M tork ān om ān karje maj datā atrijit dān karje aišāt.'" 25 Kānd sa tors, gāsaštje k je omula kašā kasa karje je čistitā š uredna, ali gualā. 26 Atunča sa dus s adukā p alcā šaptje sufijeti alji rovj još maj rov d jel, š toc untrā ān om š ān jel trijaštje. Š na kraju postanjaštje alu omuluj maj rov njego če irja maj datā njego ča pljikat sufijetu alu rov." 27 Pānd Isusu rubja d aštja stvarurj, njeka mujarje d multā lumje astrigat: "Kum je binje alu mujarje karje ta dus š ca dat s suđ p tjeptu alu jel!"

28 Isusu azās: “Još je maj binje alor karje audje vorba alu Dimizov š askultā.” 29 Maj mult š maj mult lumje vinja la Isusu. Atunča Isusu lja zās: “Lumja ān asta vřijamje je rov. Vřija s fak znak kašā dokazu k Dimizov ma trimjes, ali nusā dobidjaštje ničunu znak osim znaku karje Dimizov adat d mult alu lumje ān vřijamja alu prorokuluj Jonej kānd Dimizov la spasāt dāla muartje. 30 Baš kašā kum sa dogodit ku Jona ařost znaku alu lumje karje ařijit ān trg Niniva k Dimizov la trimjes, isto aja, aša osā dogudjaskā ku minje, Bijatu alu Omuluj, osā fije znaku alu lumje ān asta vřijamje. 31 La zuvā kānd Dimizov osā sudjaskā alu pāmāntuluj, carica karje d mult avladit p pāmānt alu Jugu osā skualā š osā svjedočaskā pāntruv lumje ān asta vřijamje daja če ja avinjit d dāpartje s audā p caru Salomon karje avut mult mudrost, a jakā, ku voj je aiča njeko maj marje d Salomon. 32 La zuvā kānd Dimizov osā sudjaskā alu pāmāntuluj, lumja karje ařijit ān trg Niniva osā skualā š osā svjedočaskā pāntruv lumja ān asta vřijamje daja če jej sa okřinit dāla rov alor kānd Jona alor arubit, a jakā, ku voj je aiča njeko maj marje d Jona!” 33 Isusu azās: “Nimilija nu prindje lampa s uaskundā ili s upuje dusu košarā, već daja s upuje p loku alu je aša kum toc karje utrā s puatā s vjadā binje. 34 Vojku alu tov je ka lampa d tjeļā. Akā vojku alu tov bun, poc binje s vjez, ali akā vojku alu tov nuje bun, nu poc s vjez nimika. 35 Daja pāzaštje s nu gāndještj k poc binje s vjez, već zapravo nu poc nimika s vjez. 36 Daja, akā poc binje s vjez š akā nuje nimika d tinje skuns, tot poc s vjez. Osā fije kašā če ješt ān sobā ku lampa karje c dā s vjez.” 37 Kānd Isusu azavršāt vorba aluj, njeki farizej la kimat la jel akas s mālānče. Isusu auntrat š alat loku la astal. 38 Isusu na spālāt mānilje majdatā njego če s mālānče. Farizeju sa mirat daja če jej ānvacā k omu trjebje aša s fakā s fije čist la intja alu Dimizov. 39 Aša Domnu Isusu ja zās: “Voj farizeji ištjec kašā lumja karje spalā paru š gāvanu samo da far, ali nu čistjaštje prļjavština dān nontru, k spālāč mānilje, ali inimilje alji avuaštřje zaista pljinje d pohlepā š d rov. 40 Voj lumje karje na vjec fir ān kap! Dimizov karje astvorit p omu da far je isto aša la stvorit dān nontru. 41 Nu fic lakumj, već dāc dāla inimā alu lumje karje narje. Akā ištjec aša, osā fic čist la intja alu Dimizov dān nontru š da far. 42 Grjev vuavā, farizeji! Voj dāc alu Dimizov zjače posto čak š d začinurj š d biljke alji voštřje, ali nu vu ponašāc pravedno nit vřjec p Dimizov. Asta atribut s fičec, ali s nu zanemarujuć altje stvarurj karje Dimizov azapovjedit. 43 Grjev vuavā, farizeji! Vřjec s šidjec p počasne lokurj ān sinagogje š vřjec k p voj lumja pozdrvjaštje ku marje poštujaļā p ulic. 44 Grjev vuavā! Voj ištjec kašā pāmāntu karje narje spomenik karje nu aratā k ānzos s nalazaštje mārāmāntje. Pa lumja

umblā p āštja mārāmāntje, ali nu štije, š atunča je nečisti la intja alu Dimizov.” 45 Atunča unu učitelj alu zakonu alu Mojsije ja zās: “Učiteljulje, kum aša rubješt š p noj ku aja nji uvřidještj!” 46 Isusu ja zās: “Grjev š vuavā, učitelji alu zakonu alu Mojsije! Voj punjec teretu p lumje karje je grjev š jej nu puatje s la dukā, a nič dājštju nu vřjec s l pomaknic s jažutac s adukā āla teret. 47 Grjev vuavā! Voj adřikāc spomenikurļje alu prorokulor, a voj ištjec isti kašā sāmānca avuastrā karje d mult lja umurāt. 48 Aša k umjesto s lji osudic, voj aja potvřdic š slažāc ku sāmānca avuastrā. Jej lja umurāt, a voj lji dřikāc spomenikurļje! 49 Voj ištjec kašā pra tatilje alji voštři. Dimizov ān mudrostu aluj majdatā aštijut k osā fičec istje stvarurj. Jel azās: ‘Osā trimjet la jej p prorokurļje š p apostoli, a jej p njeki d jej osā muarje, a p alcā osā putirjaskā.’ 50 Daja Dimizov ku prava aluj osā smatřjaskā k je dāvinā lumja ān asta vřijamje d tuatā muartje alu prorokurļuj karje lumja lja umurāt d kānd je pāmāntu. 51 Dimizov osā lji osudjaskā d muartje alu tot proroku, dāla Abel pānla Zaharija, p karje la umurāt ān Hram āntrā svetište š žřtvenik. Istina je, Dimizov osā lji kaznjaskā p lumja ān asta vřijamje! 52 Grjev vuavā, učitelji alu zakonu alu Mojsije! Voj ištjec kašā omu karje askuns ključu alu ušāj d cara alu Dimizov. Sāngurj nu untrāc ān cara alu Dimizov š nu dāc nič alu ālja karje katā s untrje.” 53 Kānd Isusu apljikat dān kasā alu farizej, učitelji d zakonu alu Mojsije š farizeji ančiput ku nikižala s navaljaskā p jel š azahtjevit s odgovorjaskā p multā vorbje. 54 Jej pokuša s la pučje ān zamkā ān nješto če aputja s zākā s l puatā s l optužaskā.

12 Maj mult š maj mult lumje anastavit s vije la Isusu. Lja fost atāta k gaza unij pisti alc. Maj datā njego če osā rubjaskā alu lumje, Isusu arubit alu učenikurļje aluj: “Pāzācāvā d farizeji. Ku duavje trje fālč jaštje š utjecaju alor s proširjaštje āntrā lumje kašā germa karje s proširjaštje ān mālaj. Pāzācāvā s nu fic kašā jej ku trje fālč. 2 Vinje vřijamja kānd tot čije skuns osā fije otkřivit š tot čije tajna osā sa audā pāngļā toc. 3 Da, ān zuvaja če god njeko azās ān tamā osā saudā la luminā š tot če njeko ašaptit ān sobā kisā osā razglašāštje p krov s audā toc! 4 Ortači ajmje, punjec binje urjajke. Na vjec frikā d lumje. Jej puatje s umarā samo tjeļa, ali dāpā aja vuavā nu puatje nimika maj rov s fakā! 5 Njego osā vu pokazaskā d činje trjebje sa vjec frikā: avjec frikā d Dimizov karje p voj puatje s vu muarje, š atunča p voj s arunče ān pakao. Da, d jel avjec frikā! (Geenna g1067) 6 Voj štijic k činč vřabacurj s vindje samo d doj novčičurj. Ali Dimizov nu mujtā p ničunu d jej. 7 Voj štijec k aluj vřidic maj mult njego multje vřabacurj. Dimizov štije čak š kāt avjec pār p kap. Daja na vjec frikā! 8 Istina je, tot āla karje aiča p

pământ la intja alu lumje priznajašte k mije pripadnjašte, š d jel jo, Bijatu alu Omuluj, la intja alu anđelilor alu Dimizov osă priznajesk k jel pripadnjašte mije. 9 Tot ăla karje aiča p pământ la intja alu lumje s odriknješte k mije pripadnjašte, osă m odriknjesk la intja alu anđelilor alu Dimizov k jel pripadnjašte mije. 10 Ipak tot ăla karje rubjašte pântruv minje, Bijatu alu Omuluj, puatje s oprostjaskă. A alu ăla karje uvridjašte p Suflijetu alu Svântuluj nusă oprostjašte. 11 Kând jej aduče p voj la sud ăn sinagogă, la intja alu vladaruluj š la vlast, nu vu sikiric če s zăcec vuavă ăn obrană 12 daja če p voj Suflijetu alu Svântuluj ăn ăla tren osă ănvacă če s zăcec." 13 Unu om dăn atăta lumje azăs alu Isusuluj: "Učiteljulje, zi alu fratimjov s podiljaskă ku minje imanja karje adobidit če tatimjov nja lăsat." 14 Isusu ja zăs: "Omulje, činje p minje ma pus s sudjesk š s podiljesk ăntră voj?" 15 Atunča azăs alu toc: "Păzăcăvă š nu dopustic alu bilo d karje lakumije s utră ăn inima avuastră, k život nu s sastajašte ăn aja če posjedeuštej." 16 Atunča Isusu arubit asta vorbă: "Alu unu bogataš binje arodit pământu. 17 Bogatašu agândit: 'Nu štiiuv če s fak daja če nam nič u lok atăta d marje s sprimjesk tot če ma rodit.' 18 Atunča azăs: 'Štiiuv! Dubor p skladištijle abătrnje š osă fak maj marje š ănklo osă puj š gruvu š tuată imovina amja.' 19 Atunča osă zăk sângur mije: 'Jakă, am ăn skladište zalihe d još multje aj. Akuma m odmurjesk, mălănk, bjav š m veseljesk!' 20 Ali Dimizov ja zăs: 'Omulje tu karje naj mincă! Još d sară osă c jav suflijetu alu tov. Atunča alu činje s pripadnjaskă tot aja čaj străns d tinje?' 21 Omu karje narje mincă je ăla karje strănde bugacija p pământ, a nuje bugat ăn vojki alu Dimizov." 22 Atunča Isusu azăs alu učenikurlje aluj: "Daja vu zăk: Nu brinicăvă š na vjec frikă kum s preživic, če s mănkăc, nič kum s ănviljic tjala avuastră, če s ănbrkăc! 23 K životu maj važniji d mănkarje, š tjela d cualje. 24 Ujtacăvă la gavranurj! Nit sijašte, nit adună, nit arje skladište nit kolibă. A Dimizov ipak s pobrinjaštije d jej. A voj vridic maj mult alu Dimizov d pujurj! 25 Puatje njeko d voj aša če s brinjašte s produžaskă životu čak š unu sat? 26 Daja če nu putjec s fičec nič aša mikă stvar, dăče vu brinic d bilo čaja? 27 Ujtacăvă la frorj ăn polje kum krjašte! Nu s mučašte aša s fakă cualje. A ipak nič caru Salomon karje afost maj bugat š maj capăn caru ăn Izrael na fost ănbrkat aša măndru kašă unu d fruarijasta. 28 Atunča akă Dimizov aša ănbrkă frorji karje krjašte ăn polje karje jašte astăz, a već minje s arunkă ăn fok, dali s nu vrja još maj mult s pobrinjaskă d voj? Voj lumjo karje aša d pucăn kridjec! 29 Nu kătăc če osă mănkăc š če osă bjec š nu vu uznemiric d aja. 30 K Tata alu vostru ăn čerj štije k tot asta vuavă trjebje. Nu fic kašă lumja alu pământusta karje samo aja kată. 31 Njeko

prvo kătăc cara alu Dimizov š Dimizov osă vu dja aja če vuavă trjebje. 32 Navja frikă, amikă stada, k Tata alu vostru ăn čerj vrja s vu dja bugucija alu cara aluj. 33 Vinjdjec aja če avjec š banj dăc alu lumje karje narje nimik! Akă aja fičec, osă avjec pravo bugucije p čerj karje nikad nusă fije purdut. Aja je kašă k avjec saku ku banji karje nikad nusă ăbje rupă ăn ja. P čerj nuje lupovj karje vuavă afura stvarurlje š nuje găgj karje amănka cualjilje avuastrje. 34 Inima avuastră uvjek osă fije ănklo undje je bugucija avuastră." 35 Isusu azăs: "Uvjek fic spremic, kašă argatu karje ănbrkat ăn radne cualje aluj š alu činje je lumina prinsă tuată nuaptja. 36 Da, fic kašă argatu karje štjaptă p gospodaru aluj karje apljikat ăn svatovj š kând gospodaru ažundje akasă š batje la ušă, odma diškidje uša. 37 Blago alu ălja argac karje je spremic š aštjaptă ăntručala alu gospodaruluj k jel osă lji nagradjaskă. Istina je zăk vuavă, gospodaru osă ănbračje cualjilje alu argatuluj, osă lji zăče s šagă la astal š sângur osă lji poslužaskă. 38 Blago alu ălja argac karje je spremic š aštjaptă ăntručala alu gospodaruluj, čak š akă jel vinje ăn ponoč ili maj ănklo. 39 ăn asta putjec s fic sigurni: Akă gazda alu kasăj štija kând vinje lupovu, na dopustja alu lopovuluj s provaljaskă ăn kasa aluj. 40 Fic š voj stalno pripremic daja če jo, Bijatu alu Omuluj, osă viuv kând voj numă očekujic." 41 Petar antribat: "Domnulje, arubit tu asta vorbă nuavă alu učenikolor ili alu toc?" 42 Domnu Isusu ja zăs: "P činje găndic k gospodaru osă puje s upravljaskă ku altje argac ăn kasa aluj š s lji nahranjaskă ăn bună vrijamje? Aja je argatu p karje gospodaru smatrjašte k je vjeran š mudar, dali nuje? 43 Blago alu argatula p karje gospodaru, kând s ănturča akas, s găsaskă k vjerno š mudro upravljit ku altje argac, k gospodaru osă nagradjaskă p jel! 44 Da, istina je k postavljašte p argatu s upravljaskă ku tuată imanja aluj. 45 Ali če osă fije akă argatula gândjašte: 'Gospodaru sa zadržăt p drum š nusă ănturčje d mult', š ančiput s bată p argacă š p argatilje, mult mălănkă š bja š s ămbată? 46 Atunča gospodaru alu argatula osă vije ăn zuvă ăn karje jel nu l očkujă š ăn vrijamje karje jel nu štije. Gospodaru osă l taje p komadurj š osă l trimjatje ănklo undje mora s pljače toc karje nu kradje. 47 Argatula karje aštijut čă čirut gospodaru, ali nu sa pripremit d vinjala aluj š na fukut aja če gospodaru azăs, osă fije luvit ku multje udaracurj. 48 A argatula, karje na štijut aja če gospodaru avrut, a afukut nješto d čaja azaslužăt bătaje osă fije luvit ku pucăn udaracurj. Dăla tot ăla alu činje Dimizov mult adat, Dimizov dăla jel osă kată mult. Dăla tot ăla alu činje Dimizov mult apovjerit, Dimizov dăla jel osă čarje mult." 49 Atunča Isusu azăs: "Avinjit s aduk sudu alu Dimizov p pământ, kašă foku. Mult vrjavu s fije već

apriksã. 50 Mora s trjek vrijamja d marje patjalã š nimika nu m spricaštje pãnd god nu završa asta vrijamje d patjalã! 51 Voj gãndic k amvinjit s aduk miru p pãmãnt? Nipošto! Njego, istina je amvinjit s aduk podjelã ãntrã lumje. 52 Pãnd akuma, akã ãn una kasã jaštje činč lumje, osã podiljaskã unu pãntruv altu. Doj osã fije ku minje, a trje osã fije pãntruv minje. 53 Članurlje alu familijje osã podiljaskã unji pãntruv alc. Tata osã fije pãntruv bijat š bijatu osã fije pãntruv tatã, mama pãntruv fatã š fata pãntruv mamã, suakra pãntruv norã š nora pãntruv suakrã." 54 Atunča Isusu arubit alu mulc lumje: "Kãnd opazãc k d zapad dãla more s nakupjaštje njegri oblakurj, odma zãčec: 'Osã fije nevrjeme', š jaštje. 55 A kãnd suflã vãntu dãla jug voj zãčec: 'Osã fije zãpuk!' š jaštje zãpuk. 56 Lumjo ku duavã licje! Putjec s ujtac pãnglã voj čes dogodjaštje p pãmãnt š p čerj š s protumačic znakurlje karje ãnklo s vjadje. Dãče atunča nu putjec s protumačic dogodajurlje karje promatric aštja zuvje kãnd sãnt jo ku voj? 57 Š dãče nu putjec s prepoznajic čije binje d fukut? 58 Pãnd ku omu karje pãntruv tinje plječ la sud, pokušaštje, majdatã njego čes fije kasno, s t dogovorješt ku jel. Akã aja nu fač, jel osã vu prisiljaskã s stãc la intja alu sudaculuj, sudacu osã t sudjaskã š t predajaštje la izvršitelj, a jel osã ta runče ãn kisuarje. 59 Istina je: nusã ješ d ãnklo pãnd god nu isplatja tuatã datorija ata, pãnla zadnja kovanicã."

13 ãn vrijamjaja avinjit la Isusu njeki om karje ja rubit k rimski upravitelju Pilat anaredit p njeka lumje d regija Galileja s lji muarã pãnd duča žrtvã ãn Hram ãn Jeruzalem. 2 A Isusu lja zãs: "Dal gãndic k lumja d regija Galileja aša afost umurãc daja ča fost grešni maj mult d toc alcã lumje ãn regija Galileja? 3 Nipošto! Istina je, akã nu vu okrinic dãla grešalã, š voj isto osã propanic! 4 Š čes gãndic d aštja optsprjače p karje sa duburãt kula ãn Siloam ãn Jeruzalem š lja murãt? Dal gãndic k afost grešni maj mult d toc alcã lumja ãn Jeruzalem? 5 Nipošto! Istina je, akã nu vu okrinic dãla grešalã, š voj isto osã propanic!" 6 Atunča Isusu lji rubjaštje asta vorbã: "Njeki om avut smokvã karje asadit ãn vinograd aluj. Vinja ãn tot anu s vjadje dal arodit, ali na gãsãt p ja ničuna smokvã. 7 Azãs atunča alu omu karje s pobrinjaštje d vinograd: 'Jakã več trje aj viuv s vjed dal jaštje plod p smokvasta, ali nu l gãsãsk. Tajoj. Dãces iscrpjaskã pãmãntu?' 8 A omula azãs: 'Gospodarulje, las još u an. Osã surp š osã puj pãngl ja gnoju. 9 Akã aja fiča la anu, možda osã rudjaskã smokva. Akã nu, atunča osã utaj d tinje.'" 10 Isusu una sãmbãtã ãnvãca ãn sinagogã. 11 Jakã, afost ãnklo una mujarje ãn karje afost optsprjače aj sufljetu alu rov karje ufiča bulnavã. Afost grbavã š nikako na putet

s s ispravljaskã. 12 Kãnd Isusu avizut p ja, akimato la jel š ja zãs: "Mujarje, osloboditã ješt d bualasta!" 13 Atunča apus mãnilje aluj p ja. Mujarja dãturdatã sa ispravit š ãnčiput s slavjaskã p Dimizov. 14 Omu karje vudjaštje sinagoga sa nikãžãt. Agãndit k Isusu prekršaštje zakonu alu Mojsije daja čes likuja ãn sãmbãtã. Š azãs alu naroduluj: "Šasã zãlje ãn duminikã zakonu alu nostru dopustjaštje s lukrizãm. ãn zuviljalja vinjic s likujic, a nu sãmbãtã!" 15 Domnu Isusu ja zãs: "Voj lumjo karje avjec duavã licje! Š voj lukrizãc sãmbãtã. Toc voj dizljigãc ãn sãmbãtã p volu ili p magaracu š l skutjec dãn štalã la apã s bja, dal nu? 16 Asta mujarje karje je sãmãnca alu Abraham karje Sotona acãnãto ljigatã optsprjače d aj. Dal stvarno gãndic k na atribut s fije dizljigatã ãn sãmbãtã dãla asta bualã ku karje irja ljigatã?" 17 P vorbilje alu Isusuluj, sa posramit toc dušmani aluj, a toc alcã sa radujit d čudurj karje afukut Isusu. 18 Isusu azãs: "Kum izgldjaštje cara alu Dimizov? Ku čaja s ju usporidjesk? 19 Cara alu Dimizov je kasã sãmãnca mikã alu gorušice karje omu asadit ãn baštjava aluj. Aja krjaštje marje kasã ljemnu š puji vinje s gnizdjaštje ãn krãči aluj." 20 Jar antribat: "Ku čaja s ju usporidjesk cara alu Dimizov? 21 Aja je kasã germa karje mujarja alato š amišãto ãn marje količinã d pjelm pãnd tot zolu nu sa drikã." 22 Isusu putuja ãn Jeruzalem. Pãnd triča p trgurj š p saturj š p drum ãnvãca, 23 njeko la antribat: "Domnulje, dal Dimizov samo osã spasaskã pučãn lumje dãla sud?" Isusu azãs: 24 "Cara alu Dimizov je kasã kasa karje arje ušã strãmtã. Trudicãvã s untrãc p ja. Istina je, mult lumje vrja s untrje, ali nusã puatã. 25 Kãnd toc ažuns š gospodaru sa skulat š ankis uša, nusã kutizãc s untrãc. Atunča osã stãc afar š osã bãtjec la ušã. Osã zãčec: 'Domnulje, diškidje nuavã!' A jel osã zãkã: 'Nu štiuv činje ištjec š dundje vinjic.' 26 Atunča osã rubic: 'Noj ku tinje amãnkãt š abut, š tu nji ãnvãcãj p trgurje alji noštri!' 27 A jel vuavã osã zãkã: 'Nu štiuv činje ištjec š dundje vinjic. Fudic dãla minje, toc voj lumjo karje fičec rov!' 28 ãnklo osã plãndec š osã škrcijic d dinc ãn tuğã kãnd vidjec p Abraham, p Izak š p Jakov š p toc prorokurlje la gozbã ãn cara alu Dimizov, k voj sãngurj afost putiric. 29 Š osã vije lumja d tuatje pãrc alu pãmãntuluj, čak š ãlja karje nuje Židovj, š osã mãlãnčes la gozbã ãn cara alu Dimizov. 30 Jakã njeki karje akuma s smatrjaštje k je maj mič osã fije atunča maj marje, a njeki karje akuma s smatrjaštje k je maj marje osã fije atunča maj mič." 31 ãn vrijamaja, kãnd Isusu azavršãt ku vorba, avinjit la jel njeki farizeji š azãs alu Isusuluj: "Fud da iča daja čes Herod vrja s t muarje!" 32 A Isusu lja zãs: "Fudic š zãčec alu aja lukavãj liscijã: 'Jakã, jo osã putirjesk p sufljeti alji rov š likujaskã astãž š mãnjes š aldã trje zãlje osã

dovršask lukru alu mjov.' 33 Da, astăz, mănje ș dăpă mănje mora s nastavjesk p drum. Dali nuje aja ân Jeruzalem undje umuară p tot proroku? Kum apuțja s mor bilo undje altu? 34 O Jeruzaleme, o Jeruzaleme, tu karje umorj p prorokurlje ș umorj ku buluvanj p ălja karje Dimizov atrimjes la tinje! Kăt vorj avrut s străng p lumja ata kum kloca sakupljaștje p puji ș punje dusu ja, ali tu nu ma dat! 35 Dimizov osă napustjaskă p tinje. Istina je, nu maj m vjez vișe tot pând nu vinje vrijamja pând god nu zăčec: 'Blagoslovit ăla p karje Domnu atrimjes!'"

14 Ân una sămbătă Isusu avinjit ân kasa la unu vođe alu farizejolor s mălănče. Toc karje afost ân kasă s ujta s vjadă če Isusu osă fakă. 2 Jakă, la intja alu Isusulur irja njeki om karje avut apă ân jel. 3 Isusu antribat p farizeji ș p učitelji alu zakonu alu Mojsije: "Dopustjaștje zakonu s s likujaskă ân sămbătă ili nu?" 4 Jej atikut. Ș Isusu apus măna p omu karje bulnav, la likujit ș ja zăs: "Poc s plječ." 5 A alor azăs: "Akă bijatu alu vostru ili volu kadje ân puc ân sămbătă, dal nusă l skutjec? Sigurno odma osă l skutjec, ș akă je sămbătă!" 6 Jej na vut p aja če s zăkă. 7 Pând Isusu afost ačija, avizut k gostjamja d jej avrut s kuljadje maj bunj lokurj la domačîn. Daja Isusu lja spus asta vorbă: 8 "Kând njeko t kjamă la nută, nu la maj bun lok la gozbă. Če akă je kimat njeko maj važniji d tinje? 9 ăla karje ta kimat p tinje ș p jel osă vije s c zăkă: 'Skual ș las loku alu omusta!' Atunča mora s t skolj ș s plječ la zadnji lok ș osă fi sramotit. 10 Kând t njeko kjamă nu la maj bun lok la gozbă, njego ja zadnji lok. Atunča kând ăla karje ta kimat t vidja, osă vije s c zăkă cije: 'Ortakulje, vină ș șăz la maj bun lok.' Așa osă primjeștj čast la tuată lumja karje je la gozbă. 11 Činje p jel sāngur adrikă, osă fije ponizăt, a ăla karje sāngur p jel ponizaștje osă fije adrikat." 12 Atunča Isusu azăs alu farizeju p karje la kimat: "Kând kjem p gostjamja la ručak ili la vičeră, nu kima samo p ortači alji tej, p fracă, p familija nič komșiji alji bugac, k ș jej p tinje osă kjamă ș aša c ăntuarče zajamu. 13 Njego kând fač gozbă kjamă ș p lumja karje je sărač, invalidj, p ălja karje nu puatje s umblje ș p lumja vuarbă 14 karje nu puatje s t kjamje la gozbă s c ăntuarkă zajamu. Atunča osă fi zaista blagoslovit, k Dimizov osă c ăntuarkă zajamu, la zuvă karje vinje s uskrisnjaskă toc pravedni lumje dăla morc." 15 Kând unu dăla alcă gostjamje karje afost la astal ku Isusu auzăt kum Isusu asta arubit, jel azăs: "Blago alu tot ăla karje osă mălănčj la gozbă ân cara alu Dimizov!" 16 Isusu ja zăs: "Njeki om afukut marje gozbă ș akimat p mulc lumje. 17 Kând vičera afost sprimită, atrimjes p argatu aluj s zăkă alu gostjamje p karje akimat: 'Tot je gata. Vinjic!' 18 Ali tot ăla

ančiput s zăkă k nu puatje s vije. Unu azăs alu argatuluj: 'Amkumprat njeka njivă ș mora s pljek jar s m ujt. Mărog d tinje, oprostjaștjem.' 19 Altu azăs alu argatuluj: 'Amkumprat činč parurj d volurj ș pljek s vjed kum orjaștje. Mărog d tinje, oprostjaștjem.' 20 Aldă trje azăs alu argatuluj: 'Akuma ma surat, ș daja nu pot s viuv.' 21 Argatu sa tors ș arubit alu gospodaru aluj aja če jej azăs. Gospodaru p aja sa nikăžăt ș azăs alu argatuluj: 'Fuđ odma p lardj ș p uskje ulic ân tot trgu ș duj aiča p sărači ș p invalidj, p lumja vuarbă, ș p ălja karje nu puatje s umblje.' 22 Kând aša afukut, argatu azăs: 'Gospodarulje, amfukut aja če zapovjedit tu ș jaștje još lok.' 23 Azăs gospodaru alu argatu aluj: 'Fuđ afar dăn trg ș kată p drumurj ș p stazje ș natirjaștilje s vije s m napunjaskă kasa. 24 Istina je ničunu d ălja prvi p karje akimat nusă mălănk nimika d gozba amja!'" 25 Pând Isusu anastavit drumu aluj ân Jeruzalem, la sljedit jako multă lumje. Isusu sa okrinut ș azăs alor: 26 "Akă njeko vrja s m sljedjaskă, nu puatje s fije učeniku alu mjov akă vrja bilo p činje maj mult njego p minje. Ân usporedbă ku ljubavu aluj kătri minje, jel mora s mrzaskă ș p tatusov, p mumusa, p mujarja, p kupi, ș p fracă, p surorilje, čak ș p životu aluj. 27 Činje nu ja kruča aluj ș nu pljakă dăpă minje, nu puatje s fije učeniku alu mjov. 28 Akă njeko dăla voj vrja s sagrađeștj kulă, nusă șăz prvo ș s procinjeștj kăt kuștjaștje s vjadă arje dăstul banj s u završaskă? 29 Inače možda osă c nistanjaskă banj dăpă aja če završăștj samo temelju, a atunča toc karje aja vjadje osă rădă d tinje. 30 Osă zăkă: 'Ăsta om ančiput s gradjaskă, a na putut s završaskă!' 31 Isto aša, dal vrja bilo karje car s krinjaskă ân rat ku altu car, akă na găndit dal puatje s pobidjaskă? Dal prvo nusă s sastajaskă ku savjetnici aluj ș s rubjaskă ku jel dal puatje ku aluj zjače mij d vuastje s savladjaskă p ăla karje p jel vinje ku duavăzăč mij d vuastje? 32 A akă shvatjaștje k nusă puată s pobidjaskă p altu car, osă trimjată p poslanikurlje la dușmanu aluj pând je još maj dăpartje. Osă ăntrjabje p altu car če vrja dăla jel s puată s fije miru ăntră jej. 33 Isto aša, găndic d cjenă s m sljedic. Nimilja dăla voj nu puatje s fije učeniku alu mjov, akă nu lasă tot če arje. 34 ălja karje je uistinu učenikurlje alji mjeje je kașă sarja. Sarja je bună, ali akă apurdut okusu, če osă fač jar s fije bună? 35 Sarja karje apurdut okusu aluj s izbacaștje. Aja nuje bun d pămănt, a nuje bun čak ș d hrpă d biljigarj. Toc činje arje urjekj s audă, trjebje s puje urjajke ș s razumjaskă!"

15 Zuviljaștja mulc carinikurj ș alcă greșnikurj vinje la Isusu kum apunja urjajke la ănvăcala aluj. 2 Daja farizeji ș učitelji d zakonu alu Mojsije prigovorja: "Isusu s

družastje ku grešnikurlje! Čak š mälänkä ku jejl!" 3 Isusu d aja arubit asta vorbä: 4 "Akä njeko dälä voj arje usutä d voj š pjardje una dälä vuaje, če osä fakä? Dal nu lasä nuaväzäč š nuavä p pijanä š s pljače s ukatje š p aja una karje apurduto pänd nu ugäsaštje? 5 Sigurno! Š känd ugäsaštje, upunje p umirje tot vjasäl 6 š aduč akas. Atunča kjamä p ortači š p komšiji š lji zäče: 'Veseljčävä ku minje! Angäsät p vuaja karje sa purdut!' 7 Istina je k p čerj isto s fije maj mult radost d unu grešnik karje s okrinjaštje dälä grešalä njego d nuaväzäč š nuavä lumje karje je pravedni š već sa okrinil la Dimizov." 8 Atunča Isusu azäs: "Također, akä njeka mujarje arje zjače kovanic d arđint š una pjardje, če osä fakä? Dal nu prindje lampa, s mätärä kasa š s ukatje binje? 9 Sigurno! Š känd ugäsaštje, kjamä p prijateljicilje š p komšinicilje š zäče: 'Veseljčävä ku minje! Angäsät banji karje apurdut!' 10 Istina je, isto aša, Dimizov š anđelurlje aluj s radujaštje d unu grešnik karje s okrinjaštje la Dimizov." 11 Atunča Isusu arubit asta vorbä: "Afost unu om karje avut doj fičorj. 12 Fičoru alu tšnär azäs alu tatusov: 'Tato, vrjauv talu alu mjov d imanja ata akuma majdatä če osä morj.' Aša tata apodjelit imanja, a alu maj tšnär fičor adat talu aluj. 13 Känd atrikut duavä trje zälje fičoru alu tšnär avindut tot, apljikat dän kasä, š apljikat dāpartje än alta državä š änklo atriijit frzdä minc š rasipja tuatje banji p jel. 14 Känd apotrošät tuatje banji aluj, än pämäntula karje irja afost marje fuamje š na vut če s mälänčje. 15 Aša apljikat š sa zaposlit la unu om karje afost stanovniku alu pämäntula p karje atrimjes än pijanä s päzaskä porči. 16 Jel afost atäta flämänd k avrut čak s mälänčje mänkarja ku karje s ränjaštje porči, ali nimilja nu ja dat. 17 Känd fičoru alu tšnär napokon ashvatit ča fukut, agändit: Toc radniči karje lukrijazä d tatimjov arje mänkarje maj mult njego čije dosta d mänkat, a jo aiča mor d fuamje! 18 Mäduk da iča, pljek la tatimjov š osä ji zäk: 'Tato, ampogrešät päntruv Dimizov š päntruv tinje. 19 Nu sänt više vrjedan s mikjem bijatu alu tov. Märog d tinje, primjaštimä s lukrjez la tinje ka radniku alu tov.' 20 Apljikat d lokula š sa dus la tatusov. Känd još irja d partje, tatusov la vizut sa žalostit, adat fuga la jel, la zagrilit š la surutat. 21 Azäs bijatu: 'Tato, ampogrešät päntruv Dimizov š päntruv tinje! Nu sänt više vrjedan s mikjem bijatu alu tov.' 22 Ali tata azäs alu argacä aluj: 'Majdatä dučec aljina, aja karje maj mändrä, š l brkčäčlej! Punjec aluj injelu p mänä š sandaljilje p pičuarje! 23 Š dučec maj bun mjel. Täjecäläj s priredim gozbä š s nji veselim. 24 Daja če äšta bijatu alu mjov irja mort, a akuma je viuv! Irja purdut, a akuma je gäsät!' Š ančiput s s veseljaskä. 25 D vrijamaja fičoru maj bätärn alukrizat än polje. Känd sa tors dän polje š avinjit aupruapje la kasä, auzät k nontru

käntä š žuakä. 26 Akimat la jel p unu d argat s änrjrabje če s dogodjaštje aja. 27 Argatu ja zäs: 'C sa tors fratutov. Tatutov adat s tjem maj bun mjel s proslavjaskä če nuavä sa tors bijatu viuv š zdravän.' 28 Ali maj bätärn fičor sa nikäžät š aodbit s untrje än kasä. Aša tatusov aišät afar s s ruadje mult d jel s uträ än kasä. 29 A fičoru ja zäs: 'Jakä, jo atäta aj c služask š nikad na odbit s fak aja če maj zäs, ali mije nikad nu madat čak š krapä d gozba amikä ku ortači alji mjej. 30 Ali känd sa tors äšta bijatu alu tov karje ku prostitutkilje arasipit imanja ata, a tu adat s taje maj bun mjel š apriridit gozba d jell!' 31 Tatusov ja zäs: 'Fičoru alu mjov, tu ješt stalno ku minje. Tot če am pripadnjaštje cije. 32 Ali trjebje s proslavim š s nji radujim daja če äšta fratutov irja mort, a akuma je viuv! Irja purdut, a akuma je gäsät!'"

16 Isusu arubit alu učenikulor asta vorbä: "Afost unu om karje irja bugat š avut om karje upravlja ku bugucija aluj. Una zuvä njeko azäs alu bogatašuluj kum upravitelju rasipjaštje imanja aluj. 2 Bogatašu akimat la jel p omula karje upravljaštje ku imanja aluj š ja zäs: 'Kum aputut aja s mi fač? Nu poc više s upravljestj ku bugacija amja. Pripremaštje papirulje än karje skrij tuatä imanja amja š činje če dugujaštje.' 3 Upravitelju p aja azäs sängur aluj: 'Gospodaru osä m lasä. Kum akuma osä priživjesk? Nu sänt capän s surp, š m rušanje s prosäsk.' 4 Štiuv če osä fak känd gospodaru m läsa, osä fak aša k lumja osä m primjaskä än kasä alor š s pobrinjaskä d minje. 5 Atunča akimat unu kätü unu p dužnikurlje alu gospodaruluj. P prvi antribat: 'Kät ješt datorj alu gospodaru alu mjov?' 6 Dužniku ja zäs: 'Usutä d bätourj d ulje.' Upravitelju ja zäs: 'Jakä računu p karje skrije k ajzäs k osä platještj usutä. Šaz š majdatä skrije još unu račun. Prominjaštje iznosu karje duguještj p činzäč.' 7 Atunča upravitelju p altu antribat: 'Kät ješt tu datorj?' Dužniku ja zäs: 'Usutä d košarje d gruv.' Upravitelju ja zäs: 'Jakä računu p karje skrije k ajzäs k osä platještj usutä. Šaz š majdatä skrije još unu račun. Prominjaštje iznosu karje duguještj p optzäč.' 8 Känd gospodaru auzät aja ča fukut nepošteni upravitelju, la pohvalit ča fost aša d snaläžljiv. Istina je k lumja p pämäntusta jaštje mult snaläžljivi pänd s pripravjaštje d životu alor än pämäntusta. Jej jaštje maj mult snaläžjivi dälä lumje karje trijaštje än luminä pänd s pripravjaštje d životu alor p pämänt karje vinje. (aiön g165) 9 Aša punjec binje urjajke: Koristic bugacija alu pämäntusta s ažutäc alu alcilor š steknic ortačj än čerj. Atunča känd osä fic morc š läšac bugacija alu pämäntusta, osä primjaskä p voj än vječna kasä. (aiönios g166) 10 Činje god je vjeran än mič stvarurj, osä fije vjeran š än maj marj stvarurj, a činje god je nepošten än mič stvarurj, osä fije nepošten š än maj marj

stvarurj. **11** Aká nu ištjec vjerni án bugacija alu pámántusta, činje osá vu dja bugacije p čerj? **12** Š aká vuavá nu puatje s povirjaská aja če pripadnjaštje alu njeko altuluj, činje osá vu dja aja če vuavá osá pripadnjaská? **13** Ničunu argat nu puatje s služaská p doj gospodarurj. P unu osá mrzaská, a p altu osá vrja, ili alu unu osá fije vjeran, a p altu osá prezirjaská. Nu putjec s služác š alu Dimizov š alu bugacije." **14** Farizeji, karje avrut banji, la tot asta apus urjajke š s ligit d Isusu. **15** Atunča Isusu lja zás: "Voj la intja alu lumjej fičec k ištjec pravedni, ali Dimizov kunaštje inimilje alji vuaštje. Aja če lumja smatnjaštje k je bun, aja Dimizov smatnjaštje k nu vridjaštje nimika." **16** "Pánla vřijamjaja kánd avinjit Ivan karje bájjazá, Dimizov arátat planu aluj pisti Zakonu alu Mojsije š knjigilje karje prorokurje askris. Da tunča noj rubim Buná vorbá d cara alu Dimizov š nagovorim tuatá lumje s untrje án jel. **17** Tot čije skris án Zakon osá s ispunjaská. Maj ušurje osá nistanjaská čerju s pámántu njego s nu s ispunjaská š maj miká slová d Zakon. **18** Na primjer: činje god s rastavjaštje d mujarje š s suará dápá alta fače preljub, š činje god s suará dápá mujarje karje irja rastavitá fače preljub." **19** Isusu arubit asta vorbá: "Afost unu bogataš karje s ánbrka án skumpje cualje, š tuatá zuva amánkat maj buná mánkarje. **20** A pánglā uša aluj azukut sářaku karje sa kimat Lazar, karje afost pljin d čirurj. **21** Lazar afost atáta flámānd k avrut s málāncje čak š puškāji karje káđja dápá astal alu bogatašuluj. Još maj rov, vinja kánji š lindja čirurje aluj. **22** Una zuvá amurit sářaku š anđeli la dus pánla lok d čast pánglā Abraham. Maj ánklo amurit š bogatašu š la ángrupat. **23** Š bogatašu apljikat ánklo undje loku d kaznit. Pánd s muča, sa ujtat án sus, š avizut d dápártje p Lazar ku Abraham. (Hadēs 986) **24** Bogatašu astrigat: 'Tato Abrahame, smilujaštje mitje š trimjatje p Lazar s umučaská vrhu alu đajštiluj án apá š s vije aiča s m ričaská ljimba daja če mult patjesk án fokusta!' **25** A Abraham ja zás: 'Bijatu alu mjov, dátje d gánd k tu ajdobidit bunje stvarurj pánd atrijit p pámánt, a Lazar rov. Akuma jel aiča utješāt, a tu t mučestj. **26** Osim d aja, ánrā noj jaštje marje provalije. Álja karje avřja da iča s trjaká la voj nu puatje s faká aja, a nič d partja avuastrā karje avřja s vije la noj nu puatje s trjaká aiča.' **27** Bogatašu ja zás p aja: 'Tato Abrahame, am činč frac. Mārog d tinje, trimjatālāj atunča p Lazar án kasa alu tatimjov s lji opominjaská s nu vije jej án lokusta undje trpjesk marje muká.' **29** Ali azás Abraham alu bogatašuluj: 'Nu vrjavu. Fracá alji tej arje p zakonu alu Mojsije š knjigilje karje prorokurje d mult askris s lji opominjaská. Trjebje alor s krjadá š s okrinjaská dāla rov!' **30** A bogatašu ja zás: 'Nu vrja, tato Abrahame! Ali aká lji vinja njeko dāla morc, osá

okrinjaštje dāla rov.' **31** Ali Abraham azás alu bogatašuluj: 'Aká nu krjadje alu Mojsije š alu prorokurj, nusá s uvirjaská čak š aká njeko s skualā dāla morc.'"

17 Atunča Isusu azás alu učenikurlje aluj: "Lumja sigurno osá faká stvarurj d karje p alcā navadjaštje p grešalā. Ali grjev alu toc karje natirjaštje p njeko altu s grešaská. **2** Alu omula arfi majbinje njeko s la runče án apá ku marje buluvan pánglā gāt, njego s navadjaská p grešalā p una dāla maj mik om. **3** Pa pāžáčāvā če fičec. Aká grešaštje još unu dāla učeniku alu mjov, zi k aja ča fukut k nuje binje š jartāj aká s okrinja dāla grešalā aluj. **4** Čak š aká d šaptje vorj p zuvá grešaštje pántruv tinje š šaptje vorj s ántuarče š priznajaštje aja ča fukut k nuje binje, jartāj!" **5** Atunča apostoli azás alu Domnuluj Isusuluj: "Ažutānje s kridjem maj mult!" **6** A Domnu Isusu lja zás: "Aká avjec vjerá atáta pučān kašā sāmānca alu goruščičā, apuřja s záčec alu dudusta: 'Skuatitje ku korijenu d pámánt š posadjaštje án apá', š apunja urjajke la voj. **7** Záčem k njeko dāla voj arje argat karje lukřjazá án polje ili s brinjaštje d voj. Kánd argatu s ántuarče d polje, dali gospodaru iziča: 'Viná akuma, šáz š málānká'? Nu ji zāče! **8** Umjesto aja, osá zākā gospodaru aša: 'Priredjaštjem vičera! Dāzbrakitje š poslužaštje p minje ku mánkarja š ku bjarja! A kánd jo završa, poc tu s málānc š s bjaj.' **9** Dali gospodaru dugujaštje alu argatuluj s ji zahvaljaská daja ča fukut aja če irja azapovjedit aluj? Nu! **10** Aša š voj, kánd fičec aja tot če vuavá Dimizov azapovjedit, záčec: 'Noj ištjem samo argac š nu zaslužām pohvalje k samo fičem dužnost alu nostru.'" **11** Pánd Isusu još uvijek pljika kátri Jeruzalem š putuja pánglā granicā alu regije Samarije š alu regije Galileje, **12** avinjit pánla njeki sat. Pánd untra án sat, la vizut zjače lumje karje avja gubā, zarazna bualā p pjalje. Jej astat majdápártje **13** š ančiput s stridje dán tot glas: "Isusulje, gospodarulje, smilujaštitje p noj!" **14** Kánd Isusu lja vizut, lja zás: "Fuđic š pokazáčāvā la popje s puatje jej s vu pregledjaskā!" Pánd apljikat kátri popje, sa likujit d gubā. **15** Kánd unu d jej avizut k je likujit, sa tors š aslavit p Dimizov p tot glas. **16** Akāžut la intja alu Isusuluj ku fālči kátri pámánt š ja zahvaljit. Afost omula d Samarija. **17** P aja Isusu atribat p álja karje afost ku jel: "Dali Dimizov na likujit p zjače lumje? Undje álja alanc nuavā? **18** Kum puatje s fije k omusta karje nuje Židov jedini karje sa tors mije š azahvaljit alu Dimizov?" **19** A alu omula atunča Isusu azás: "Skual š fuđ. Tu taj likujit daja čaj krizut." **20** Án una zuvá farizeji atribat p Isusu: "Kánd vinje cara alu Dimizov?" Isusu lja zás: "Om nu puatje s predvidjaská kánd vinja cara án znakurj karje promatřjaštje. **21** Lumja nusā puatā s zākā: 'Jakālāj aiča je!', ili: 'Jatālāj ánklo je!' Jakā

cara alu Dimizov akuma āntrā voj.” 22 Atunča alu učenikurlje aluj azās: “Vinje vrijamja kānd s fic žaljnic s vidjec zuva kānd jo, Bijatu alu Omuluj, s m pojavjesk, ali nusā putjec. 23 A lumja s vu zākā: ‘Jatālāj ānklo je’, š: ‘Jakālāj aiča je!’, ali nu dāc fuga dāpā jej s m kātāc. 24 K kum š toc vjadje munja kānd s pojavjaštje aša s fije ān zuvaja kānd jo, Bijatu alu Omuluj, s m pojavjesk. 25 Ali majdatā trjebje mult s trpjesk š lumja ān asta vrijamje trjebje s m odbacaskā.” 26 Š isto aša, kum afost ān zuvilje kānd Noa afost viuv š aša osā fije ān zuvilje majdatā kānd jo, Bijatu alu Omuluj, osā m pojavjesk: 27 Kašā uvjek nastavja s mālānče š s bja, s s ānsuarje š s miritije, tot pānla zuvā kānd Noa auntrat ān marje brod. A atunča avinjit potopu š p toc lja uništīt karje na fost ān marje brod. 28 Š isto aša kum afost ān zuvilje kānd Lot afost viuv: lumja ān asta regija kašā uvjek nastavja s mālānče š s bja, s kumprije š s vindā, s obradjaskā pāmāntu š s gradjaskā. 29 Ali ān zuvaja kānd Lot aištā dān trg Sodoma ān karje atrijit, atunča dān čerj foku ku buluvanji karje ardje akāzut ka pluaja p jej š aumurāt p tuatā lumja ān aja regija. 30 Isto aša osā fije š ān zuvā kānd osā m pojavjesk jo, Bijatu alu Omuluj. 31 Činje god ān zuvaja p krovu alu kasāj, a stvarulje alor je ān nontru, s nu s dja ān zos ān kasā la stvarurj aluj! Činje god s gāsaštje ān pijanā, s nu s āntuarkā āndrāt s ja stvarulje aluj! 32 Dācāvā d gānd če sa dogodit kānd mujarja alu Lot sa ujtat āndrāt ān Sodoma š apoginjit! 33 Činje god pokušaštje s pāzaskā životu aluj, osā l pjargā, a činje god spreman s lasā životu aluj, osā l pāzaskā. 34 Istina je, ān nuaptaja kānd osā m pojavjesk, doj lumje karje s skulkā ān isti pat, p unu osā ja, a p altu osā l lasā. 35 Dāla duavā mujerj karje zajedno ān mlīn mačinā, p una osā ja, a p alta osā l lasā. 37 Učenikurlje aluj l āntrjabā: “Domnulje, undje asta osā fije?” Isusu lji zāče: “Undje zāče lumja muartā, ānklo s sakupjaštje lešinari.”

18 Isusu rubja alu učenikurlje aluj asta vorbā s lji ānvacā kum trjebje uvjek s s ruagā š nikad s nu odustanjaskā: 2 “Irja ān njeki trg unu sudac. Nič k irja aluj frikā d Dimizov nič ka marit d lumje. 3 A ān trgula irja š njeka udovicā karje stalno vinja la jel š s ruqa d jel: ‘Adām pravdā pāntruv dušmanu alu mjov!’ 4 Sudacu d mult na marit d aja, ali napokon agāndit: ‘Š akā numi frikā d Dimizov š nu marjesk d lumje, 5 osā dauv pravdā alu asta udovicā daja če m stalno zmitjaštje, s nu vije stalno s m dosadjaskā!’” 6 Zāče Domnu Isusu: “Āsta sudac irja nepravedan, ali obratic pažnja p aja če jel ipak aodlučit! 7 Dali nusā dja Dimizov pravdā alu lumja aluj karje akuljes š karje zuva š nuaptja plānde la jel? Dali Dimizov osā odgodjaskā s lja zutā? 8 Istina je, ānripriā Dimizov osā lji dja pravdā. Ali kānd jo, Bijatu alu Omuluj,

mātorc p pāmānt, dal osā gāsāsk p lumje karje aša krjadje ān Dimizov?” 9 Isusu rubja asta vorbā alu lumjej karje s uzdja ān jej k je pravedni, š gāndja k je maj bun d alcā: 10 “Doj lumje avinjit ān Hram s s ruadje. Unu afost farizej karje lumja l poštuja, a altu om irja carinik karje lumja l mrāza. 11 Farizeju astat š sa rugat d jel: ‘Dimizovulje, fala cije če nu sānt kašā alcā lumje: lopovj, āštja karje nuje pravedni kātri lumje, preljubnikurj ili kašā carinikusta. 12 Dadavorj ān duminikā pustjesk š d tot če stiknjesk zdauv cije unu tal.’ 13 A cariniku astat maj d partje š nu sa osudit s s ujtje ān čerj. Jel tuguja š s bātja ān tjept š rubja: ‘Dimizovulje, smilujaštje mije karje sānt om rov!’ 14 Istina je, Dimizov afost zadovoljan ku rugala alu poreznikuluj š da tunča Dimizov la smatrit k je bun om. Ali p farizeju, Dimizov la smatrit k nuje bun om. K činje p jel sāngur adrikā, Dimizov osā l ponizaskā, a činje p jel sāngur ponizaštje, Dimizov osā l adrikā.” 15 Jej duča alu Isusuluj š maj mič kupi s puje māna p jej š sa rugat s lji blagoslovjaskā Dimizov. Kānd učenikurlje aja opazāt, jej lja zabranit s adukā kupi. 16 Ali Isusu avrut s vije kupi š zāče: “Lāsāc kupi s vije la minje š nu lji putiric k cara alu Dimizovuluj pripadnjaštje alu ālja karje kašā kupištja! 17 Istina je zāk vuavā, akā njeko vrja s primjaskā cara alu Dimizovuluj jel mora s postanjaskā kašā kupilu. Ināče nikad nusā untrje ān jel!” 18 Njeki poglavar āntrjabā p Isusu: “Učiteljulje alu bun, če mora s fakā s primjesk vječni život ku Dimizov?” (aiōnios g166) 19 Isusu l āntrjabā: “Dāče m kjem k sānt bun? Bun je samo Dimizov. 20 Zakonu alu Mojsije štī: ‘Nu fiča preljub’, ‘Nu umura’, ‘Nu fura’, ‘Nu optužuja ku minčunurje’, š ‘Poštujāštje p tatutov š p mumuta!’” 21 Omu azās: “Poštujesk tuatje āštja zapovjedi alu Mojsije još kānd irjam tānā.” 22 Isusu zāče alu omuluj: “Još nješto c faljaštje. Fuđ š vindje tot če aj, a banji podiljaštje alu lumje karje sārāč š osā aj blago p čerj. A atunča vinā š pratjaštīmā!” 23 Āla om irja mult bogat š mult sa žalostit kānd auzāt aja če ja zās Isusu. 24 Kānd Isusu la vizut kāt je žalostit, jel azās: “Kum je grjev alu bogatašilor s untrā ān cara alu Dimizov! 25 Maj ušurje arfi alu devāj s s provučaskā p rupā alu akuluj njego alu bogatašuluj s untrā ān cara alu Dimizov!” 26 Ālja karje aja auzāt antribat: “Pa činje atunča puatje s spasaskā?” 27 Isusu lja zās: “Aja če lumje nu puatje s fakā, Dimizov puatje.” 28 Petar zāče: “Jakā, noj tot alu nostru alāsāt š t sljedim.” 29 A Isusu lja zās: “Istina je zāk vuavā, tot āla karje alāsāt kasa aluj, ili p mujarja, ili p fracā, ili p roditelji, ili p kupi d cara alu Dimizov 30 već akuma p āsta pāmānt osā primjaskā maj mult njego ča lāsāt, a p āla pāmānt karje vinje osā primjaskā vječni život.” (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isusu astrāns p duavāsprjače apostolurj š lja zās: “Jakā untrām

än trg Jeruzalem. Änklo osä s ispunjaskä tot če prorokurlje askris än Sväntä pismä d minje, d Bijatu alu Omuluj. 32 Osä m predajaskä alu lumjej karje narje frikă d Dimizov, osä sprdujaskä d minje, osä m zlostavljaskä š osä škupje p minje. 33 Š jej osä m bată ku biču š osä m umuară, ali d trje zălje jo osä m skuală dăla morc.” 34 Ali učenikurlje na štijut d čaja Isusu rubjaštje. Na apulut s razumjaskä k aštja stvarurj osä ispunjaskä vorbilje alu prorokuluj. Daja jej na putut s shvatjaskä če Isusu alor azăs. 35 Känd Isusu avinjit la uprapje d trg Jerihon, pänglä drum šadje njeki om karje nu vidja š prusa. 36 Känd vorbu auzăt p mulc lumje karje vinja kătri jel, änrība činje aja. 37 Jej ja zăs: “Jakă vinje Isusu dän Nazaret.” 38 Jel p aja astrigat: “Isusulje, Bijatu alu David, smilujaštije mije!” 39 Lumja karje afost la intje ja zăs s takă, ali jel samo još maj tarje strigă: “Bijatu alu David, smilujaštije mije!” 40 Känd Isusu auzăt, astat š zapovjedit alu lumjej s dukă omu la jel. Känd vorbu avinjit maj uprapje, Isusu la tribat: 41 “Če vrjaj s fak d tinje?” Omu karje je vorb ja zăs: “Vrjauv s m torč vidu, Domnulje!” 42 A Isusu ja zăs: “Vjez! Tu ta likujit daja ča krizut.” 43 Omu karje nu vidja dăturdată avizut š apljikat p drum dăpă Isusu š slavja p Dimizov. Š tot narodu karje avizut aja zahvaljit alu Dimizovuluj.

19 Isusu auntrat än Jerihon. Pänd jel atrikut p trgula, 2 afost änklo unu om karje sa kimat Zakej. Jel irja glavni porezniku än aja regija d Rim š mult bogat om. 3 Apokušăt s vjadă p Isusu činje je jel, ali afost mik š nu putja s l vjadă pisti multă lumje. 4 Jel daja adat fuga la intje s s urče p smokvă pänglä karje atribija Isusu s trjače s puată p ja s l vjadă. 5 Känd Isusu ažuns pänla smokvă, sa ujtat än sus š ja zăs aluj: “Zakeju, majdată dătje än zos! Astăz mora s viuv la tinje än gostjamje.” 6 Zakej majdată sa dat än zos š la primit p Isusu än gostjamje, tot bukurat. 7 Ali tuată lumja karje avizut aja ančiput s čakaljaskă: “Nu trjebje s pljače än gostjamje la omu rov!” 8 A maj änklo Zakej saskulat š zăče alu Domnuluj Isusuluj: “Jakă pola d imanja amja dau alu lumjej karje je sărakă, a p tot äla p karje la šălät s ji tork d patru vorj kăta amlat dăla jel.” 9 Isusu azăs p aja: “Astăz än kasasta avinjit spasjala k š omusta je prava sāmănca alu Abraham! 10 Jo, Bijatu alu Omuluj, amvinjit s kat š s spasăsk p lumja karje je purdută.” 11 Pänd lumje apus urjajke la Isusu, daja če irja la upruapje d Jeruzalem š jej agândit k s cara alu Dimizov akuma s pojavjaštje, Isusu lja spus asta vorbă: 12 “Njeki om dän familije bună sa sprimit s putujaskä p dăpartje pământ. Jel atribut s pljače änklo s dobidjaskä vlastu dăla caru marje. Atunča s äntuarče än pământu aluj s puată s vladjaskä ka caru. 13 Majdată njego ča pljikat akimat

p zjače argac aluj, adat alu tot usută kovanic d arđint š lja zăs: ‘Trgujic pănă god jo nu vinja.’ 14 Ali lumja d pământula aluj l mrza š atrimjes la caru alu marje p poslanikurlje s zăkă: ‘Nu vrjem jel s carujaskä p noj.’ 15 Ali jel adobidit vlastu s fije car. Š känd sa tors akasă, azapovidit s kjamje p argacă alu karje jel adat banji. Avrut s štije kăt tot äla zaradit d jel. 16 Prvi argat avinjit š zăče: ‘Gospodarulje amkoristit banjišta karje maj dat š afukut zaradă d zjače vorj maj mult.’ 17 Zăče caru: ‘Bun lukru! Bun ješt argat. Daja ča fost vjeran än maj mikă, c dau s vladješt p zjače trgurj.’ 18 Altu argat avinjit š zăče: ‘Gospodarulje, amkoristit banjišta karje maj dat š afukut zaradă d još činč vorj maj mult.’ 19 Š p aja caru zăče: ‘Tu osă vladjaštje p činč trgurj.’ 20 Ali aldă trje argat avinjit frzdă zaradă š ji zăče: ‘Gospodarulje, jakăc arđintu. Lam cănut skuns än maramică. 21 Ma fost frikă d tinje daja če ješt strog om. Jaj tuată zaradă dăla äla če alcă uložăt d tinje š cäj tuată bugacija dăla jej karje lukrizat d tinje.’ 22 Caru ja zăs: ‘Argatulje alu rov! C sudjesk p aja ča zăs tu. Tu zăč k sânt strog. Tu zăč jo jav tuată zarada dăla äla če alcă auložăt d minje š jo cäv tuată bugacija dăla jej karje lukrizat d minje! 23 Dăče atunča na pus banji alji mje p bankă? Aša barem adobidja kamatje.’ 24 Atunča caru zăče alu lumje karje afost aiča upruapje: ‘Lăcăj dăla jel usută kovanic d arđint š dăcăj alu äla karje zaradit zjače vorj maj mult!’ 25 Jej azăs: ‘Ali, gospodarulje, jel arje mij kovanic d arđint!’ 26 Caru azăs, ‘Istina je tot äla karje koristjaštje binilje aja ča dobidit, osă dobidjaskä još maj mult, a toc karje nu koristjaštje binilje aja ča dobidit, osă s s ja š aja če arje. 27 Ali älja dušmani alji mjej, karje na vurut s lji fiuv caru, dučecălje aiča š lji umurăc la intja amja.’ 28 Dăpă aja če Isusu azăs, nastavit s pljače la intja alor kătri Jeruzalem. 29 Känd avinjit la upruapje d saturj Betfaga š Betanija maj upruapje p djal Maslina, atrimjes la intje p doj učenikurj. 30 Lja zăs: “Fudic än satula la intja avuastră. Š čim untrăc, osă vidjec p magaracu alu tănăr karje je ljiगत karje nimilja nu la jahit. Dizljigăcălăj š dučecălăj aiča. 31 Akă änrjabă njeko p voj: ‘Dăče dizljigăc p magaracu alu tănăr?’ Zăčec samo: ‘Trjebje alu Domnuluj.’” 32 Jej apljikat š angăsăt toto kum lja zăs Isusu. 33 Pänd jej adizljigat, lumja alu činje magaracu lja tribat: “Dăče dizljigăc p magaracu alu tănăr?” 34 Jej lja zăs: “Alu Domnuluj änrjabje.” 35 Jej adus p magaracu alu tănăr la Isusu š prebacăt pisti jel ogrtači alor š apus p Isusu p magarac s šagă. 36 Pänd Isusu pljika mulc lumje raširit alor ogrtačurlje p drum la intja alu Isusuluj s ji pokazaskä častu. 37 Känd Isusu sa približăt undje drumu s slubadje dăpă djal Maslina, učenikurj š mulcă lumje karje kridja än Isusu ančiput p tot glasu s s radujaskä š s slavjaskä p Dimizov d tuată čuda karje avizut če Isusu majdată afukut.

38 Jej rubja: "Blagoslovit p caru p karje Domnu atrimjes! Hvaljic p Dimizov karje dā miru! Slava alu Dimizov karje vladjaštje p čerji!" 39 Ali njeki farizeji karje irja ānklo azās: "Učiteljulje, zapovidjaštje alu učenikurlje alji tej s takā!" 40 Isusu zāče: "Akā jej osā takā, istina je, š buluvanji p tot glasu osā s radujaskā!" 41 Kānd Isusu avinjit la upruapje la Jeruzalem š avizut trgu, plāndja dāpā lumjaja ān trgula 42 š azās: "Kānd barem samo s štijec če vuavā osā adukā miru! Ali akuma je vuavā skuns. 43 K vinje vrijamja kānd dušmani alji voštri s gradjaskā kulje pānglā zidu alu trguluj s vu napadjaskā d tuatje pārcā, vuastja alor osā vu okuljaskā š nu putjec s fuđic. 44 Nusā s lasā ān trgu alu vostru nič unu buluvan p buluvan. Jej osā uništjaskā tot trgu alu vostru š tot čije ān jel voj daja če na prepoznajit asta vrijamje kānd Dimizov p voj avinjit s vu spasaskā." 45 Kānd auntrat ān dvorištja alu Hramuluj, Isusu ančiput dān jel s putirjaskā p tuatā lumja karje ānklo vindje. 46 Isusu lja zās: "Skris je ān Svāntā pismā: 'Alu mjov Hramu s fije loku d rugalā', a voj pretvorit ān lok undje s strānde lopovil!" 47 Dāpā aja Isusu tuatā zuva ānvāca ān dvorištja alu Hramuluj. Glavni popurlje š učitelji d zakonu alu Mojsije š alcā vođe alu židovilor s ujta kum s l apuče p Isusu š s l osudjaskā p muartje. 48 Ali jej nu ja putut nimika s ji fakā daja če tot narodu upija tuatā vorba karje Isusu rubja.

20 Ān una zuvā kānd Isusu ānvāca ān dvorištja alu Hramuluj š rubja alu lumjej Bunā vorbā d Dimizov avinjit upruapje la jel glavni popurlje š učitelji d zakonu alu Mojsije š vodilje. 2 Š jej la antribat: "Zi nuavā, dundjec pravo s fač aštja stvarurj? Činje ca dat vlast d asta?" 3 A Isusu lja zās alor: "Š jo osā āntrijeb p voj. Zāčec mije 4 činje adat vlast alu Ivan karje bātjazā s rubjaskā š s fakā aja ča fukut, Dimizov ili lumja?" 5 Jej raspravlja āntrā jej če s zākā alu Isusuluj. Jej azās: "Akā zāčem: 'Dimizov', osā nji āntrjabā: 'Dāče atunča nu ja krizut?' 6 A akā zāčem: 'Lumja', tuatā lumja osā arunče buluvanji š osā nji muarā daja če je uvjeric k je Ivan proroku." 7 Atunča jej zāče alu Isusuluj k jej nu štije činje adat vlast alu Ivan. 8 A Isusu lja zās: "Kum voj mije nu zāčec činje alu Ivan adat vlast, š jo nu zāk vuavā činje mije adat vlast!" 9 Atunča Isusu lji spunje asta vorbā alu lumjej: "Njeki om asadit vinograd š adat ān zajam alu omuluj karje lukrjazā ku vinogradu. Atunča omula apljikat š na vinjit mult lunj. 10 Kānd avinjit vrijamja d strugurj s lja dunā, atrimjes gazda alu vinograduluj p argatu aluj s ja talu aluj d berbā. Ali lumja karje lukrjazā ān vinograd je la butut p argatu š la trimjes āndrāt ku mānilje gualje. 11 Atrimjes omu p altu argat, ali š p jel la butut š la dat d rušunje š la trimjes āndrāt

ku mānilje gualje. 12 Gazda alu vinograduluj atrimjes aldā trje argat, ali jej p jel la ranit š la putirit. 13 Atunča gazda alu vinograduluj zāče: 'Če s fakā? Osā trimjet p bijatu mjov karje jo vrjauv. Vjerovatno p jel osā l poštujuškā.' 14 Ali kānd lumja dān vinograd avizut p bijatu, sa dogovorit š azās: 'Āsta osā nasljedjaskā imanja. L umurām š atunča imanja osā fije nostru!' 15 La putirit dān vinograd š la umurāt. Če gāndic k osā fakā gazda alu vinograduluj kānd osā audā ča fost? 16 Osā vije š osā umuarā p lumja dān vinograd, a vinogradu osā dja ān najam alu alcilor." Lumja karje punje urjajke la Isusu, ja zās: "Nikad nu fičem nješto aša rov!" 17 Atunča Isusu binje s ujta p jej š zāče: "A če značaštje atunča aja čije skrisā ān Svāntā pismā: 'Buluvan karje graditelji arunkat postanit glavni buluvan alu zgradej?' 18 Toc karje kadje p buluvanula osā spardje kašā gāvanu d glinā, š akā kadje āla buluvan u njeko osā fije māčinat." 19 Učitelji d zakonu alu Mojsije š glavni popurlje avrut odma s la puče p Isusu d aja k jej binje aštijut k Isusu rubjaštje aja vorbā d jej. Ali na fukut aja k lji irja frikā k lumja osā okrunjaskā pāntruv jej. 20 Učitelji d zakonu alu Mojsije š glavni popurlje la sljedit p Isusu š atrimjes dāpā jel špijunurj karje sa fukut k je iskreni. Avrut s apuče p Isusu k azās nješto rov kum s l predajaskā alu upravitelj alu rimuluj ān asta regija kum aputja s kaznjaskā p Isusu. 21 Špijunurlje azās alu Isusuluj, "Učiteljulje, štijem k rubješt š ānvāc istinā š k nu ješt naklon alu unu om maj mult d altu, već ispravno ānvāc p lumja s trijaskā aša kum Dimizov vrja s jej trijaskā. 22 Spunje nuavā dali je dopustit s platim porezu alu caru alu Rimuluj ili nuje." 23 Ali Isusu avizut k pokuša s l puče ān zamkā š lja zās: 24 "Rātācām kovanica d arđint ku karje s platjaštje porezu. Alu činje je slikaja š alu činje lumje p ja?" Jej aodgovorit: "Alu caruluj." 25 Isusu lji zāča: "Atunča dāc alu caru čije alu caruluj, ali alu Dimizov dāc čije alu Dimizovuluj." 26 Daja na putut p Isusu pānglā toc s l optužaskā k azās nješto če nuje binje, već atikut š sa mirat la vorbaja. 27 Atunča avinjit la Isusu njeki saduceji. Saduceji nu kridja k lumja s skualā dāla morc, daja jej azās alu Isusu: 28 "Učiteljulje, Mojsije askris ān zakonu alu nostru k akā njeki om amurit š alāsat dāpā jel mujarja ali na vut kupi, fratilje aluj mora s ānsuarje p mujarja alu fratusov kum ja aputja s fakā bijat. Āla bijat osā fije nasljedniku alu pāmāntuluj alu omula karje amurit š s adukā lumje aluj. 29 Udatā afost šaptje frac. Prvi fratje sa ānsurat š amurit frzdā kupi. 30 Atunča altu fratje sa ānsurat ku mujarja alu fratusov karje amurit, ali š jel amurit. 31 Isto aša aldā trje fratje sa ānsurat š amurit. Š toc fracā karje arāmas sa ānsurat ku ja š toc d šaptje frac amurit frzdā kupi. 32 Maj ānklo amurit š mujarja. 33 Akā una zuvā toc morcā

osã skualje, alu činje ja osã fije mujarja ân zuvaja kãnd irja mãrtatã dãpã toc šaptje frac?" 34 Isusu lja zãs: "Lumja p pãmãntusta s suarã š s mãritã. (aiõn g165) 35 Ali lumja karje s skualã dãla morc trijaštje p pãmãntu alu nov. Š p ãlja karje Dimizov smatraštje k je dostojni s trijaskã p pãmãntula, nusã ãnsuarã niã s miritje. (aiõn g165) 36 Osã fije kašã anđeli daja ãe nikad nusã muarã. Jej jaštje kupi alu Dimizov daja ãe Dimizov lja tors dãla morc. 37 Ali akuma, dal morcã osã skualje dãla muartje? Čak š Mojsije apokazãt k morcã osã skualje. Mojsije aja apokazãt ân odlomaku d grmu karje ardje undje Mojsije azãs k Domnu jaštje 'Dimizov alu Abraham š alu Izak š alu Jakov.' A jej amurit mult aj majdatã Mojsije azãs aja. 38 A Dimizov nuje Dimizov alu ãlja karje rãmãnje morc, veã Dimizov alu lumje karje vije! Dimizov p tuatã lumja smatraštje k jej vij." 39 Atunã azãs njeki uãitjelji d zakonu alu Mojsije: "Uãiteljulje, binje ajzãs!" 40 Dãpã aja nu sa osudit s ãntrijabã p Isusu aša pitanja. 41 Atunã Isusu lja tribat p lumja: "Dããe uãitelji zããe k je Kristu bijatu alu Caru David? 42 K David sãngur zããe ân knjigã alu Psalam undje askris: 'Domnu azãs alu Domnuluj alu mjov: Šãz p dirjaptã amja, s vladješt ku minje 43 pãnd nu puj p dušmanji alji tej kašã klupa dusu piãuarje alji tjalje.' 44 Jasno je k David p Mesija akimat 'Domnu alu mjov'. Kum atunã Mesija puatje s fije samo potomaku alu David?" 45 Pãnd narodu apus urjajke, Isusu azãs alu uãenikurlje aluj: 46 "Pãzãcãvã d uãitelji d zakonu alu Mojsije! Jej vrja s umblje okolo ku aljinilje alji marj š lumja s lji pozdravjaskã ku marje poštujalã p ulic. Jej vrja s šagã p poãasne lokurj ân sinagogje š la nutje. 47 P prjevarã ja imanja alu udovicilor, a s ruagã mult s puatã lumja s lji vjadã. Jej osã fije kaznic maj rov d alcã lumje."

21 Isusu ân Hram avizut p bogataši kum ubacãt banji ân blagajnã alu hramuluj. 2 Atunã avizut š p njeka udovicã kum arunkã samo duavã maj miã kovanic. 3 Isusu azãs alu uãenikur: "Punjec urjajke, k istina je, asta sãrakã udovicã apus maj mult njego jej toc zajedno! 4 K toc jej adat ãa vut viška, a ja, aša d sãrakã, adat tot ãe arje." 5 Kãnd njeki uãenikurlje alu Isusuluj arubit kum je Hramu sagrađit d maj mãndru buluvan š ukrasãt ku maj mãndri darurj karje lumja adat alu Dimizov, Isusu zããe: 6 "Osã vije vrijamja kãnd nusã rãmije niã unu buluvan p buluvan d Hramusta ãe vu ujtac. Tot s fije duburãt." 7 Š daja jej la antribat: "Uãiteljulje, kãnd tot aja osã dogodjaštje? D karje znak osã najavljaskã d tot aja ãe vinje?" 8 Ja zãs Isusu: "Pãzãcãvã s nu vu ãnšalje! Mulc osã vije š osã zãkã: 'Jo sãnt Mesija' š osã zãkã avinjit kraju! Nu lji kridjec. 9 Kãnd audjec d raturj š d pobunã, na vjec frikã. Tot aja mora s dogodjaskã, ali kraju alu pãmãntuluj

nusã vije još." 10 Zããe još: "Narodu osã zaratjaskã pãntruv narod š cara pãntruv carã. 11 Osã fije marj potresurj. Osã fije fuamja š kuga p altje lokurj. Osã fije dogođajurj d karje lumja osã fije frikã š znakurj p ãerj k vinje nještõ rov. 12 Ali majdatã d aja ãe s fije, osã vu apukã š osã vu maltetirjaskã. Osã vu dja ân sinagogã la sud š p voj osã trimjatã ân kisuarje. Osã vu dukã la intja alu carurj š la upraviteljurj daja ãe sljdic p minje. 13 Osã vu zadisaskã p voj s putjec s rubic svjedoãala avuastrã d minje. 14 Nu vu brinic akuma ãe s zããec d minje ân obranã 15 k jo osã vu dav vorbilje š mudrost karje niãunu alu voštri protivnikurj nusã puatã s odoljaskã niã s ãntuarkã vorba. 16 Čak š roditelji, fracã, familija, š ortaçi osã vu predajaskã. Osã vu umuarã p njeko d voj. 17 Toc osã vu zamrzaskã daja ãe sljdic p minje. 18 Ali niãuna d ãštja stvarurj vuavã stvarno nu puatje s vu naštijtjaskã. 19 Osã dobidic život akã mije rãmijnec vjerni." 20 "Kãnd vidjec k vuastja opkoljaštje Jeruzalemu, osã štijic k avinjit vrijamja d uništijala alu Jeruzalem. 21 ãlja karje sa treffit ân Judeja atunã s fugã ân djal. Činje je ân trg atunã s fugã dãn jel, a ãlja karje s gãsaštje ân okolicã atunã s nu untrã ân trg. 22 K aja osã fije zãlijlje alu Dimizovuluj d kaznjalã ku karje osã ispunjaskã tot ãe skrje ân Svãntã pismã d asta vrijamje. 23 Grjev alu trudnicilor š alu mujerj karje dã s sugã ân vrijamjaja daja ãe osã vije marje rovu ân pãmãntusta š marje gnjev osã kadã p narodusta. 24 Vuastja osã umuarje p njeka lumja š p alci osã lja dukã kašã p ratne zarobljenikurlje ân tot pãmãntu. Nežidovi osã gazaskã p Jeruzalemu pãnã god nu triãã vrijamja alor." 25 "Osã pojavjaskã ãudne znakurj p suarje, p lunã š p stjãlje. A p pãmãnt osã fije marje zbunjalã, ka valurlje alu apãj ãntrã marje oluje. Pãntruv aja tot narodu osã fije mult zabrinic š ispunic ku frikã. 26 Čak š stjãlijlje p ãerj osã skutirje. Lumja osã muarje d frikã š d marje užas karje osã vije p pãmãnt. 27 Atunã tuatã lumja osã vjadã p minje, Bijatu alu Omuluj, kum viuv p oblak ân marje moã š ân slavã. 28 Kãnd aja tot ãnãapje s dogodjaskã, avjec inimã š fic plijnj d nadã k Dimizov osã vu oslobodjaskã ãndatã." 29 Atunã Isusu lja rubit asta vorbã: "Ujtãcãvã la smokvã ili bilo d karje ljemn. 30 Kãnd vidjec pupu alu smokvãj atunã š sãngurj štijec k je vara apruapje. 31 Isto aša kãnd vidjec k vinje aja d ãaja amrubit, atunãã putjec s fic sigurni k je cara alu Dimizovuluj apruapje. 32 Istina je zãk vuavã, asta generacija nusã trjakã pãnd tot asta nu s dogudja. 33 Čerju š pãmãntu osã trjakã, ali vorba amja s rãmãje zauvjek!" 34 Isusu azãs: "Pãzãcãvã š nu fic kašã lumja karje je tupavj d mamurluk š d bjarje ili briga alu životusta. Inaãe, aja zuvã ruavã p voj osã iznenadjaskã 35 kašã zamka. K osã vije p tuatã lumje karje stanujaštje p pãmãnt. 36 Ân tuatã vrijamja

pázáčävã š rugáčävã s putjec s avjec snagã s izdržic aštja stvarur čë vinje š fic spremic s stãc la intja amja, la intja alu Bijatu alu Omuluj." 37 Isusu tuatã zuvã áňvãca áň Hram, š sara pljika š provodja nuaptja p djal Masline. 38 A tot narodu s skula dãnzorja š pljika áň Hram s puje urjajke la Isusu.

22 S približa Prazniku d mãlaj frzdã germã. Ásta praznik s kima š Pasha. 2 Glavni popurlje š učitelji d zakonu alu Mojsije kãta kum s l apuče p Isusu š s l osudjaskã p muartje, ali lja fost frikã d lumje s nusã bunjaskã. 3 Áň vrijamaja Sotona auntrat áň Juda lškariot karje je unu dãn jej duavãsprjače apostolurj. 4 Jel apljikat š sa dogovorit ku glavni popurlje š ku zapovidnikurlje alu stražãj d Hram kum s lja ažutje s apuče p Isusu. 5 Jej s raduja š ja obečit k ji dã banj. 6 Juda apristanit. Aša jel kãta bunã vrijamja s lji dja p Isusu kãnd lumje nusã fije upruapje. 7 Avinjit zuva s áňcapje Prazniku d mãlaj frzdã germã, kãnd s žrtvujaštje vuaje d vičëra alu Pasha. 8 Isusu atrimjes p Petar š p Ivan: "Fuđic š pripremic vičëra alu Pasha s mãnkãm una." 9 Učënikurlje antribat p Isusu: "Undje vrjaj s mãnkãm?" 10 Lji zãče aša: "Čim untrãc áň trg Jeruzalem, osã vu sretnjaskã unu om karje aduče apã áň bukal. Fuđic dãpã jel áň kasã karje untrã 11 š zãčëc alu domačinuluj: 'Učitelju áňtrijabã áň karje sobã puatje s mãlãnce vičëra alu Pasha ku učënikurlje aluj.' 12 Jel osã vu ratje marje sobã p kat, karje spremitã. Ačija pripremic vičëra." 13 Petar š Ivan sa dus áň trg š jej angãšãt tot kum Isusu lja zãs š ačija apripimit vičëra alu Pasha. 14 Kãnd avinjit vrijamja d vičëra alu Pasha, Isusu alat loku la astal ku apostoli. 15 Jel azãs: "Amčëznit ku tot suffjetu s mãlãnk ku voj asta vičëra alu Pasha majdatã d muka amja. 16 Vu zãk k nu maj mãlãnk vičëra alu Pasha pãnd nu vinja zuva s s mãlãnce áň cara alu Dimizov." 17 Atunča alat paru ku vinu, azahvaljit alu Dimizov š zãče: "Lãc š podjeljic vinu áňtrã voj. 18 Vu zãk d akuša nu maj bjav vin pãnd nu vinje cara alu Dimizovuluj." 19 Atunča alat mãlaju š zahvaljit alu Dimizov, la frãnt š la dat alu učënikulor, š azãs: "Asta je tjela amja karje s predajaštje d voj. Mãnkac asta mije d spomen." 20 Dãpã vičëra, aša alat š paru ku vinu š azãs: "Asta je sãndilje alu mjov karje s varsã kašã žrtva d voj. Ku sãndilje alu mjov Dimizov fače novi savez ku narodu aluj. 21 Pãnglã tot jakã, izdajniku alu mjov šadje ku minje la astal. 22 Jo, Bijatu alu Omuluj, mora s mor kum je odredit, ali grjev alu ála karje izdajaštje p minje!" 23 Učënikurlje áňcapje áňtrã jej s áňtrijabã činje dãn jej putja s fakã aša rov. 24 Učënikurlje ančiput s s preprijaskã d aja činje dãn jej arfi maj marje. 25 Isusu azãs: "Carulje alu pãmãntusta vladjaštje p narodu alor š provodjaštje vlastu p jej. Š álja carurj vrja s lji faljaskã

narodu k je maj bunj. 26 Ali voj nu fičëc kašã jej! Naprotiv, maj marje áňtrã voj s fije kašã ála maj mik, a voda kašã argatu. 27 Mi zãčëc, činje je maj marje, ála karje šadje la astal ili ála karje l služaštje? Ála la astal, dãnã? Ali nu áňtrã voj, k, jakã, jo sãnt áňtrã voj kašã argatu. 28 Voj afost pãnglã minje áň kušnjilje alji mjajlje. 29 Vu dauv s vladic áň cara alu Dimizov, kašã Tatimjov áň čerj čë ma dat mije. 30 Voj osã mãnkãc š osã bijec la astalu mjov áň cara amja. Osã šidjec p prijestolje š osã vladic p duavãsprjače sãmãncje alu Izrael." 31 Isusu azãs: "Šimune, Šimune, Sotona ačirut s puatã s iskušaskã vjera avuastrã kašã omu karje prosijaštje gruvu. 32 Ali mam rugat d tinje vjera ata s c nu nistanjaskã. Aša, kãnd t torč mije, učvrstaštje vjera alu alc učënikurlje!" 33 Petar azãs: "Domnulje, jo sãnt spremit s pljek ku tinje áň tamnicã š áň muartje!" 34 Isusu azãs: "C zãk, Petre, majdatã čë kukošu mãnje diminjacã kãntã, d trje vorj osã t odriknještj k uopče m kunoštj." 35 Isusu lji áňtrjabã: "Kãnd p voj atrimjes p drum frzdã banj, frzdã tašnã š sandalje, dali vuavã čiva afaljit?" Jej odgovorit: "Na faljit." 36 Isusu azãs: "Ali akuša, činje arje banj, sãla dukã! Tašna isto! Činje narje mač, s vindã cualjilje š s kumprã d jel. 37 Kvu zãk, mora s ispunjaskã aja čë d minje skrje áň Svãntã pismã: 'L smatnja k je zločinac.' Tot čë prorokurlje askris d minje uskoro osã s ispunjaskã." 38 Jej azãs: "Domnulje, avjem ačija doj mačurj!" Isusu azãs: "Dãstul je! Nu maj rubic d aja." 39 Atunča Isusu sa dus dãn trg š apljikat, kašã obično, p Maslinskã gorã. Učënikurlje sa dus dãpã jel. 40 Kãnd ažuns, lji zãče: "Rugáčävã s nu kidjec áň kušnje!" 41 Sa udaljit dãla jej otprilike kãt puatje buluvanu s s arunče. A kleknit š sa rugat: 42 "Tato, akã tu vrjaj, uklonjaštje asta dãla minje s nu bjav dãn parusta d patjalã! Ipak, s fije kum vrjaj tu, a nu kum vrjavu jo." 43 Š atunča ji sa pokazãt anđelu š la fukut maj capãn. 44 Tot čë maj tarije sa rugat, áň marje munkã, a znoju ji postanjaštje kašã kaplja dãn sãnde čã kãzut p pãmãnt. 45 Kãnd azavršãt ku rugala sa skulat, sa tors la učënikurj š lja gãšãt kum s kulkã, iscrpic d žalost. 46 Isusu lji áňtrjabã: "Dãče vu kulkãc? Skulãc š rugáčävã s nu kidjec áň kušnje!" 47 Pãnd Isusu arubit, sa pojavit mult lumje, karje lja dus Juda, unu dãn jej duavãsprjače apostolurj. S približa la Isusu š la pozdravit ku poljubacu áň falkã. 48 Isusu aluj azãs: "Juda, dali ku poljubacu izdaještj p minje, p Bijatu alu Omuluj?" 49 Kãnd učënikurlje avizut čë s spremjaštje, jej azãs: "Domnulje, s lji napadnim ku mačurlje?" 50 Š unu dãn jej aluvit p argatu alu marje popãj š ja tijat dirjapta urjajke. 51 Ali Isusu azãs: "Lji dopustic! Nu vu odupiric više!" A dirit alu argatuluj urjajka š la iscjelit. 52 Atunča azãs alu lumjej karje avinjit s la puče, alu glavni popilor, stražari alu

hramuluj š vođilje alu židovilor: "Aspljikat p minje ku mačurlje š ku tolgajurlje ka p pobunjenik! 53 Dāče nu mas pukat ān Hram? Tuatā zuva irjam ānklo ku voj. Ali asta je trenutku alu vostru vřijamja kānd vladjaštje sāla alu nuaptje." 54 P Isusu la apukat čuvari š la dus ān kašā alu marje popāj. A Petar lji pratja. 55 Ān mižlokuluj d bātuturā stražari aprins fok š jej karje irja aiča sa ānklāžāt pānglā ja. Petar ašāžut ku jej. 56 Njeka argata s ujtā kum jel šadje pānglā fok, l sljedjaštje š zāče: "Š āsta irja ku omusta karje pukat!" 57 A Petar sa odriknit: "Pa jo nič k l kunoskā, mujarjo!" 58 Nješta maj ānklo, njeko altu la vizut š azās: "Š tu ješt unu dān jej!" Petar aodgovorit: "Nu sānt, omulje!" 59 Dāpā otprilike unu sat, njeko altu tvrdja: "Āsta om zaista irja ku jel k jel je d regija Galileja, kašā š Isusu p karje la pukat!" 60 Petar azās: "Nu štiv d čaja rubještj, omulje!" Ān trenula, pānd još arubit, akāntat kukošu. 61 Atunča Domnu Isusu s okrinjaštje š s ujtā p Petar, a Petar sa dat d gānd kum ja zās Isusu: "Ān diminjacā, majdatā če kukošu kāntā, d trje vorj osā t odriknještj k uopće m kunoštj." 62 Aišāt Petar dān bātuturā š aplāns amarā. 63 Čuvari ančiput s s ljađe d Isusu š s l batā. 64 Jej ja ānviljit voiki š ja zās: "Tu ješt proroku. Spunje činje ta butul!" 65 L vřidja još maj mult ku altje vorbje urātje. 66 Kānd sa spart zuva, sa strāns Vječa amarje alu Židovilor. Aja afost vođilje alji bātārnj karje afost glavni popurlje š učitelji d zakonu alu Mojsije. Čuvari adus p Isusu la jej 67 š ja zās: "Spunje nuavā dali tu ješt Kristu." Isusu zāče: "Akā vu zāk k sānt, nusā mi kridjec, 68 akā vu āntrijeb nješta, osā nu mi zāčec. 69 Ipak jo, Bijatu alu Omuluj, āndatā osā šāg p lok d čast š d moć pānglā Dimizov." 70 Kānd auzāt aja, toc jej astrigat: "Dal tvrdješt k ješt Bijatu alu Dimizovuluj?" Lja zās: "Aša je kum voj aja zāčec." 71 P aja jej azās: "Če maj fičem ku još dokazurj? Aja sāngurj noj auzāt dān gura aluj!"

23 Atunča tuatā Vječa amarje sa skulat š jej adus p Isusu la Pilat karje je upravitelju alu rimuluj. 2 Ačija jej ančiput s l optužaskā: "Noj apukat p omusta kum vřja s stričje p lumja anuastrā. Rubjaštje nuavā s nu platim porezu alu caruluj alu Rimuluj, a d jel tvrdjaštje k je Kristu, caru." 3 Pilat antribat p Isusu: "Ješt tu caru alu Židovilor?" Isusu azās: "Aša je kum tu aja zāč." 4 Pilat atunča zāče alu glavni popilor š alu naroduluj: "Jo nam gāsāt k omusta na fukut nimika rov." 5 Ali jej ānčapje još maj mult s navaljaskā: "Jel ānvačā p lumja ān tot pāmāntu alu nostru š lji navadjaštje p pobunā! Ančiput ān Galileja š avinjit tot pānla aiča ān Jeruzalem!" 6 Kānd Pilat auzāt aja, antribat: "Pa dali je jel d regija Galileja?" 7 Kānd jej azās: "Da", Pilat atrimjes p Isusu la Herod, karje vladjaštje p Galileja. Herod baš atunča

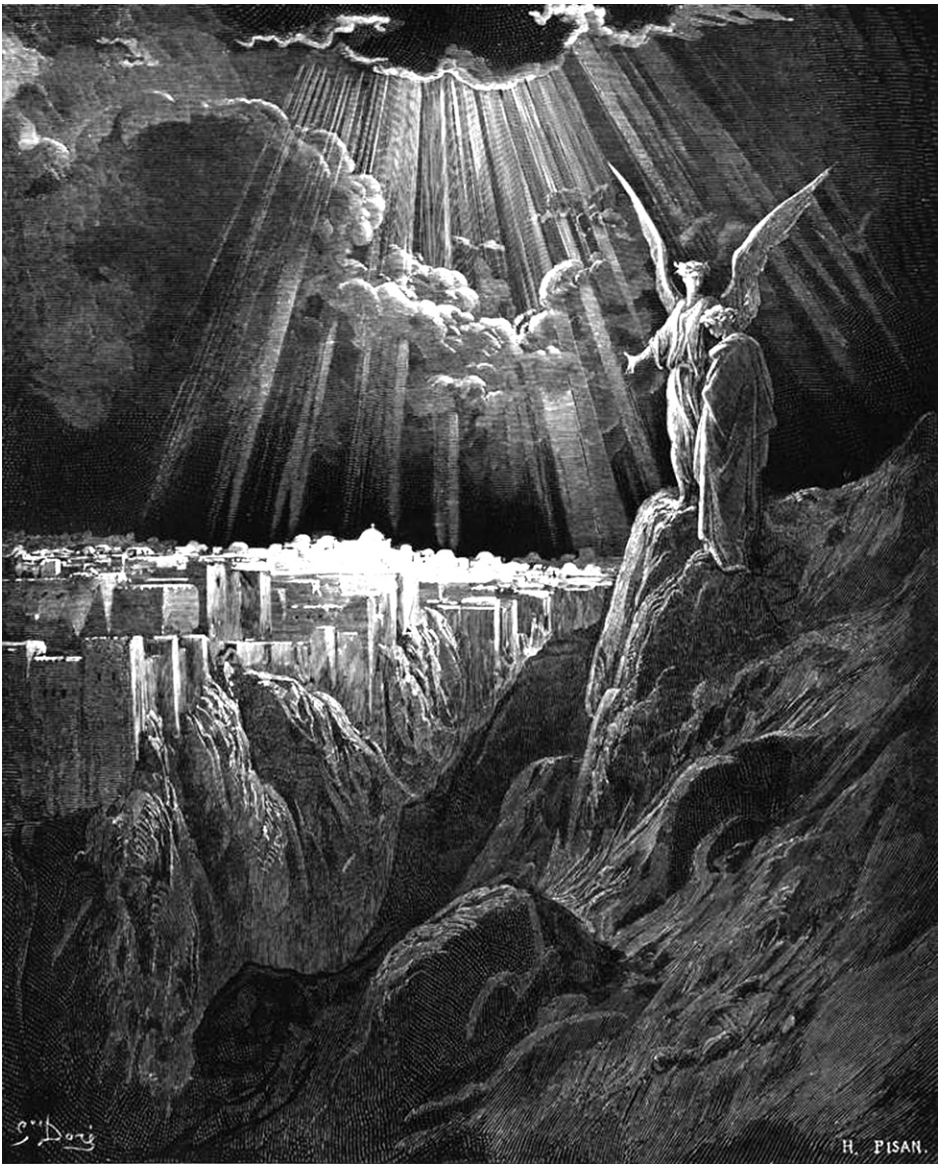
sa gāsāt ān Jeruzalem. 8 Kānd Herod avizut p Isusu, mult sa bukurat d aja k d jel mult auzāt. D multā vřijamje Herod avrut s l vjadā d aja če s nadja k pānglā jel osā fakā čudā. 9 Jel antribat p Isusu pitanje dāpā pitanje, ali Isusu p ničunu pitanje na odgovorit. 10 Glavni popurlje š učitelji d zakonu alu Mojsije astat ačija š ku nikižala la optužāt. 11 Herod š vuastja aluj s lĵija d Isusu š rādja d jel. L ānbraķā ān cualje d carurj š l trimjatje āndrāt la Pilat. 12 Herod š Pilat, karje irja dušmanj, ān zuvaja apostanit ortač. 13 Pilat akimat la jel p glavni popurlje, p vođilje alu židovilor š p lumja 14 š lja azās: "Mas dus p omusta p optužbā k adrikat pobunā āntrā lumja. Lam ispitujit pānglā voj, ali nam vizut divina d karje las optužāt. 15 Nič Herod na gāsāt divina aluj š aša la trimjes āndrāt la noj. Āsta om na fukut nimika s zaslužaskā kaznā d muartje. 16 Atunča osā lji zāk s l batā ku biču, š atunča l las." 18 Ali toc ān unu glas astrigat: "P jel umuarā, a lasinje p Baraba!" 19 Baraba irja ān kisuarje daja če irja umješāt ān pobunā ān Jeruzalem š daja ča murāt. 20 Pilat jar sa obratit alu toc k avrut s oslobodjaskā p Isusu. 21 Ali jej astat s stridje: "Razapnjaštālāj! Razapnjaštālāj!" 22 Pilat sa obratit š d trje vorj: "Ali d karje rov afukut? Nam utvrdit k afukut nimika če zaradjaštje kaznā d muartje. Zāk s l batā ku biču, š atunča l las." 23 Ali, jej š maj dāpartje astrigat š akātat s l razapnjaskā. Jej napokon adobidit aja če jej avrut. 24 Pilat aodlučit s fakā p voja alor. 25 Oslobodit p āla karje afost ān kisuarje dān pobunā š daja ča murāt, k jel irja omu p karje avrut Pilat s l oslobodjaskā. A p Isusu la predajit la vuastja aluj s l umuarje kum toc avrut. 26 Vuastja adučē p Isusu ku kruča p umirje aluj. Pānd jej pljika, apukat p neki om dān Cirena karje s kima Šimun karje sa tors d sat š ja pus p umirje kruča s la dukā dāpā Isusu. 27 Dāpā Isusu apljikat multā lumje š multā mujerj karje aplāns š tuguja. 28 Ali Isusu s okrinjaštje kātri jej š lja zās: "Mujeri d Jeruzalem, nu plāndec d minje, njego d voj š d kupi alji voštri. 29 K vinje zālĵilje kānd osā s rubjaskā: 'Blago alu mujerilor karje narje kupi. Blago alu mujerilor karje na fukut, š alu amižduavje tjepturj karje na supt!' 30 Ān aja vřijamje lumja osā zākā alu planinālor: 'Kādĵijec p noj' š alu djalulor: 'Āvilĵicānje!' 31 Akā ān fok ardje lĵemnu vjardje, kāt osā argā još lĵemnu auskat?" 32 A vuastja adučē š p doj kriminalcurj s lji razapnjaskā ku Isusu. 33 Kānd avinjit la lok karje s kjamā Lubanja, la razapinjit, a š ku jel š p doj kriminalcurj, p unu p dirjaptā alu Isusuluj, a p altu p stāngā. 34 Isusu sa rugat: "Tato, oprostjaštālje k nu štije če fače!" Vuastja atunča arunkat kockā š aša podjeljaštje cualĵilje alu Isusuluj āntrā jej. 35 Lumja astat š toc s ujtā, pānd poglavari alor sa lĵigat d Isusu š lja zās: "P alci jel aspasāt. Akuša s spasaskā sāngurj p jel

akã je stvarno Kristu, izabraniku alu Dimizovuluj!" 36 Sa strãbat ŝ vuastja d jel. Avinjit la jel ŝ ji nudja akru vin. 37 Jej azãs alu Isusuluj: "Spasaŝtje p tinje akã jeŝt caru alu Źidovilor!" 38 Dãpã jel astat natpisu: "ãSTA JE CARU ALU ŹIDOVILOR." 39 Unu dãn kriminalcurj karje visja p kruãe l uvridja ku vorbilje: "Tu jeŝt Kristu, dãnã? Spasaŝtje atunã ŝ p tinje ŝ p noj!" 40 Ali altu kriminalc la ukurit: "Dali nu c frikã d Dimizov? Trpjeŝtj ista kazna kaŝã jel. 41 Ali p pravdã je noj s trpim k noj zasluŹãm kaznã d djela alu nostru. Ali omusta na fukut numik rov." 42 Azãs atunã: "Isusulje, kãnd ãnãipja s vladjeŝt ka caru, smilujaŝtije p minje." 43 Isusu ja zãs: "Istinã c zãk: astãz osã fi ãn raj ku minje." 44 Kãnd afost njeđe duavãsprjaãe satje, suarilje aprestanit s sajaskã ŝ nuaptja prekrijit tot pãmãntu pãnla trje satje posljepodne. 45 Lumina alu suarilje anistanit, ŝ dãturdatã firjanga alu Hramuluj sa rupt p miŹlok. 46 Atunã Isusu ãntarje strigã: "Tato, predajesk suffletu alu mjov ãn mãnilje alji tjalje!" Ćim azãs aja, aslubuzãt suffletu. 47 Kãnd kapetanu alu rimuluj avizut ãa fost, anãiput s slavjaskã p Dimizov ŝ zããa: "Omusta sigurno irja pravedan!" 48 Maj ãnklo, lumja karje afost aãija ŝ avizut ãe sa dogodit sa razilazãt ŝ s bãtja ãn tjept d marje Źalost. 49 A toc karje aŝtjuit p Isusu ŝ mujerilje karje avinjit dãpã jel dãn Galileja astat maj dãpartje ŝ s ujta la tot ãe sa dogodit. 50 ŝ jakã njeke om, karje s kima Josip d Arimateja, trgu ãn Judeja, apljikat la Pilat ŝ akãtat s ji dja tjela alu Isusuluj. 51 Jel afost ãlanu d Vjeãa amarje alu Źidovilor, ali nu sa slaŹãt ku jej daja ãa pukat ŝ osudit p Isusu p muartje. 52 Jel afost bun ŝ pravedan om karje ŝtipta cara alu Dimizov. 53 ŝ Josip askinit tjela alu Isusuluj dãpã kruãe, ŝ l umotjaŝtje ãn skumpã albã plahtã ŝ l punje ãn grupã isklesãtã ãn stijenã, ãn karje joŝ nimilja nuje ãngrupat. 54 Suarilje kãdja, ŝ sãmbãta samo ãe na vinjit. 55 Mujerilje karje avinjit ku Isusu dãn Galileja, apljikat dãpã Josip ŝ avizut undje grupa ŝ ãa fukut ku tjela alu Isusuluj. 56 Atunã sa tors akasã s pripremjaskã jarbilje ŝ ulje karje miruasã d tjela. Sãmbãtã sa udinit, d aja k poŝtuja zakonu alu Mojsije.

24 Dãnzorja ãn duminikã mujeri apljikat la grupã ku jarbilje ŝ ku unturilje karje miruasã ãe lja pripremit. 2 Kãnd jalje aŹuns, avizut k je buluvanu karje ãvilja ulazu la grupã runkat ãn partje. 3 Auntrat ãnontru, ali na gãŝãt tjela alu Domnuluj Isusuluj. 4 Pãnd jalje aŝa astat zbnunjtje pãntruv aja ãe sa dogodit, dãturdatã pãnglã jej sa pojavit doj omurj ãn cualje karje blistjaŝtje. 5 Mujerilje sa spirjat ŝ sa poklonit ku lica kãtri pãmãnt. Doj omurj lja tribat: "Dããe kãtãc p viuv ãntrã morc? 6 Nuje aiãa. Auskrãsnit! Dali nu vu gãndic ãe vam zãs joŝ ãn Galileja: 7 'Jo, Bijatu alu Omuluj,

mora s fiuv predajit ãn mãnj alu greŝnikulor ŝ jej p minje osã m razapnjaskã, ali jo aldã trje zãlje osã m skol dãla morc.'" 8 Jalje sa dat d gãnd k Isusu aja azãs. 9 ŝ sa tors dãla grupã s javjaskã alu unsprjaãe apostolurj ŝ alu toc alcilor. 10 Irja alja Marija d trg Magdala, Ivana ŝ Marija, mama alu Jakov, ŝ joŝ njeke mujerj. Arubit tot alu apostolilor ãe sa dogodit, 11 ali alu apostolilor sa spurut k tot aja mujerj aizmislit. Ŝ nu lja krizut alu mujerilor. 12 Ipak, Petar dã fuga pãnla grupã. Kãnd aŹuns, s ujtã ãnontru ali na vizut nimika osim skumpã albã plahtã ãn karje irja Isusu. Apljikat dãla grupã ŝ s ãntriba ãe sa dogodit. 13 ãn zuvaja doj uãenikurj alu Isusuluj pljakã ãn sat Emaus, dãpartje d Jeruzalem njeđe unsprjaãe kilomjatrje. 14 P drum arubit d tot ãa fost. 15 Pãnd jej aŝa arubit ŝ raspravlja ãntrã jej, avinjit Isusu ŝ pljakã ku jej. 16 Ali alu vojki alor irja skuns s l kunaskã. 17 Isusu lja antribat: "D ãaja aja raspravljic pãnd putujic?" Jej astat pljinj d tugã. 18 Unu dãn jej, karje s kjamã Kleofa, ja odgovorit: "Tu jeŝt jedini om karje avinjit d praznik ãn Jeruzalem karje nu ŝtije ãa fost ãn zuviljaŝtja." 19 Isusu ãntrijabã: "Će afost?" Azãs: "Pa aja ãa fost ku Isusu dãn Nazaret. Jel irja proroku ŝ tuatã lumja aputut s vjadã ku vorbilje ŝ ku djela aluj k la trimjes Dimizov. 20 Pãnglã aja glavni popurlje ŝ alji noŝtri altje ãlanurlje alu vjeãe Amarje la predajit s fije osudit p muartje ŝ la dat s l razapnjaskã. 21 A noj njam nadit k jel ãla karje osã spasaskã p narodu alu Izrael dãla duŝmanu aluj, veã atrikut trje zãlje d kãnd je mort. 22 Ali aja nuje tot k ŝ njeke mujeri karje l pratja ku toc noj, nja zbnunjt p noj: ãim asvanit zuva jalje apljikat la grupã, 23 ali aãija na gãŝãt tjela aluj. Avinjit ŝ azãs k lji sa pokazãt anđelurlje ŝ lja zãs k Isusu viuv. 24 Njeke dãn noj adat fuga la grupã ŝ angãŝãt k je grupa gualã baŝ kum azãs mujerilje, ali na vizut p Isusu k je viuv." 25 P aja Isusu lja zãs: "O kum iŝtjec nerazumni! Dããe vuavã grijev s kridjec ãn aja ãa zãs prorokurlje? 26 Dali nu tribja Kristu s trpjaskã tot majdatã njego ãe s ãnãcapje s vladjaskã p toc?" 27 Aŝa Isusu lja objasnit tot ãe Mojsije ŝ toc prorokurlje azãs ãn Svãntã pismã d jel. 28 Kãnd avinjit upruapje d sat undje pljakã, Isusu sa fukut k vrja s pljaãe maj dãpartje. 29 Ali jej la nagovorit: "Rãmãj ku noj! Veã je sara. Vinje nuaptja!" Aŝa auntrat ãn kasã s rãmãje ku jej. 30 Pãnd afost ku jej la astal, Isusu alat mãlaju, zahvaljit alu Dimizovuluj, la frãnt ŝ la dat alor. 31 Atunã alor sa diŝkis vojki ŝ jej la kunuskut. Ali jel la vojki alor anistanit. 32 A jej azãs unu alu altuluj: "Kum nja fost pljinje inimilje kãnd p drum rubja ku noj ŝ nji objasnja Svãnta pisma!" 33 Sa skulat ŝ sa tors ãn Jeruzalem. Apljikat la lok undje sa strãns unsprjaãe apostolurj ŝ p alcã sljedbenikurj alu Isusuluj. 34 Jej zããe: "Istina je, Domnu Isusu auskrisnit. Sa ukazãt alu

Šimunuluj!" 35 Atunča š aštja alji doj rubja če sa dogodit p drum š kum akunuskut p Isusu pänd jel afränt mälaju. 36 Pänd jej doj rubja, Isusu daturdatä astat änrä jej toc. Lji začē: "Mir vuavä!" 37 Ali lja afost frikă daja če gändit k vjadje măroj. 38 Š Isusu lji začē: "Dăče vu frikă? Dăče äñ voj s fače sumnje äñ inimă?" 39 Atunča lja arătat mäjilje š pičuarilje š azăs: "Ujtacävă la rănji! Jo sânt aja! Punjec mäjilje p minje š osă vidjec! Măroji narje karnje š vuasă kašă če lji am jo!" 41 A jej d radost na putut s krjadă alu vojki alor, njego sa mirat. Jel äñtrijabă: "Avjec čiva d mănkat?" 42 Ja dat krod d pjaštje pržăt, 43 a jel l ja š mälănk pänglă jej. 44 Atunča začē: "Asta če sa dogodit upravo aja če vam zăs k osă dogodjaskă. Pänd majdată amfost ku voj, vam zăs: atribut s s ispunjaskă tot če skrije d minje äñ zakonu alu Mojsije, äñ knjige d prorokurj š äñ Psalmi." 45 Atunča lja žutat s razumjaskă čije skris äñ Svăntă pismă. 46 Känd azavršăt jel azăs: "Kašă kum vidjec, aša skrije äñ Svăntă pismă k jo, Kristu, trjebje s trpjesk š s mor š aldă trje zălje s m skol dăla morc 47 š ku autoritetu alu mjov s rubjaskă alu tuată lumja k trjebje s s okrinjaskă dăla grešală š Dimizov osă lji oprostjaskă grešala. Osă äñčipjec äñ Jeruzalem 48 s zăčec alu alcilor aja če voj auzăt š avizut dăla minje. 49 A jo osă vu trimjet p Sufijetu alu Svăntuluj, p karje Tatimjov äñ čerj aobečit k vuavă osă vije. Răminjec äñ trg Jeruzalem pänd Dimizov nu trimjatje p voj săla d sus!" 50 Isusu atunča askos p učenikurlje aluj d trg Jeruzalem pänla lok upruapje d sat Betanija. Änklo adrikat mäjilje š sa rugat s lji blagoslovjaskă Dimizov. 51 Pänd lja blagoslovit, Isusu afost drikat p čerj tot pänd nu lja nistanit dăn voj. 52 Učenikurlje sa poklonit la Isusu, a atunča jej sa tors ku marje radost äñ Jeruzalem. 53 Atunča irja stalno äñ Hram š slavja p Dimizov.

The New Jerusalem

"I saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared like a bride adorned for her husband. I heard a loud voice out of heaven saying, 'Behold, God's dwelling is with people, and he will dwell with them, and they will be his people, and God himself will be with them as their God.'"

Revelation 21:2-3

Ghidul Cititorului

Ludari at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Ludari at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Ludari-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6

Hadēs

Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6

Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

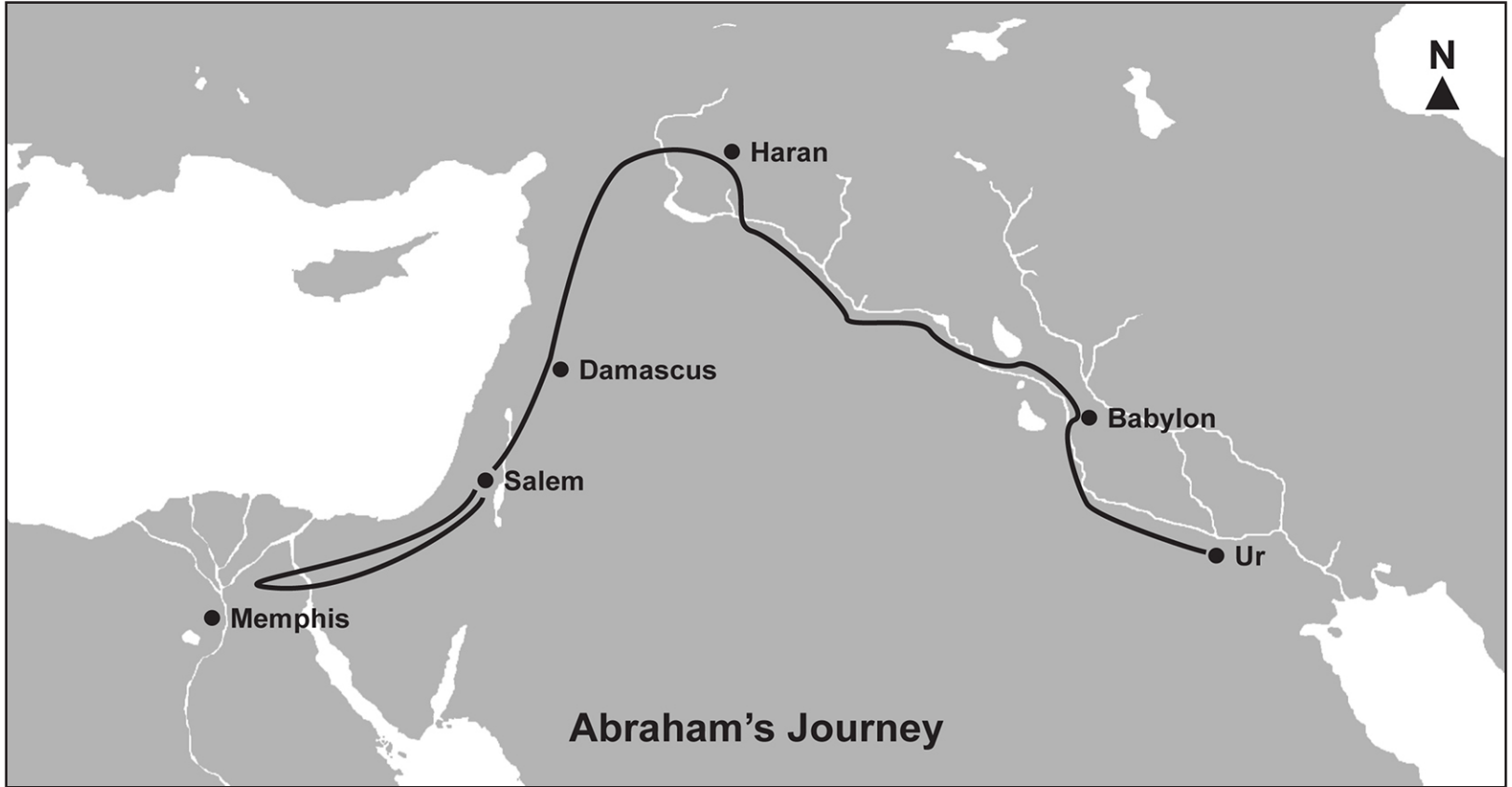
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

Questioned

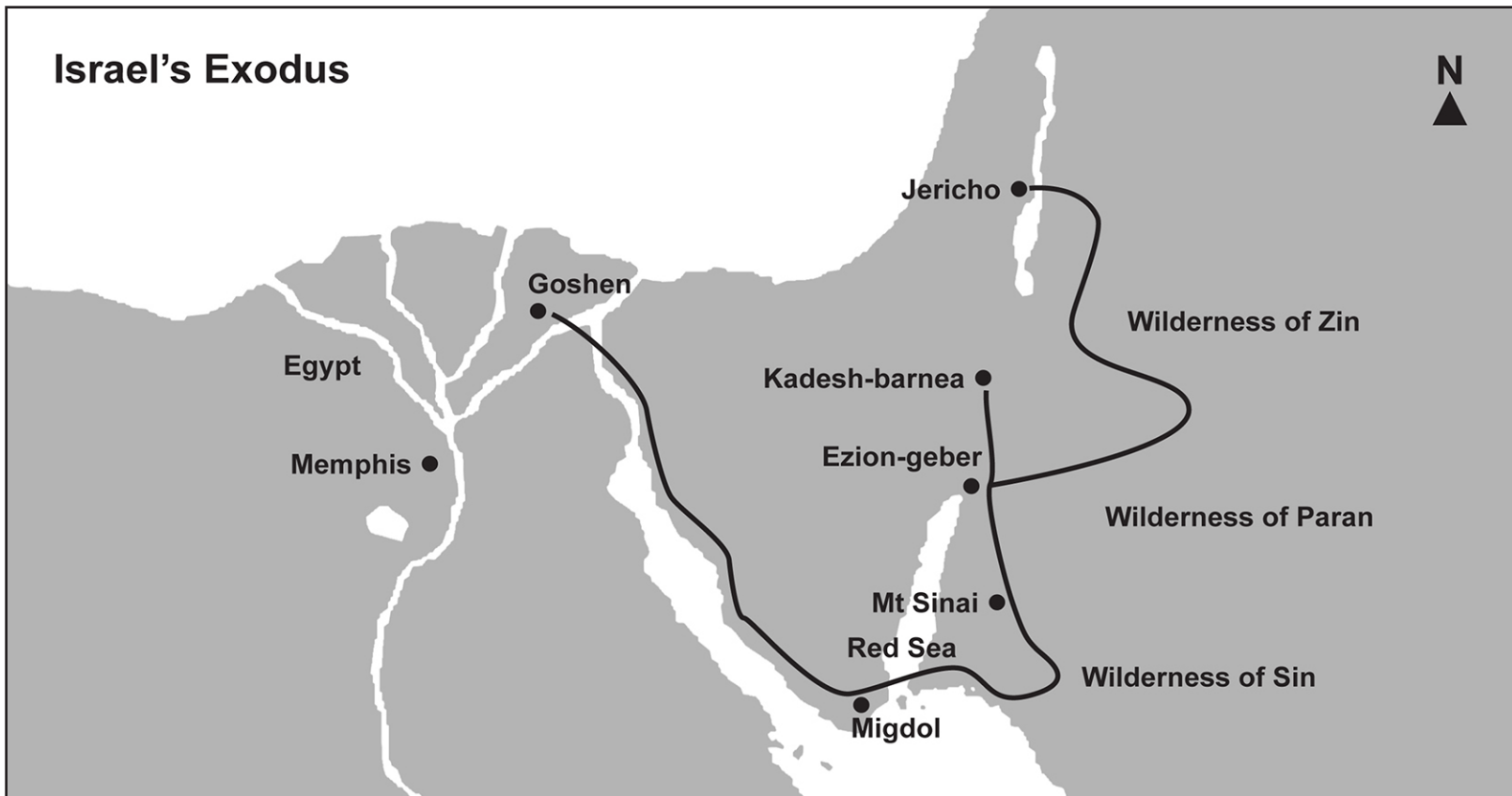
None yet noted

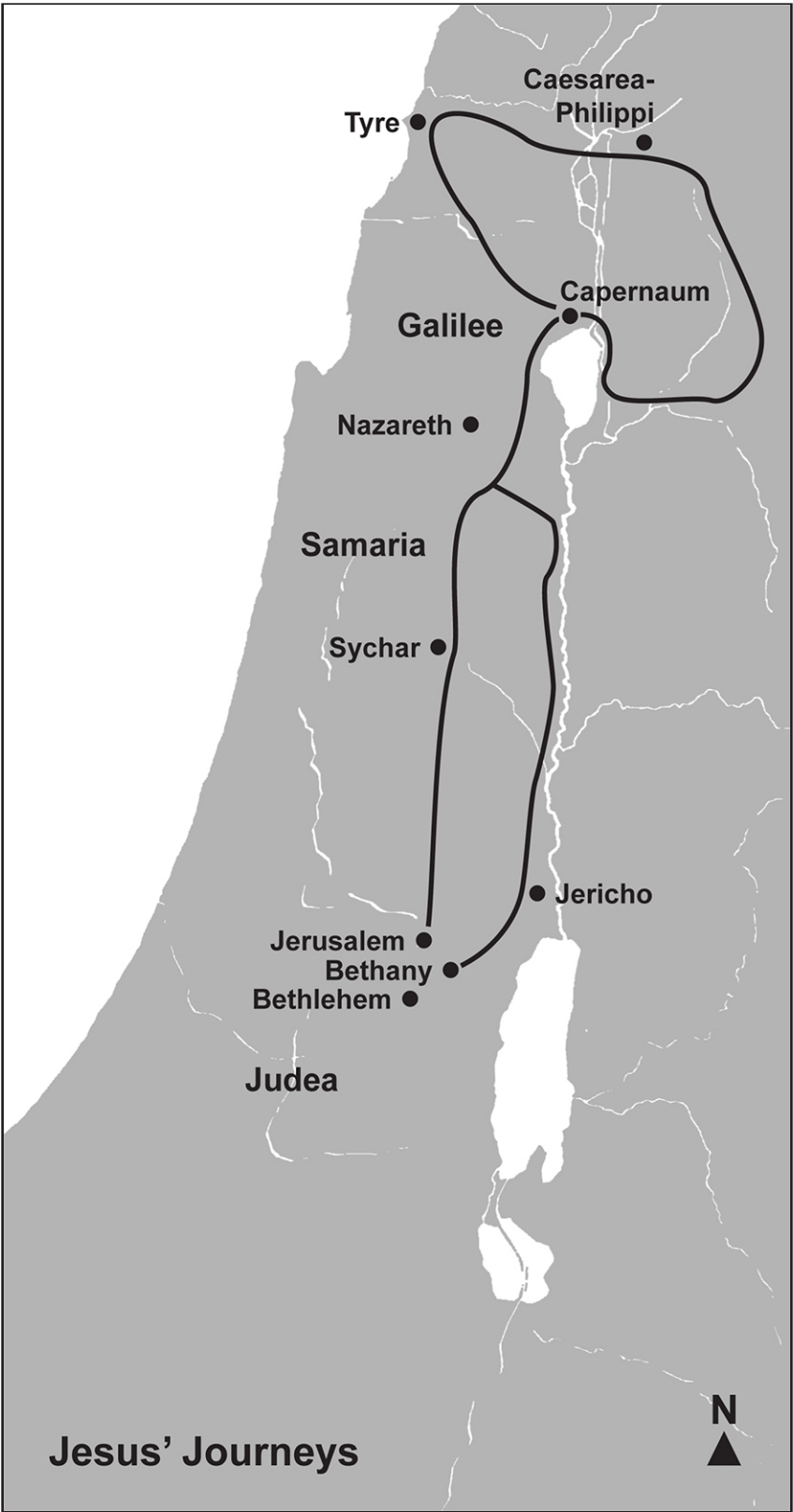
"By faith, Abraham, when he was called, obeyed to go out to the place which he was to receive for an inheritance. He went out, not knowing where he went"

Hebrews 11:8

Israel's Exodus

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Jesus' Journeys

"For the Son of Man also came not to be served, but to serve, and to give his life as a ransom for many"
Mark 10:45

Paul's Missionary Journeys

"Paul, a servant of Jesus Christ, called to be an apostle, set apart for the Good News of God"

Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert martyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us				
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin				
Where are we? ▶			When are we? ▼						
			Innocence		Fallen			Glory	
▶			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
			▶		Innocence		Fallen		
▶ Who are we?	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City	
		Son	God's perfect fellowship		John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate		Luke 23:43 Paradise
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise				
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
	Angels	Holy		Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command					
		Imprisoned		2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus					
		Fugitive		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	1 Peter 5:8, Revelation 12:10		Revelation 20:13 Thalaasa		
		First Beast	Rebelling against Christ Accusing mankind		Revelation 19:20 Lake of Fire				
	False Prophet				Revelation 20:2 Abbyss				
	Satan								
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all				

Destin

Ludari at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philipians 2:9-11.

World Nations

"Go and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit"

Matthew 28:19